

Tropical

®

www.tropicalmagazin.hu

Támogatta a:
Gyerki

Travel & Lifestyle

Flavors, Prayers,
Transylvania

Ízek, imák, Erdély

Nati Drencheva
& the NANA's

The Hidden
Treasures of
TRANSYLVANIA

Erdély rejtett kincsei

Interview with Adél Csobot

Interjú Csobot Adéllal

€5
1390 HUF
\$5

ISSN 2064-6534

18024

9 772064 1653003

LILLAFÜREDI

TERMÉSZETES ÁSVÁNYVÍZ

A LILLAFÜREDI ÁSVÁNYVÍZ
ELISMERT, TERMÉSZETES
ÁSVÁNYVÍZ, ÖSSZETÉTELÉVEL
ÜDÍTŐEN FRISSÍTŐ HATÁST NYÚJT.

A kedvező élettani tulajdonságokkal rendelkező ásványvíz alacsony nátriumtartalmával csökkenti a magas vérnyomás kialakulásának kockázatát, és különösen ajánlott a sószegény diétát tartóknak, valamint fluorra érzékenyek is korlátlan mennyiségben fogyaszthatják. Felső-Magyarország természetes ásványvize a Bükk ásványainak és ózondús kristálytisza levegőjének jótékony hatását is magában rejt.

Dear Reader, Kedves Olvasó!

Thinking about Transylvania, we all have different thoughts. For some, this place is about the delicious hominy with ewe's cheese or the chimney cake, while others think of anecdotes about clever Székely people. However, we can agree on one thing: it is no coincidence that this land is commonly referred to as Fairyland. Travelers often feel that the locals are keeping some sort of secret. It is a magical secret that is only theirs. However, it makes people feel at home every time.

For me, this land is especially precious. I consider Transylvania my homeland because I am a Székely of Bukovina. As it was written by Sándor Kányádi: "There are lands where beautiful / Regions where bitter / Turns sweet in my mouth." Although my job also requires to visit Transylvania quite often, I regularly spend my free time here too. I come around Madéfalva (Siculeni), if I can, I climb the Székelykő mountain (Piatra Secuiului) at Torockó (Rimetea) several times a year. In Torockó, the sun rises two times a day. Starting in Csíkszentsimon (Sânsimion), I have explored the region many times on horseback. The Mini Transylvania park in Székelyudvarhely (Odorheiu Secuiesc) is also a popular destination. Here, the famous buildings, castles and national values can be seen on small architects' models.

These occasions provide recharge for the other grey weekdays of the year.

I strongly recommend everyone to visit this wonderful region; my home - a piece of Fairyland!

Erdélyre gondolva mindannyiunknak más és más juthat az eszébe. Egyeseknek az ízes juhtúrós puliszka vagy a kürtőskalács, másoknak a Madarasi-Hargita vagy a furfangos székely emberekről szóló anekdoták. Egyben azonban egyetérthetünk: nem véletlen az, hogy ezt a vidéket a köznyelvben is sokszor Tündérországgént emlegetik. Sokszor úgy érzi az ember, mintha az itt élők valamiféle titkot őriznének. Olyan varázslatos titkot, ami csak a sajátjuk, de amitől az ember mégis mindig otthon érzi itt magát.

Számomra különösen értékes ez a vidék, hiszen bukovinai székelyként hazámként is tekintek Erdélyre. Ahogy Kányádi Sándor is megfogalmazza: „vannak vidékek gyönyörű / tájak ahol a keserű / számban édessé ízesül.” Bár munkám során is sokszor vezet utam Erdélybe, szabadidőmben is gyakori vendég vagyok itt. Betérek Madéfalvára, ha tehetem, évente többször is megmászom a Székelykőt Torockón, a településen, ahol kétszer kel fel a nap, Csíkszentsimonból indulva pedig már nemegyszer bebarangoltam lóháton az alcsíki vidéket. A Mini Erdély Park Székelyudvarhelyen szintén kedvelt úti cél, hiszen itt kis méretű makettek láthatja az érdeklődő Erdély leghíresebb épületeit, várait, nemzeti értékeinket. Ezek az alkalmak mindig feltöltődést adnak az év többi szürke hétköznapjára.

Bátran ajánlom mindenki figyelmébe ezt a csodás vidéket, az otthont, a hazát, egy darabka Tündérországot!

Tropical[®]

Travel & Lifestyle

www.tropicalmagazin.hu

CONTENTS

In the air of Transylvania there is an invisible, unnamable force that seems to radiate from the earth and penetrated into trees, mountains and human mentality. This force is capable of miracles. There are more beautiful lands, higher mountains, richer waters and brighter cities in the world. Yet calmer and gentler breezes, bluer skies, more vibrant flowers, more peaceful people are nowhere to be found under the free sky of God. (Albert Wass: Transylvania, The Unnamable Force)

I wish you a pleasant reading!
by Roland SZABÓ, Editor in-Chief

Erdély levegőjében van valami láthatatlan, megnevezhetetlen erő, mely mintha a földből sugározna elő, s belenőtt a fába, hegyekbe, meg az emberi gondolkodásba.

Ez az erő csodákra alkalmas.

Vannak a világon szebb vidékek, magasabb hegyek, gazdagabb vizek, fényesebb városok De békésebb, szelídebb szellők, kékebb égbolt, színesebb virágok, békésebb emberek sehoh sincsenek Isten szabad ege alatt. (Wass Albert: Erdély, a megnevezhetetlen erő)

Kellemes kikapcsolódást kívánok!

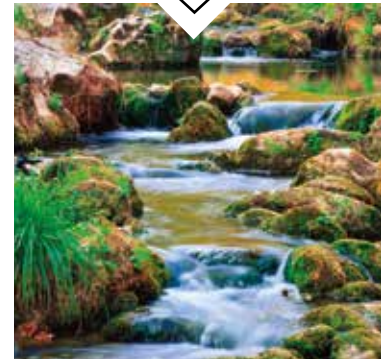
Szerző: SZABÓ Roland, főszerkesztő

18

LIFESTYLE

Sokobanja – The Queen of Serbian Baths

Sokobanja – Szerbia fürdőinek királynője

6

INTERVIEW

with Sándor Balogh,
Economic Ambassador of Gyergyószentmiklós

Interjú Balogh Sándorral, aki Gyergyószentmiklós gazdasági nagykövete is

10

TOURIST ADVISORY
On the Fabulous Landscapes of Transylvania

Mesebeli tájakon Erdélyben

32

MUST SEE
10 Striking Places to See in Transylvania

10 meglepő hely Erdélyben, amit látni kell

46

INTERESTING

Flavors, Prayers, Transylvania
Ízek, imák, Erdély

52

COUNTRY IMNAGE

Skadarlija
– The Bohemian Belgrade
Skadarlija – a bohém Belgrád

60

CULTURE

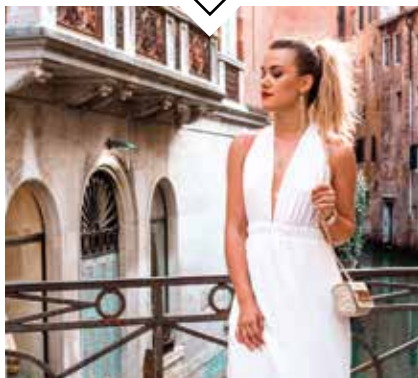
Time Travel in Transylvania

Időutazás Erdélyben

66

FASHION

Nati Drencheva and the NANA'S
Drencheva Nati és a NANA'S

74

STAR INTERVIEW

Csaba Vastag has Prepared for
the Summer with New Songs

Új dalokkal készült Vastag Csaba
a nyárra

92

TROPICAL REPORT

Interview with Zoltán Vasvári
Interjú Vasvári Zoltánnal

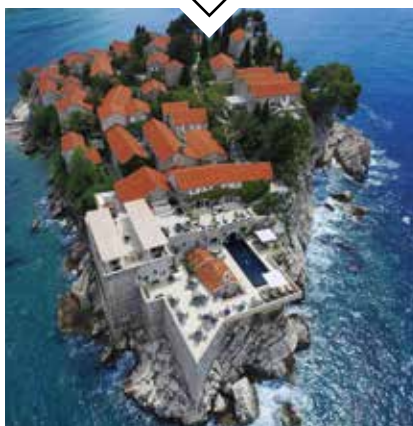
72
TROPICAL
CHECKLIST

82

DELUXE

The Island of Millionaires in
the Adriatic

A milliomosok szigete
az Adrián

86

FOOD AND DRINS
Khurut Soup, Buffalo Milk and
Summer Savoury

Hurutos leves, bivalytej és
egy csokor csombor

100
EVENTS

Introduction to the Greatest Events
and Programs of the Balkans

A Balkán legnagyobb eseményeit!

124

MEN'S CHALLENGE

Hiking in Transylvania

Túrák Erdélyben

Tropical

Travel & Lifestyle

2018/XXIV.

HU ISSN 2064-6534

PUBLISHER

GLOBS MEDIA
1027 Budapest, Fő utca 73.

EDITORIAL STAFF FOUNDER

Sándor BALOGH

EXECUTIVE DIRECTOR

Bence RINGER
László SZAKÁL

COMPANY GROUP EDITOR IN-CHIEF

Dr. Róbert Richard KISS

EDITOR IN-CHIEF

Roland SZABÓ

EDITORIAL STAFF

Sándor BALOGH
Klaudia BALOGH
Imre DOBOS
Mária FINCZICZKI
Dr. Róbert Richard KISS
László SZAKÁL
Eva SZERBIN
József VÁGI

JOURNALISTS

Szonja BALOGH
Mónika BÁRÓ
Gabriella GYÖRGY
Anna HAJDU
Dr. Róbert Richard KISS
Emese KOMJÁTI
Ilona KRISTÓF
Tímea LENGYEL
Zsuzsanna NAGY
Arpád POTÁPI
Petra SÁROSSY
Zoltán SIPOSHEGYI
Roland SZABÓ
Anita SZABÓ-KÖRÉ
Tamás SZÜCS
Cseperke Orsolya TIKÁSZ
Gábor U. NAGY

FASHION EDITOR

Anita SZABÓ-KÖRÉ

SALES MANAGER

Imola ROSTÁS
sales@tropicalmagazin.hu

PHOTOGRAPHER

Kristóf BALOGH

LAYOUT EDITOR

László BODOLAI

TRANSLATION

Szonja BALOGH

MAKER-UP

Alfa Press Design Kft.

PRESS

Premier Nyomda Kft.

DISTRIBUTOR

Lapker Zrt.

SPREADING/ TERJESZTÉS

LAPKER Zrt – in the shops of Relay/Inmedio/Auchan/Tesco/Kaisers/ Spar/Interspar networks. The magazine comes out every two months. You can subscribe to the magazine at the address of the editorial of ce and on the following e-mail address: info@tropicalmagazin.hu LAPKER Zrt./Realy/Inmedio/ Auchan/Tesco/ Kaisers/Spar/ Interspar hálózatok üzleteiben. Megjelenik kéthavonta. Előfizethető a szerkesztőség címén és az alábbi e-mail-címen: info@tropicalmagazin.hu.

ALL RIGHTS RESERVED!/ MINDEN JOG FENNTARTVA!

Tropical magazine is a registered brand and property of Globoport Media Holding Kft. The published content and the photos must not be used without the publisher's prior written consent. The publisher assumes no responsibility for the advertisements published in the magazine.

The publisher assumes no responsibility either for any manuscript or photograph sent to us unsolicited. A Tropical magazin bejegyzett védjegy a Globoport Média Holding Kft. tulajdona. A lap teljes vagy részbeni tartalmának, illetve a lapban leközölt képeknek bármilyen utánozkölése kizárólag a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásával lehetséges. A lapban leközölt hirdetések tartalmaért a kiadó semmiféle felelősséget nem vállal. A meg nem rendelt kéziratok és képek megőrzéséért a kiadó nem vállal felelősséget.

COLLABORATION:
ahu.hu, kozepsuli.hu, gatrokonyha.hu, pikanteria.hu, sarkoziakos.com, cyberpress.hu, lokal.hu, Origo.hu, olimpiajatekok.eu, blikk.hu, life.hu, minap.hu, szeretlekmagyarorszag.hu, i.szallas.hu, vizipolo.hu, visitvisegrad.hu

Interview with **Sándor Balogh**, Economic Ambassador of Gyergyószentmiklós (Gheorgheni)

by Róbert Richard KISS, Company Group Editor in-Chief

Sándor Balogh feels at home in the international business world. He is a businessman, chairman and founder of the African-Hungarian Union and the International Trade and Cultural Center. Additionally, he is the Vice-Chair of the International Department of the National Association of Entrepreneurs and Employers and Co-President of the Moroccan-Hungarian Business Council. He also plays an important role in several sections of the Budapest Chamber of Commerce. He inspired entrepreneurs in several regions of Transylvania, and gave them lectures about business opportunities.

HTCC, which he founded, provides assistance for businessmen and enterprises who seek expansion opportunities in the global market as well as visibility in countries with less known business cultures and economies. HTCC prepares its partners for the special business conditions and unknown markets in remote continents. Local knowledge is the unbeatable advantage of the 17 representations in Africa, Asia and the Americas. Their

associates working on location abroad have established decent acquaintances with the governmental and business sectors. They are aware of the local business opportunities and know how to negotiate in certain countries.

Balogh Sándor a nemzetközi üzleti világban otthonosan mozgó üzletember, a Magyar Afrika Társaság (AHU) és a Magyar Kereskedelmi és Kulturális Központ (HTCC) megálmodója, elnöke és alapítója. A Vállalkozók Országos Szövetsége (VOSZ) Nemzetközi Tagozatának alelnöke, a Marokkói–Magyar Üzleti Tanács társelnöke. Fontos szerepet tölt be a Budapesti Iparkamara több tagozatában is. Erdély nem egy régiójában istápolta már a vállalkozókat, tartott előadást nekik üzleti lehetőségekről.

Az általa alapított HTCC a távoli, kevésbé ismert üzleti kultúrájú és gazdaságú országok piacán való érvényesüléshez nyújt segítséget olyan üzletembereknek és vállalkozásoknak, akik a globális piacon keresik a fejlődés lehetőségeit. Partnereit felkészíti a távoli kontinenseken található különleges üzleti körülményekre és számukra ismeretlen piacokra. Az afrikai, ázsiai, amerikai kontinensen működő 17 képviselő verhetetlen előnye a helyismeret. Kint dolgozó munkatársai jó kapcsolatokat építettek ki a kormányzati és az üzleti szférával, tudják, hol milyen üzleti lehetőségek vannak, hogyan kell tárgyalni egy-egy országban.

Interjú

Balogh Sándorral, aki Gyergyószentmiklós gazdasági nagykövete is

Szerző: KISS Róbert Richard, cégcsoport-főszerkesztő

Why the network of Hungarian Trade and Cultural Center was established?

– By the time the idea emerged, my closest colleagues and myself had spent decades in the Hungarian foreign trade. We have seen that Hungarian entrepreneurs are not willing to go farther than 700 kilometers from their place of business. Even though they have products and services that would be in serious demand in distant markets, even in comparison with the saturated European Union. Seven is not some kind magical figure; 700 kilometers is roughly a day's journey by car. According to the popular expression: they do not like to leave their comfort zone. So the idea was to widen this comfort zone, to create places that are physically far from Hungary but still provide the homelike feeling and the security that is expected by Hungarian entrepreneurs. It is not only that such houses have Hungarian-speaking staff, but the people who work there know both the Hungarian and the local business culture and regulations. They are part of the connection network that is able to solve problems efficiently in both Hungary and at the place of their business. It should be added that this task is different in each case, so it requires increased flexibility and creativity from us and those who work on the field.

How did you get in touch with foreign affairs and trade?

– I graduated from a university in Moscow, which was popular among young people from all around the world. Such a place has a special atmosphere. No matter what you study, the environment itself, the students coming from many different places and different cultures broaden your way of thinking. These years can not go unnoticed, since they provide a global connection network. Of course, work experience came afterwards. It was the slow and systematic exploration of what Hungarians can contribute to the world economy and what we can sell abroad.

Miért hozták létre a Magyar Kereskedelmi és Kulturális Központok hálózatát?

– Mire eddig az ötletig eljutottunk, már évtizedeket töltöttünk el – én is és legközelebbi kollégáim is – a magyar külkereskedelemben. Azt láttuk, hogy a magyar vállalkozók, bár rendelkeznek olyan termékekkel, szolgáltatásokkal, amelyekre komoly kereslet lenne a távolabbi piacokon, gyakran még komolyabb is, mint a telített Európai Unióban, 700 kilométernél távolabb nem nagyon mennek a telephelyüktől. Nem azért, mert a hetes valamiféle mágikus szám – nagyjából ez az a távolság, ami még kocsival egynapi járóföldre van. Manapság népszerű kifejezéssel: nem szeretnek kilépni a komfortzónájukból. Így az ötlet az volt, hogy tágítsuk ki ezt a komfortzónát, hozzunk létre olyan helyeket, amelyek ugyan fizikailag távol vannak Magyarországtól, de megadják azt az otthonosságot, azt a biztonságot, amit a magyar vállalkozók elvárnának. Nemcsak arról van szó, hogy magyarul beszélő stábjja van egy-egy ilyen háznak, hanem olyan emberek dolgoznak ott, akik egyaránt ismerik a magyar és a helyi üzleti kultúrát, a magyar és a helyi szabályzást, részei annak a kapcsolati hálónak, amely itthon és a telephelyükön képes a problémák hatékony megoldására. Azt azért hozzá kell tenni, hogy ez a feladat minden esetben más és más – így tőlünk és azoktól is, akik a terepen dolgoznak, nagyfokú rugalmasságot és kreativitást igényel.

Hogyan került kapcsolatba a külpolitikával, külgazdasággal?

– Moszkvában jártam egyetemre, egy olyan intézménybe, ahová a világ szinte minden országából jártak fiatalok. Egy ilyen helynek sajátos

atmoszférája van – szinte mindegy is, hogy mit tanítanak, már maga a környezet, a sok különböző helyről, különböző kultúrából érkező diák kinyitja az ember gondolkodását. Ez a néhány év nem múlhat el nyom nélkül – különösen mivel ez egy globális kapcsolati hálót is ad az embernek. Utána persze jött a munkatapasztalat, annak a lassú, szisztematikus feltárása, hogy mi, magyarok miben tudunk hozzájárulni a világgazdasághoz, mit tudunk értékesíteni magunkból külföldön.

„KULTÚRA NÉLKÜL
NINCS ÜZLET”
– Balogh Sándor

A gazdasági tevékenysége mellett számos jótékonyági szervezet alapítója is. Melyikre a legbüszkébb?

– Furcsa dolog ez a jótékonyág. Akármilyen önzetlenül is próbál adni az ember, és akármennyire is rászorultak azok, akik kapják, nem ritkán kap az adományozó kritikákat, hogy miért ide, és miért nem oda adta? Így aztán hosszú ideje igyekszünk kiegyensúlyozni a karitatív tevékenységünket. A legnagyobb publicitást talán a Magyar Afrika Társaság orvosi missziói kapják – 16-ot küldtünk már eddig Ugandától Malawiig számos országba. De vettünk részt már karitatív munkában Irakban, vagy éppen a migrációs válság csúcspontján Magyarországon. Folyamatosan segítjük a rászorulókat Magyarország hátrányos helyzetű kistérségeiben, de rendszeresen részt veszünk például a Csángó túrán is,

“THERE IS NO BUSINESS WITHOUT CULTURE”

– Sándor Balogh

In addition to your economic activity, you are the founder of many charity organizations. Which one are you most proud of?

– Charity is a strange thing. Donors always get criticized concerning the target of donations. Their selflessness or the situation of the receivers do not matter. Therefore, we have been trying to balance our charitable activity for a long time. The largest publicity is perhaps given to the medical missions of the African-Hungarian Union. We have sent 18 missions to many countries, ranging from Uganda to Malawi. In addition, we took our part in the charity work in Iraq and at the peak of the migration crisis in Hungary. We are constantly assisting the needy in the disadvantaged micro-regions of Hungary. Also, we regularly participate the Csango tour or organize donations to Hungarian schools in Transylvania or the Ukraine.

During your travels, what was the most important experience of yours that can be utilized in Transylvania?

– The most important lesson is to be self-identical. Our culture and origins do not make us less. We should not

assimilate but learn how the world works. Taking our own culture proudly and keeping our own traditions, we have to learn how to operate the technology of the twenty-first century.

How often do you go to Transylvania?

– As often as I can. Of course, Hungarians in the motherland often have a romantic idea of Transylvania. I must admit that at first I felt the same. The history of thousands of years and the Hungarian identity is what connects us. In Transylvania we often want to see our better, more beautiful self, without the corruption of the twentieth century. Today, this romantic idea is not enough. Just as Hungary, Transylvania also lives in the twenty-first century. Businessmen come here to do successful business as anywhere else, to exploit the opportunities in a region that is close geographically and culturally but has different characteristics. They also have a high-tech industry with excellent software developers, there are also industrial and commercial opportunities here, as in other regions of the European Union.

What is your most important goal in the coming period?

– Up to now, we have focused on non-European regions within the framework of HTCC. However, we need to see that we can not afford to not be present in Central Europe or in the Balkans. We want to show new opportunities to business people in the region. The interconnected neighboring area is a new challenge for us. Now, we would like to accept this challenge.

vagy gyűjtünk könyvadományokat erdélyi és ukrajnai magyar iskoláknak.

Utazásai során mi volt a legfontosabb tapasztalata, amelyet Erdélyben is hasznosíthatunk?

– A legfontosabb tanulság, hogy merjünk önazonosak lenni. Attól nem leszünk kevesebbek, ha vállaljuk saját kultúránkat, saját gyökereinket. Nem asszimilálnunk kell, hanem megtanulnunk, hogy hogyan működik a világ, és saját kultúránkat büszkén vállalva, saját hagyományainkat megtartva megtanulnunk a huszonegyedik századi technológia működését.

Milyen gyakran jár Erdélyben?

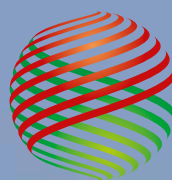
– Amilyen gyakran csak tudok. Az anyaországi magyarokban persze gyakran él valamilyen romantikus elképzelés Erdélyről, és megvallom, először én is így éreztem. Az ezeréves történelem, a magyarság, ami összeköt minket. Erdélyben gyakran a jobbik, szebbik önmagunkat akarjuk meglátni – milyen magyarok lennénk, ha nem rontott volna meg minket a huszadik század. De mára ez a romantikus elképzelés már kevés. Erdély ugyanúgy a huszonegyedik században él, mint Magyarország. Az üzletember ide is azért jön, hogy sikeres üzletet csináljon, hogy kihasználja azokat a lehetőségeket, amelyeket egy földrajzilag és kulturálisan közeli, de más adottságokkal rendelkező régió rejt magában. Itt is van high-tech ipar kiváló szoftverfejlesztőkkel, itt is vannak olyan ipari, kereskedelmi lehetőségek, mint az Európai Unió más régióiban.

Mi a legfontosabb célkitűzése az elkövetkező időszakban?

– Eddig a HTCC-ben alapvetően az Európán kívüli régiókra koncentráltunk, de látnunk kell, hogy mi sem engedhetjük meg magunknak, hogy ne legyünk jelen Közép-Európában vagy a Balkánon. A térség üzletberekinek szeretnénk új lehetőségeket felmutatni. Az egymáshoz egyre több szállal kapcsolódó szomszédos térség ugyanis új kihívásokat jelent számunkra, és ezeket most szeretnénk elfogadni.

HTCC
Hungarian Trade & Cultural Center

HTCC
Hungarian Trade & Cultural Center

The world is yours

Hungarian Trade & Cultural Center • Tel.: +36-1-2880080 • info@htcc.org.hu • www.htcc.org.hu

 hungariantradeandculturalcenter

On the Fabulous Landscapes of Transylvania

by Róbert Richard KISS, Company Group Editor in-Chief

Mesebeli tájakon Erdélyben

Szerző: KISS Róbert Richard, cégcsoport-főszerkesztő

For a long time every year, in the beginning of August, I have taken 30-40 friends of mine to Transylvania I have showed them my favourite places, I have made them try the chimney cake in Balavásár (Bălăușeri), the cabbage in the Laci Tavern in Marosvásárhely (Târgu Mureș), the "csorba soup" in Udvarhely (Odorheiu) in the Pethő Restaurant and, I have told them about the feeling of "togetherness" that will capture every visitor from Hungary.

Hosszú időn át minden évben, augusztus elején elvittem 30-40 barátomat Erdélybe. Megmutattam a kedvenc helyeimet, megízleltetem velük a kürtőskalácsot Balavásárán, a káposztát a marosvásárhelyi Laci csárdában, a csorbát az udvarhelyi Pethő étteremben. S közben meséltem arról az összetartozás-érzésről, amely minden idelátogatót magyart megfog.

I had to select from among the must see sights for the 5-day-trip. If we listed every touristic offer of Transylvania, we would fill up several Tropical magazines. For us, Hungarians, the Transylvanian events represent, mean a lot. The Pentecostal Blessings of Csíksomlyó (Șumuleu Ciucare), already have scheduled pilgrim trains now. Those who take part in the excursion, will never forget the atmosphere. The dance of the Székely girls, the camp at Tusványos (Băile Tușnad), the dance festival in Kalotaszeg (Izvoru Crișului) are all great experiences for the participants.

Many people ask me whether I am afraid of the bears. Of course, a bear is not a game, but I have taken several photos and videos about them. They are frequently around Lake Saint Anne but it is advisable to book a guided bear watching, which is some kind of a Transylvanian safari.

When I was asked some years ago to make a touristic conception plan for the city of Gheorgheni I had no idea how many wonders this little city was hiding. Then, after a lot of official and private visits, all the miracles were revealed. For example, the churches that can already be visited with organized tours. In Gyergyószentmiklós (Gheorgheni), many churches testify of the importance of faith among the people here. Many religions and denominations left their marks on the town's culture. Catholics, Calvinists, Armenian Catholics and Jews lived here together in peace. In the churches,

Muszáj volt válogatnom az ötnapos túrán a látnivalók közül. Ha Erdély turisztikai kínálatát sorra vennénk, több Tropical magazint is megtölthetnénk. Nekünk, magyaroknak sokat jelentenek az itteni jelentős események is. A csíksomlyói pünkösdi búcsúra már zarándokvonatok is indulnak. Ezek hangulatát soha nem feleli, aki részt vesz egy ilyen kiránduláson. A székely leányok tánca, a tusványosi tábor, a kalotaszegi táncfesztivál mind-mind nagy élmény a résztvevőknek.

Sokan kérdezték már, félek-e a medvéktől. Tudjuk jól, a medve nem játék, de azért sokszor fotóztam, videóztam már macikat. A Szent Anna-tó környékén gyakran megfordulnak, de tanácsos inkább szervezett medvelesre benevezni, egyfajta izgalmas erdélyi szafari ez.

Amikor pár évvel ezelőtt megkértek arra, hogy készítssek turisztikai koncepciótervet Gyergyószentmiklós városának, még magam sem gondoltam volna, mennyi csodát rejt ez az aprócska, mégis megyei jogú városka. Aztán sok-sok hivatalos és magánlátogatás után feltárultak a csodák. Például azok a templomok, amelyeket ma már szervezett túrán is megnézhetnek a látogatók. Gyergyószentmiklóson számos templom tanúskodik arról, mekkora fontossággal bírt a hit az itt élők körében. Sokféle vallás és felekezet hagyta nyomát Gyergyószentmiklós kultúrájában. Katolikusok, reformátusok, örmény katolikusok és zsidók éltek itt együtt békességben.

A templomokban pedig igazi különlegességek várnak felfedezésre. Az örmény katolikus templomban sok száz éves miseruhákat rejtenek a szekrények. A római katolikus templom helyén valamikor régi gót templom állott. A régi zsinagóga az itt élő zsidóság tragédiájáról beszél. A nagyjából háromórás templomtúrán még a viszonylag új ortodox templomot is megnézhetik az érdeklődők. Igazi vallási-kulturális csemege ez. Gyergyószentmiklós régi település, már a 13. században kereskedtek itt örmények, székelyek, zsidók. Fakitermeléssel, tutajozással, állattenyésztéssel teremtettek viszonylagos jólétet a város lakói. Fában pedig soha sem szűkölködött ez a vidék. A csodálatos örmény kereskedőházak, a templomok, az ódon hangulatú épületek télen és nyáron egyaránt sétára csábítanak. Mindezt pedig bekeretezi a csodálatos természeti környezet, a város körüli dombok. A város különleges nevezetessége a több mint ezer méter magas Csobot-hegyen épített Szent Anna-kápolna vagy a 16 hektáros arborétum, a Csíky-kert, mely különleges növénygyűjteményével kedvelt kirándulóhely.

Gyergyószentmiklós múzeuma is megér egy látogatást. Megtudhatjuk itt, hogy a helybeli lányok és asszonyok különleges üzeneteket és információkat szöttek a ruhák mintájába. Aki ismerte a titkos jeleket, az például azt is meg tudta mondani egy ruha alapján a viselőjéről, hogy férjezett-e, vagy hogy mennyire gazdag családból származik. Mindezek

TOURIST ADVISORY

there are some real specialties to discover. In the Armenian Catholic church, hundreds of years old clothes are hidden in the cabinets. At the place of the Roman Catholic church there was once an old Gothic church. The old synagogue talks about the tragedy of the Jewish who used to live here. In the approximately three-hour church tour, even the relatively new Orthodox church can be visited. It is a true religious-cultural delight. In the old town, Armenian, Székely, and Jewish traders were here even in the 13th century. The inhabitants of the city created relative prosperity with the production of wood, rafting and animal breeding. This region did not lack for wood. The wonderful Armenian merchant houses, the churches and the old-fashioned buildings give everyone the temptation to walk around either in the winter or the summer. All this is framed by the wonderful natural surroundings, the hills around the city.

The town's specialty is the St. Anna chapel, built on Csobot-peak, more than a thousand feet high, or the 16-acre arboretum, the Csíky Garden, which is

a popular place for excursions with its special plant collection.

The museum of Gheorgheni is worth a visit. We can find out here that local girls and women have woven special messages and information into the patterns of their clothing. Those who knew what the secret marks said could tell by clothes of a person whether she was married, or how rich a family she came from. All these miracles can be seen in the city museum today where the attire and lifestyles of all the nationalities lived here can be seen in the showrooms.

Every year, Gyergyószentmiklós (Gheorgheni) celebrates its name with exciting programs on 6th of December. The St Nicholas fair is a real rarity and you should visit it at this time. Of course, you have to dress warmly as the nearby Békás-szoros (Cheile Bicazului) is Romania's coldest area during winter. Even some of those Himalayan expeditioners come here to prepare for the terrible colds. But on the main square of the town, a good kind of blueberry pálinka can warm you up or hot chocolate in the café.

Among the Székely Land towns,

a csodák ma is megtekinthetők a városi múzeumban, ahol az itt élő összes nemzetiség egykori viselete és életmódja látható a tárlókban.

Gyergyószentmiklós minden évben izgalmas programokkal ünnepli névadóját december 6-án. A Mikulás-napi vásár igazi kuriózum, érdemes ilyenkor is idelátogatni. Persze alaposan fel kell öltözni, a közeli Békás-szoros Románia leghidegebb területe télen. Még a Himalája-expedíciók résztvevői közül is sokan itt készülnek fel a borzasztó hidegekre. Ám a városka főterén felmelegít minket a jófajta áfonyapálinka, a kávézóban meg a forró csokoládé.

A székelyföldi városok közül Székelyudvarhely tetszik általában a legjobban azoknak, akiket el szoktam kísérni kedvenc helyeimre. A város főterén az egyik legszebb emlékmű a városháza, amely 1896-ban épült eklektikus stílusban. A tér közepén

a millenniumi emlékoszlop látható. A 8,4 méter magas obeliszket 1919-ben elbontották, de később sikerült visszaállíttatni. Továbbmenve a Küküllő Hotel felé megpillantjuk az Emlékezés szoborcsarnokát. Az egykori Nyugdíjasok parkjában 13 híresség bronzszobra áll. A belvárosban sétálgatva megérezzük picit mindazt, ami miatt sokan szeretik Székelyföldet.

Kalotaszeg mesevilága mind a mai napig valóság. Persze a mesevilágba egy kicsit már Bánffyhunynál belekóstolhatunk, hisz nem tudjuk mire vélni az itt magasodó romapaloták sokaságát.

Innen öt kilométerre találjuk a térség legismertebb települését, Kalotaszentkirályt. A dombtetőn álló csodálatos XIII. századi református templom közelében van a híres vendégház, s ha bejelentkeztünk, akkor nem lehet elég későn érkezni ahhoz, hogy ne gőzölögjön az asztalon a forró húsleves és a kalotaszegi konyha többi remeke. A köszöntő szavak mellé természetesen jóféle pálinka is dukál.

Székelyudvarhely (Odorheiu Secuiesc) usually is the best usually is the best liked by the people I take to all of my favourite places. One of the most beautiful monuments in the city is on the main square, the town hall built in 1896 in eclectic style. The millennium memorial column is erected in the middle of the main square. The 8.4-meter-high obelisk was demolished in 1919 but was later restored. Going further towards the Hotel Küküllő-Tárnava, you can see the Statue Hall of Remembrance. In the former Retirement Park, there are 13 bronze statues of famous people. Walking in the city centre you will understand why many people like Székely Land.

Kalotaszeg's (Țara Călatei) dream land is a reality till the present day. Of course, you can taste the fairy tales a bit in Bánffyhunynad (Huedin), as you do not know what to make of themany of Roma palaces here.

TOURIST ADVISORY

Five kilometres from here you can find the most well-known city of the region, Kalotaszentkirály (Sâncraiu). On the hilltop, next to a magnificent reformed church from the 13th century, there is the well-known guest house, where after checking in, it's never too late for to have hot chicken soup or any of the tasty cuisine of the

God through separate entrances. The bell means more than in another church since in the storm of history, the fortress church often gave shelter to local Hungarians. This is evidenced by the bell in the garden which was cast in 1481, and whose sound disappeared when the church burned down.

Kalotaszeg (Țara Călatei) region. Of course, there is some good pálinka besides the warm welcoming words.

The people living here since the conquest of the Pannonian Basin, when the Kalota tribe settled in fifty villages, which now is Kalotaszeg (Țara Călatei), kept their Hungarian nationality. Kalotaszentkirály (Sâncraiu) with 1200 inhabitants is one of the most important settlements in the legendary countryside where Hungarian folk traditions still flourish. Everyone wears a distinctive folk costume on feast days and when the bell of the ancient church with the wooden coffered ceiling rings, many respect the old custom: men and women, lads and lasses sit in separate places and also enter the house of

When I am in Marosvásárhely (Târgu Mureș), I always visit one special restaurant. In summer the water is splashing in the garden fountain while they bring my favourite dish, the Székely cabbage. They make it amazingly well, I eat it even if I am not so hungry. Then comes the walk through the central square. Once 70% of the residents of Târgu Mureș the town was Hungarian, now less than half is. Still, the restaurant order is understood by everyone.

The town lies at the junction of three geographical areas; the Transylvanian Plain, the Valley of Maros (Mureș) and Nyárádmente (Eremitu).

The highest point of the city is not far from the city centre, the

óta – amikor a Kalota nemzetség megtelepedett a ma ötven falut magába foglaló Kalotaszegen – megtartották magyarságukat. Az 1200 lelkes Kalotaszentkirály a legendás vidék egyik legjelentősebb települése, ahol még elevenen élnek a magyar népszokások. Itt ünnepnapoként még természetes a jellegzetes népviselet, és amikor misére szólít a fakazettás mennyezetű ősi templom harangja, sokan tartják a szokást: külön helyen ülnek, de külön bejáraton át is lépnek Isten házába a férfiak, a nők, a legények és a leányok. A harangszó amúgy is többet jelent itt, mint egy más templomban, hiszen a történelem viharában sokszor adott menedéket a helybeli magyaroknak az erődtemplom. Erről tanúskodik a kertben álló harang is, melyet még 1481-ben öntöttek, és melynek hangja a templom leégésekor veszett el.

Amikor Marosvásárhelyen járok, mindig felkeresem az egyik helyi éttermet. Nyaranta csobog a víz a kerti szökőkútban, miközben kihozzák a kedvencemet, a finom székelykáposztát. Bámulatosan jól csinálják, akkor is befalom, ha nem vagyok annyira éhes. Utána jöhet a séta a központi téren. Régen Marosvásárhely lakosainak hetven százaléka magyar volt, most már kevesebb, mint a fele. Az éttermi rendelést azért még mindenki megérti.

A város három földrajzi tájegység találkozásánál fekszik (Mezőség, Maros völgye és Nyárádmente). A belvárostól nem messze található a város legmagasabb pontja, a Somos-tető, van itt egy remek állatkert is, kisvasúttal. A legizgalmasabb látnivaló mégis inkább a két híres belvárosi szecessziós épület, a Közigazgatási Palota és a Kultúrpalota. A művelődés házának tetejét kék, vörös és fehér cserepek fedik, melyeket a híres Zsolnay-gyár készített.

A Szent Anna-tó Délkelet-Európa egyetlen épségben megmaradt vulkáni krátertava. Bár lefelé jövünk, ha felkeressük a tavat, még ezzel együtt is 950 méterrel leszünk a tengerszint felett. Kavicsos az alja, és nem mélyül hamar, pedig 4 méter az átlagos

Somos-roof, there is also a superb zoo with a small railway station. The most exciting sight is the two famous downtown Art Nouveau buildings, the Public Administration Palace and the Palace of Culture. The roof of the culture centre is covered with blue, red and white tiles made by the famous Zsolnay factory.

vízmélysége. Forrása nincs, vizének utánpótlásáról a környező hegyek tavaszi hóolvadása gondoskodik. A tó északi partján megindult a feltöltődés, fenekét vastag iszapréteg borítja.

Hivatalosan már korlátozzák a fürdést. A tó mellett található a Szent Anna-kápolna, ahol minden évben Anna-napi búcsút rendeznek, melyre

katolikus hívők tömegei zárandokolnak el. Sokan visznek grillezöt, és finomságokat sütögetnek a tóparti erdő tisztásain.

A legenda szerint régen a Szent Anna-tó helyén egy magas hegy volt, melynek a tetején vár állott. Vele átellenben, a Bálványos-hegyen is egy hatalmas vár volt, ennek romjai

TOURIST ADVISORY

St. Anna Lake is the only crater of volcanic remains in southeast Europe that remained intact. Although we will go downhill upon visiting the lake, we will still be 950 meters above sea level. Its bottom is gravel and does not deepen quickly although its average water depth is 4 meters. There is no spring running into it, its water supply is provided by the spring when snow melts from the surrounding mountains. On the northern shore of the lake the accretion has started, its bottom is covered with a thick sludge layer.

Officially, bathing is already restricted. Next to the lake, there is the St. Anna Chapel, where each year Anna's Day is celebrated with masses of Catholics going on a pilgrimage. Many people take a grill and make delicacies on the meadows of the lakeside forest.

According to the legend, once upon a time, St. Anne's Lake was a high mountain with a castle on top. Across the hillside, there was a huge castle on Bálványos Hill, its ruins are still visible today. There were two siblings living in the two castles who were constantly competing with each other. The brother living on the Bálványos Hill once won from one of his guests a beautiful carriage carved with gold and silver and diamonds, led by six squirrels. The other brother was very jealous and envious of the carriage, and they made a bet that he would get a different carriage within a day with not six, but twelve horses. He ordered the most beautiful girls in the area to his castle. It did not take half a day and hundreds of girls gathered together, among them the most beautiful was a girl named Anna. He chose her first, then eleven others, and he put them in front of the carriage. But the girls could not move the carriage. The lord got angry and whipped Anna. When he whipped her for a second time, Anna cursed him to sink under the ground. The curse concealed, the castle sank and in its place a beautiful lake was created.

Transylvania's landscapes have many legends, it is a fairy-tale world, dreamy landscapes, famous cities, historical monuments. Those who come here, will never forget it.

ma is láthatók. Két testvér lakott a két várban, akik folyton vetélkedtek egymással. A bálványosi testvér egyszer az egyik vendégétől kockán

először a vár ura, majd még tizenegyet, és a hintó elébe fogatta őket. A lányok azonban meg se bírták mozdítani a fogatot. Az úr szörnyű haragra gerjedt,

elnyerte a gyönyörű, arannyal, ezüsttel, gyémánttal kidíszített hintóját, melyet hat paripa húzott. A másik testvér nagyon megirigyelte a hintót, és fogadtak, hogy egy napon belül különb hintót fog szerezni, nem is hat, hanem tizenkét lóval. A várba parancsolta a környék legszebb leányait. Egy fél nap se telt bele, és több száz lány gyűlt össze, a legszebb közülük egy Anna nevű hajadon volt. Őt választotta

és ostorával rávágott Annára. Amikor a várúr másodszor is rávágott, Anna megátkozta, hogy süllyedjen a föld alá. Az átok megfogant, és a vár elsüllyedt, a helyén pedig egy gyönyörű tó keletkezett.

Erdély tájaihoz számos legenda fűződik, mesebeli világ ez, álomszép tájak, híres városok, történelmi emlékek. Ki itt járt, soha nem feleli.

Élet & Stílus

Life&Like

www.eletstilusmagazin.hu

*Merjen
valaki lenni,
éljen
stílusosan!*

www.eletstilusingatlan.hu

Élet & Stílus

ingatlan

Az Élet&Stílus Ingatlaniroda egyet jelent a megbízhatósággal, szakértelemmel, odafigyeléssel.

***Ingatlanját próbáljuk
a legmagasabb áron értékesíteni*** :

+36 30 691 0908

SOKOBANJA – THE QUEEN OF SERBIAN BATHS

SOKOBANJA – SZERBIA FÜRDŐINEK KIRÁLYNŐJE

„Dodješ star, odeš mlad” – which translates to “you arrive old and leave young”. At least that is what a Serbian phrase says, which is known to everyone who lives on the territory of the former Yugoslavia and it can remind everyone of only one place: Sokobanja. It’s a spa town where everyone who visits expects miracles because of its geographic location and thermal water: the end of all kinds of physical problems and the return of youth.

by Zsuzsanna NAGY, Journalist

„Dodješ star, odeš mlad” – azaz öregen érkezel, és fiatalon távozol. Ezt állítja legalábbis ez a szerb mondás, amelyet az egykori Jugoszlávia területén élők mind ismernek, és egyetlen hely jut róla mindenkinek eszébe: Sokobanja. Egy fürdőváros, amelynek földrajzi elhelyezkedésétől, gyógyvizétől mindenki a csodát várja: a mindenféle testi bajok elmúlását és a fiatalság visszatérését.

Szerző: NAGY Zsuzsanna, újságíró

De lássuk sorban, miről is van szó!

Banja – szerbül fürdőt jelent, és a latin balnea szóból ered. A szerbek a „banja” szóval jelölnék egyébként minden olyan helyet, ahol az ember jól érzi magát.

A „banja” azonban megtévesztő is lehet. Ne lepődjön meg senki, ha egy szerb városnévben a banja szó is benne van, az még véletlenül sem jelenti azt, hogy ott lehet strandolni vagy termálvízben kezelteni különböző nyavalyáinkat. Lehet, hogy csupán egy forrása van a településnek vagy egy szép erdei sétánya, esetleg valamikor, például a második világháború előtt vagy a római korban volt valamilyen fürdője. De nem ez a helyzet Sokobanjával, amely méltán viseli a Szerbia fürdőinek királynője címet.

A fürdő, vagy ahogy már az a Balkánon is spa, nem hasonlítható azokhoz a fogalmakhoz, amelyeket itt Magyarországon a fürdőkről kialakítottunk. Nem Gellért fürdő, nem Széchenyi fürdő, ez egészen más.

és a Rösztke–Horgos határátkelőnél belépnie Szerbiába. Innen autópálya vezet Belgrád alá, Aleksinacig, itt kell letérni a pályáról. Rösztkétől kb. 400 kilométerre van Aleksinac, innen még 30 kilométer Sokobanja.

A város két hegy, a még a Dinári-hegységhez tartozó, 1117 méter magas Ozren, és már a Kárpátokhoz tartozó, 1560 méter magas Rtanj között fekszik egy völgyben, a Moravica folyó partján.

400 méterre található a tengerszint felett, és több termál-, illetve ásványvízforrással rendelkezik, amelyeknek jótékony hatását már a rómaiak is ismerték. A feltörő víz hőmérséklete 28 és 46 fok között mozog, de vannak hideg források is. A tiszta, negatív ionokban gazdag hegyi levegő, a környéken elterülő dús és érintetlen erdők, a források, a fürdők és a különböző gyógykezelési lehetőségek ezrével vonzzák ide a gyógyulni vágyókat – főleg a belföldieket.

Szerbiában orvosi beutalóval érkeznek ide az emberek. Főleg azokat vonzza

But let's see what this is all about.

Banja means bath in Serbian and comes from the Latin balnea. Serbians mark every place where one feels good with the word banja.

Banja can be deceptive too. You should not be surprised if you see a city name containing banja and you cannot bathe or treat various diseases in thermal water there. It is possible that the city has a spring or a beautiful forest promenade, or maybe it used to have some kind of bath, for example before the Second World War or in Roman times. But this is not the case with Sokobanja, which is more than worthy of the title of the Queen of Serbian Baths.

Hol is van Sokobanja, és hogyan lehet oda eljutni?

Sokobanja Délkelet-Szerbiában található. Ha valaki Magyarországról közelíti meg a fürdővárost, a legcélszerűbb autópályán elindulnia,

ide a hely, akiknek asztmájuk vagy más légzési problémájuk van, neurózisos megbetegedéseik vannak, reumával, magas vérnyomással, vérszegénységgel küzdenek. Sokobanjában speciális kórházban kezelik ezeket a betegeket.

The bath, or spa in the Balkan cannot be compared to the concept that we have created in Hungary for baths. They are not like Gellért or Széchenyi bath, they are totally different.

But where is Sokobanja and how can you get there?

The city is located in south-east Serbia. If you approach the city from Hungary, the best choice is to start on the highway and enter Serbia at the Röszke - Horgos border crossing point. From here, you can drive on the highway leading under Belgrade, to Aleksinac, where you get off the highway. Aleksinac is approximately 400 km from the border and 30 km from Sokobanja.

The city lies between the 1117-meter Ozren mountain, which is part of the Dinaric Alps mountain range and the 1560-meter Rtani, in a valley next to the Moravica river.

Sokobanja is 400 meters above sea level and has several thermal and mineral springs, the beneficial effects of which were already known by the Romans. The upwelling water temperature ranges from 28 to 46 degrees Celsius, but there are cold springs too. Thousands of people in need of cure, mostly from Serbia, are attracted by the pure mountain air rich in negative ions, the lush and unspoiled forests in the area, the resources, the spas and various therapeutic opportunities.

People arrive in Serbia with doctor's referrals in hand. The people attracted to Sokobanja are mostly those suffering from asthma or other breathing problems, neurological disorders, rheumatoid arthritis, hypertension and anaemia. These patients are treated in a special hospital in Sokobanja.

For those who arrive without a referral and as a tourist, there are plenty of hotels and guest houses with good service.

Most of them can be found on the well-known accommodation booking portals.

Visitors to Sokobanja should not miss the Park bath, which is a real hamam, a Turkish bath. It was built in the 15th century by the Turks and it has been in use ever since. It has been renovated many times, the latest was in 2005. The bath offers several different wellness services; many thermal pools and baths are available. The bath offers therapeutic massage and other beauty services.

The building complex, which recalls the Turkish era, promises a real time travel to a world that has left its mark on the Balkan region. Serbia was under Turkish rule from 1389, i.e. from the (first) battle of Kosovo till 1867. Behind the bath, you can find an inhalation centre, the medicinal water is also

Akinek nincs beutalója, és turistaként érkezik a városba, annak számos szálloda, panzió nyújt megfelelő ellátást. Többségük megtalálható az ismert szállásfoglaló portálokon.

Aki Sokobanjába jön, az nem hagyhatja ki a központban található Park fürdőt – amely valójában egy igazi hamam, vagyis törökfürdő. A törökök építették a 15. században, és azóta is működik. Többször felújították, legutóbb 2005-ben. Ma különböző wellness-szolgáltatásokat is nyújtanak, és több termálmedence, kád áll a kikapcsolódni vágyók rendelkezésére. De van itt gyögmasszázs és más szépségügyi szolgáltatás is. A török időket visszaidéző épületegyüttes igazi időutazást ígér egy világba, amely ott hagyta bélyegét a Balkánon. Szerbia török fennhatóság alatt volt 1389-től, vagyis az (első) rigómezei csatától egészen 1867-ig. A fürdő mögött

található egy inhalálóközpont, ahol a gyógyvizet belélegzésre is használják magas radontartalma miatt. Radonnal kezelik főleg az asztmás betegeket, de ez a nemesgáz a szervezetbe jutva serkenti a mellékvesék hormontermelését, ami természetes gyulladáscsökkentő hatású. Ez enyhíti a reumás fájdalmakat és a keringési rendellenességeket.

De a városnak nemcsak törökfürdője van, hanem van egy modern arca is. A városközpontban öt éve megnyílt egy minden mai igényt kielégítő wellness-és spaközpont, a Soko Terme. Több medence – köztük 39 fokos is – várja a pihenni vágyókat. A központ része egy modern szálloda is.

Ha valaki nem csak gyógyulni vágyik, annak is ideális hely Sokobanja. A családok is jól szórakozhatnak a nemrég megnyílt, Podine nevű

MEGÉRKEZETT!

Az augusztusi szám már elérhető az újságárusoknál is.

f in

LIFESTYLE

used for inhalation due to its high radon content. Radon is mainly used for asthma patients, but this noble gas stimulates hormone production of adrenal glands, which has a natural anti-inflammatory effect. This alleviates rheumatic pain and circulatory disorders.

Besides the Turkish baths the city has a modern face too. A modern wellness and spa centre, which satisfies every needs, opened five years ago in the city centre, it is called Soko Terme. Many pools of the spa, among them there is one with 39 Celsius water, awaits guests in need of rest. The spa centre is part of a modern hotel.

If you are looking for a place for not only recovery, Sokobanja is an ideal choice. Families can have a great fun in the newly opened Podine Aqua park. Three giant slides, an Olympic sized swimming pool and a pool for small children await the visitors. Of course there are possibilities to eat and drink; visitors can choose from among many restaurants and bars.

Sokobanja is surrounded by parks and forests, with well-maintained sidewalks and excursion routes. You can spend hours and days walking undisturbed, occasionally relaxing at a bubbling spring, climbing, caving, fishing. You can find small bakeries in the most unexpected places, where you must try the kajmak pie (kajmak is a transition between fresh, thick home-made sour cream, home-made butter and mascarpone) which is filled with freshly baked pljeskavica, typically seasoned meatballs, with some onions and ajvar, roasted paprika cream.

Sokobanja is not on the international tourist list of offers yet. Here you can still book cheap accommodation, eat authentic Balkan cuisine on every corner, enjoy the serenity, as Serbs passionately believe in everything that is natural and is theirs - that is Serbian.

It is illustrated by the fact that everywhere you go, you can easily bump into herb tea shops and so-called Medicine Men who sell local herbal mixtures. Of course, they have an

aquaparkban. Három óriáscsúszda, olimpiai úszómedence és kisgyerekek részére kialakított medence is várja az idelátogatókat. Természetesen enni-inni itt is lehet, éttermek, bárók várják a vendégeket.

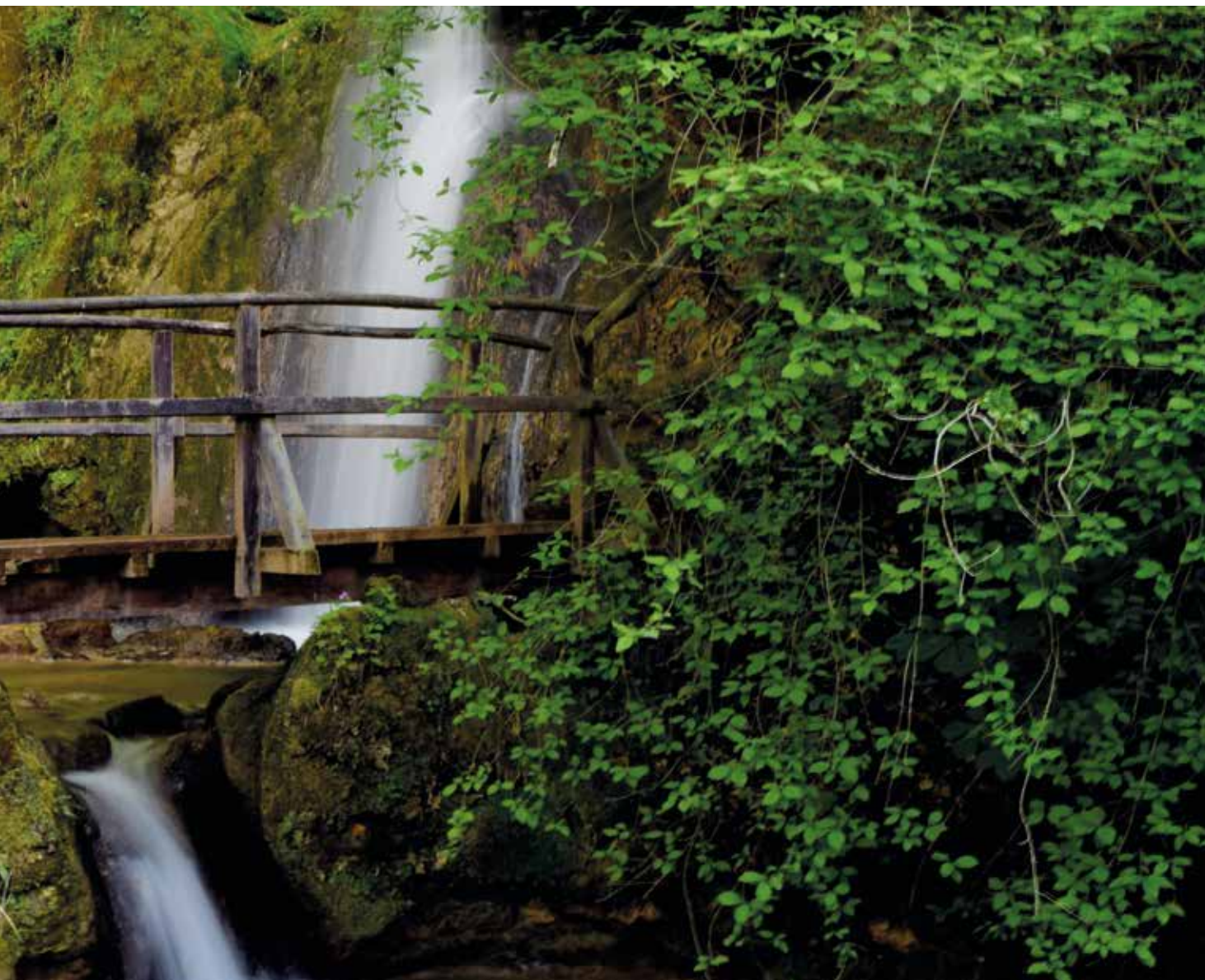
Sokobanját parkok, erdők veszik körül, ahol karbantartott járdák, kirándulóutak vannak. Órákat, napokat lehet háborítatlanul sétálni, időnként megpihenni egy-egy sebes folyású hegyi forrásnál, hegyet mászni, barlangászni, horgászni. A legváratlanabb helyeken is lesznek apró sütödék, ahol mindenképpen ki kell próbálni a kajmakos lepényt (a kajmak átmenet a friss, sűrű házi tejfől, a házi vaj és a mascarpone között), amibe frissen sült, jellegzetesen

herbal remedy for every disease. On Mount Rtanj, there are supposedly 200 types of herbs growing, everyone takes from them and there are some, who just come here to get tea for winter. The most famous tea mix is the famous Rtanjski tea, the most important

fűszerezett húskorongot, pljeskavicát tesznek egy kis hagymával és sültpaprika-krémmel, vagyis ajvárral.

Sokobanja még nem került fel a nemzetközi turisztikai ajánlatok listájára. Itt még lehet olcsón szállást

áruknak. Természetesen minden betegségre van gyógyteájuk. A Rtanj hegyen állítólag 200 fajta gyógynövény terem, ezeket mindenki szedi, vannak, akik csak azért jönnek ide, hogy maguknak beszerezzék télire teát. A leghíresebb teakeverék a híres

ingredient of which is the Satureja montana, more commonly known as mountain savory or winter savory.

Visitors to Sokobanja can experience Serbian hospitality, simplicity, their optimistic, laid-back attitude towards issues. If you hurry and visit the town in the near future, probably you can relive the time when not everything was about making a profit.

találni, minden sarkon hamisítatlan balkáni ételeket enni, élvezni a nyugalmat, ahogy a szerbek szinte vakon hisznek mindenben, ami természetes, és ami a sajátjuk, ami szerb.

Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy lépten-nyomon gyógyteaboltokba, „füves emberekbe” botlik az ember, akik a helyi gyógynövényekből készült keverékeket

Rtanjski čaj, amelynek legfontosabb alkotóeleme a hegyi pereszlény (Satureja montana), jóval ismertebb nevén téli borsikafű.

Sokobanjában megtapasztalható a szerb vendégszeretet, az egyszerűség, a gondokhoz való optimista, könnyed hozzáállás. Aki mostanában odalátogat, még újra élheti azt az érzést, amikor még nem a haszonszerzésről szólt minden.

HOW TO

10 STEPS

FROM BUDAPEST TO VARNA - THROUGH THE BALKAN

One of the hits of the summer is the Bulgarian coast. It is cheap, beautiful, there is golden sand and there is the Zlatni Pjasci (which translates to Golden Sands), which gives a retro feeling to parents and gives opportunity to kids for some family fun. So all that the eye, the mouth and all the other senses may want is here. It seems as a destination to reach by plane but if you would rather drive, you may bite off more than you can chew. Or, you just use this opportunity to have a joyful ride and get to know the 10 hidden gems of the Balkan.

by Tamás SZÚCS, Journalist specialized in foreign politics

10 LÉPÉSBEN
BUDAPESTTŐL
VÁRNÁIG
- VÉGIG A
BALKÁNON

A nyár egyik slágere a bolgár tengerpart. Olcsó, szép, van rajta aranyhomok, és ott van az Aranyhomok, szülőknek retrófilming, gyerekeknek family fun. Szóval minden, amit szem, száj és az összes többi érzékszerv kívánhat. Alapvetően repülő desztinációnak tűnik, de ha mégis kocsival szeretnénk odáig lemenni, akkor komoly fába vágjuk a fejszénket. Vagy utazunk egy élvezeteset – és megismerjük útközben a Balkán tíz rejtett kincsét.

Szerző: SZÚCS Tamás, külpolitikai újságíró

Sremska Mitrovica

1 It is a detour to approach the Hungarian – Serbian border from Röszke, but if we want to avoid the crowd and traffic jams, we should cross the border at Tompa, where Sremska Mitrovica, the Hungarian Száva-szentdemeter, is right on our way. It is currently the western gate of Serbia, but it is generally closed. Ever since good old Yugoslavia was over, Serbia

and Croatia's relations have been fluctuating between organized cool and warlike hot. Thus, the capital of Syrmia is not really a popular place. Although it was once the capital, from 103 B.C it was Pannonia Inferior, and in 293, with the introduction of the tetrarchy system, it became the capital of one quarter of the empire. There were huge constructions in the 4th century - a complete imperial palace

Szávaszentdemeter – Sremska Mitrovica

Ha Röszke felől lépjük át a magyar–szerb határt, akkor kitérő, de ha el akarjuk kerülni a tömeget, a gyakran többórás sorokat, ha Tompa felől lépjük át a határt, akkor éppen útba esik Sremska Mitrovica, magyarosan Száva-szentdemeter. Jelenleg Szerbia nyugati kapuja, de általában zárva tart. Amióta a szép nagy Jugoszláviának vége lett, Szerbia és Horvátország kapcsolatai rendezetten hűvös és a háborúsan forró közt ingadoznak. Így a Szerémség fővárosa nem éppen frekvenciált hely. Pedig egykoron főváros volt, i. sz. 103-tól Pannonia Inferior, 293-tól pedig a tetrarchia bevezetésével a birodalom egynegyedének fővárosa lett. A városban a 4. században hatalmas építkezések folytak – megépült egy teljes császári palotakomplexum, ahonnan a birodalom fent nevezett régióját igazgatták. A háború után, 1952-ben bukkantak csak rá a palotanegyedre a városközpont alatt. A legnagyobb durranást, az egykori hippodromot nem is tárták fel teljesen – bár egyedülálló lenne a maga nemében –, mert ehhez az egész belvárost le kellene bontani. Viszont most, hogy szeretnék a térség turizmusát fellendíteni, a palota fölé egy csilivili, modern látogatóközpontot húztak fel.

Vinča

Belgrádot most hagyjuk is ki – túl nagy falat lenne. Inkább kerüljük el a körgyűrűt, és menjünk egy kicsit tovább keletnek! Vinča 14 kilométerre fekszik Belgrádtól, a 8 ezer éves múlttal

rendelkező falu minden valószínűség szerint Európa leghosszabb ideje folyamatosan lakott települése. Ha valamiről ismert ma, az viszont nem a régészeti park, hanem a szerb atomkutató intézet, és egy friss dunai halakat kínáló állóhajó-étterem. Egykor viszont egész Európa egyik legnagyobb városa volt itt – igaz, ez az egykor nagyon rég volt, kb. i. e. 5000-ben, amikor szárbá szökött az úgynevezett Vinča-kultúra. A nagyjából egységes régészeti kultúra elég jelentős területeket foglalt el a Balkánon. Számos fontos lelőhelye ismert az erdélyi Alsó-Tatárlakától a dél-szerbiai Pločnikig. Az egykori városból sajnos ma semmi nem látszik. Egy kis füves terület a Duna partján, ahol egykor a központ volt, visszatemették az omlásveszélyes miatt. Van viszont egy kiváló kis múzeum szépen installált, jó angol magyarázó szövegekkel ellátott leletanyaggal. Itt megismerhetjük ennek a csodálatos civilizációnak az életét – amelyre azt mondják, a régi Európa első fénykora volt.

Lepenski Vir

Szintén őskori lelőhely – de igazán különleges természeti környezetben –, már ezért érdemes idáig eljönni. Közben útba ejtethetjük Galambóc (Golubac) várát. Szintén érdekes hely – a magyar történelem szempontjából is –, így egy rövid megállót bőven megér. A Đerdap Nemzeti Parkban járunk, amelynek meghatározó eleme a Duna. A lomha, alföldi folyó itt ér a nagy hegyek közé, ahol összeszűkül, és így jócskán fel is gyorsul. Leglátványosabb része a Kazán-szoros, itt volt egykoron Európa első letelepedett faluja a Duna mellett. Ez az, amelyet feltártak a múlt század

HOW TO

complex was built, from which the aforementioned region of the Empire was administered. It was only after the Second World War, in 1952, that they discovered the palace quarter just below the city centre. The most incredible find, the former hippodrome has not been completely revealed, though it is

unique among its kind, because the entire downtown would have to be dismantled to reveal it. But now that the country would like to revive the region's tourism, a fancy, modern visitor centre was built above the palace.

Vinča

We must skip Belgrade now; it would be too much to handle. Instead, let us go a little further east. Vinča is 14 kilometres from Belgrade and the village, in all probability, is the longest-inhabited settlement in Europe with 8,000 years of history. What the village is most famous for is not the archaeological park but the Joint Institute for Nuclear Research and the docked boat restaurant serving fresh fish from the Danube. Once there used to be the biggest city in Europe, although this "once" was a really long time ago, approximately around 5000 B.C. when the Vinča culture blossomed and bloomed. The broadly unified archaeological culture occupied significant areas in the Balkan. Many important sites are known from the Transylvanian

Lower Tărtăria to the Southern Serbian Pločnik. Unfortunately, there is nothing to be seen from the former city now. The former city centre, now a grassy meadow, was excavated but had to be buried back to prevent it from falling down. There is a brilliant small museum in Vinča with a well installed

exhibition and good English descriptions. Here we can learn about this amazing civilization and its life which is said to be the first golden age of the old Europe.

Lepenski Vir

It is a prehistoric site as well with quite unique natural environment which makes it worthwhile to visit. On the way there we can stop by at the Golubac Fortress. It is an interesting place also from the

második felében a régészek, és amit ma a látogatóközpontban láthatunk. A látogatóközpont nagyobb része ugyanis maga a falu, amit a rácsos tető alatt körbejárhatunk. Jól látszik az egykori terep lejtése is. (A moztiterem és a kiállítás az egykori falu mögött-alatt van.) A házaknak most csak az alapjai látszanak, de ki lehetett következtetni, hogy faácsolattal és nádfedéllel készültek. Egy rekonstruált házat fel is állítottak a látogatóközpont mellett.

Gamzigrad – Romuliana

Rajac híres pincefalujában megállhatunk egyet borozni, aztán egy kis kitérő Szerbia leglátványosabb római emlékéhez – a Felix Romuliához. Philipp Kanitz osztrák etnográfus azt írta: Gamzigrad (ahogy akkor a romokat szerbül nevezték) kétségkívül a római építészet egyik legjelentősebb alkotása Európában. Valóban elképesztő látványban van részünk, ennyire impresszívén ép ókori várost – külsőre – tényleg nagyon ritkán látni. A megközelítőleg kör alakú tornyokkal védett falak, amelyek néhol elérik a tízméteres magasságot is, valóban a leglátványosabb elemei az egész rommezőnek. Belépve a díszkapun tényleg egy római erődvárosban érezhetjük magunkat. Galerius, a birodalom egyik utolsó pogány császára építtette édesanyja tiszteletére – innen a neve is: Romula boldogsága.

Hungarian history's point of view; it is worth a quick stop. We are in the Đerdap National Park; whose dominant part is the Danube. It is here that the sloping, lowland river gets between the high mountains, it narrows and speeds up considerably. Its most spectacular part, Kazan Strait, was once the first settled village in Europe beside the

Belogradcsik

Innen már csak pár kilométer a bolgár határ, onnan pedig Vidin. De most nem ott állunk meg, hanem Vidintől nem messze, az amúgy álmos kisvárosban, Belogradcsikban, ahol érdemes felmenni a várba, bár a várban valójában nem is a vár az érdekes. Az

Svestari

Tovább haladva a Duna mentén elhagyjuk Bulgária legfranciásabb városát, Ruszét, majd egy kicsit befordulunk az ország belsejébe, hogy egy újabb ókori élménnyel gazdagodjunk. A világörökség részévé nyilvánított Kr. e. III. századi

Danube. This site was excavated in the second part of the last century and a visitors' centre has opened to show the found artefacts. The larger part of the visitors' centre is the former village itself which can be viewed. The slope of the former terrain is also clearly visible. (The cinema and the exhibition is behind / under the former village.) Now only the foundation of the houses can be seen but it can be concluded that they were made with woodcarving and reed roof. A reconstructed house was erected next to the visitor centre.

csak körítés a sziklákhöz. Bármennyire fantasztikusnak is látszanak, ezek természeti képződmények. Egykor – a triász időszakban – itt sekély tenger volt. A folyók hordaléka homokot, iszapot rakott le. Az idő és a nyomás ebből homokkővet csinált. Ebben itt-ott keményebb konglomerátumok alakultak ki, amelyeket a vas-oxid, hematit tart össze. Aztán a tenger eltűnt, a környék megemelkedett, törésvonalak jöttek létre. Kisebb-nagyobb folyók, patakok vájtak maguknak medret a homokkőben. A kiálló sziklákról pedig a lágyabb kőzetet lecsiszolta a szél. Ami maradt, a vörös, vasasabb, keményebb kőzet.

sír Dromichaetes, geta király örök nyughelyéül készült. Csak 1982-ben fedezték fel, ami nagyjából érthető, ha megnézzük, több száz kis domb van a környéken, és mindegyik alatt lehet sír. (Nem mindegyik alatt van, csináltak a derék geták kamu sírdombokat is, hogy a sírablók figyelmét eltereljék.) A sír évtizedekig egyáltalán nem volt látogatható, nemrég azonban Bulgária egyértelműen legjobban felszerelt kiállítóhelye lett. A sírkamra bejárható, és tényleg gyönyörű. A környék pedig egész napra ad érdekességeket, van például máig működő muszlim búcsújáró hely, szent forrás és rommező.

Gamzigrad – Romuliana

It is a good idea to stop at the well-known village with uncountable wine cellars, at Rajac to try their fine wine, then a small detour to Serbia's most spectacular Roman memorial, the Felix Romula. Philipp Kanitz, an Austrian ethnographer, wrote: "Gamzigrad (as the ruins were called in Serbian) is undoubtedly one of the most important works of Roman architecture in Europe." We have a really amazing sight to see, it is very rare to see such an impressively intact ancient city. The walls are protected with more or less round-shaped towers, which at some places reach the height of ten metres and, are indeed the most spectacular elements of the whole ruin site. Entering the ornamental gate, we really feel like entering a Roman fort city. Galerius, one of the last pagan emperors of the realm, built this fortress to his mother's honour - hence the name: Romula's happiness.

Belogradchik

The Bulgarian border from Gamzigrad is just a few kilometres away, from there Vidin is close to reach too. But this time we don't stop there, we make our way to a small sleepy town, to Belogradchik. It is worth to see the castle but it is not the castle itself that is the most interesting there. The castle is just garnish to the cliffs. However fantastic they look, these are only natural formations. Back in the Triassic period, there was a shallow sea here. The hordes of rivers laid sand and sludge. Time and pressure made it to sandstone. In the sandstone harder conglomerates were formed, which are bound by iron oxide, the hematite. Then the sea disappeared, the area rose higher, fault lines emerged. Smaller or larger rivers, streams have dug riverbeds in the

sandstone. The softer stone on the top of the protruding rocks was abraded by the wind. What is left is red, ferruginous, tougher rock.

Svestari

Driving alongside the Danube we pass by the most French city in Bulgaria, Ruse and if we turn towards the heartland, we will have the chance to see another piece of the ancient world. The 3rd century tomb, which is part of the UNESCO World Heritage List, was made for Dromichaetes, it is the eternal resting place of the gothic king. It was only discovered in 1982, which is quite understandable if we look at the hundreds of small hills in the neighbourhood and under each one could be a grave. (There isn't a grave under all of them, the ancient people created fake graves to divert the attention of the grave robbers.) The tomb was not open for visitors for decades, but recently it has become the most well-equipped exhibition space in Bulgaria. We can walk through the gravestone and it is really beautiful. The area offers interesting sights throughout the day, including for example a Muslim pilgrimage site, a sacred spring and a ruin site.

Szlisztra

A belváros csak a hardcore Balkán-rajongóknak ajánlott. Az oszmán kor emlékéét őrzi viszont egy látványos, tizenkilencedik századi erőd. Német hadmérnökök tervezték, a korban modernnek számított (kb. mint a komáromi erőd). Ma múzeum.

Silistra

7

The city centre is only recommended for hard core Balkan fanatics. The memory of the Ottoman era is preserved by a spectacular fortress built in the 19th century. Designed by German military engineers, it was a modern fortress in that age (like the Fort of Komárom). Today it is a museum.

Balchik

8

Balchik is on the seaside - the most northern part of the Bulgarian seaside. Its gem is the palace built by Maria, the Romanian Queen in the first half of the 20th century. No matter what famous foreign architects and garden designers made it – it is essentially Balkan. It explains the Queen's enthusiasm for her chosen (to be honest, received) home country. The palace carries the marks of Balkan architecture,

Balcsik

9

Balcsik már a tengerparton van – annak a legészakibb részén –, díszje egy a huszadik század első felében épült palota, amelyet Mária román királyné építtetett. Bármilyen híres külföldi építészek-kerttervezők is készítették – esszenciálisan balkáni. Kifejezi a királyné rajongását választott (na jó, kapott) hazája iránt. A palota a balkáni építészeti jegyeit hordozza magán, nem egy nagy épületet jelent, hanem egy nagy parkban számos kisebb, különböző funkciójú épületet terveztek. Van – a fővilla mellett – borospince, kápolna, több vendégház, ezekben ma is szálloda működik. A királyné persze a kilátást szerette a legjobban, az volt az, ami megragadta már akkor, amikor először itt járt.

it is not a large building but they designed a large number of smaller, different-function buildings in the large park. Besides the main villa, there is a wine cellar, a chapel, several guesthouses, where there is a hotel even today. It was of course the view that the queen liked best, as it was the view that grabbed her eyes when she first came here.

Pobiti Kamani

For nature lovers, the Pobitani Kamani National Park is a must-see, where one can jump and hide among stunning stones. It is practically impossible to believe that the stones are nature's creations and not the remnants of a long-lost culture. The pillars, chambers are not ruins of former churches, they have just grown here.

Varna

At the end of our journey, just before we dive into the blue-black sea, Varna is also a program for Hungarians with historical interest as the symbolic grave of Ulászló I can be found here. He was the only Hungarian ruler who lost his life in

a war beyond our borders. Even the somewhat schematic, uninteresting memorial park can be enjoyed with (male) children interested in sword fights and with the appropriate historical knowledge. At the grave of Ulászló I, we can find Hungarian labels too and there are the shingles still visible here and there, so we can spend an hour in the place. Finding it is not so easy but at least it is the János Hunyadi road that leads the traveller there, which compensates for the detours. Visiting the museum of the glorious (?) Bulgarian navy can be enjoyable too.

Pobiti Kamani

Természetkedvelőknek kihagyhatatlan a Pobiti Kamani Nemzeti Park, ahol elképesztő formájú kövek közt lehet ugrándozni, bujkálni. A kövekről gyakorlatilag lehetetlen elhinni, hogy a természet alkotásai, és nem valami rég letűnt kultúra maradványai – pedig tényleg azok. Az oszlopok, kamrák, nem egykori templomok romjai, csak úgy ide nőttek.

Várna

Utunk végén, még mielőtt lemerülénk a kékesfekete tengerben, történelmi érdeklődésű magyaroknak adja magát Várna is mint program, hiszen mégis csak itt van I. Ulászló jelképes sírja. Ő az egyetlen magyar uralkodó, aki csatában vesztette életét határainkon túl. A kardozós történetek iránt érdeklődő (fiú)gyermekkel – és megfelelő történelmi felkészültséggel – még az amúgy meglehetősen sematikus, érdektelen emlékpark is élvezhető. Ulászló sírjánál van magyar nyelvű felirat is, látszanak itt-ott a sáncok, szóval el lehet tölteni egy órácskát a helyen. Megtalálni nem annyira egyszerű, de legalább a Hunyadi János út vezet oda, ami a kitérőkért is kárpótol. Ugyanezen fiúgyermekkel kimondott élmény a dicsőséges (?) bolgár haditengerészet múzeumának meglátogatása.

BALALAND

— RESIDENCE —

LUXUS LAKÓINGATLANOK A BALATON KÖZEPÉN!

EGYEDÜLÁLLÓ, KÜLÖNLEGES,
KARIBI KOLONIÁLIS STÍLUSÚ
FEJLESZTÉSI PROJEKT KÖZVETLENÜL
A BALATON PARTJÁN, SZÁNTÓDON!

BalaLand Family Hotel *****

119 szobás családbarát hotel, 5 családi villa, étterem, bár, felnőtt panoráma wellness, mélygarázs

BalaLand Familypark

80 nap alatt a Föld körül Willy Foggal utazása ihlette, egész éves nyitvatartású családi élménypark és gyermek wellness mintegy 10.000 m²-en

BalaLand Residence

110 luxus apartman, 16 lakástípus, 50-130 m²-es méretek, balatoni panorámával, átlagos feletti, nagy méretű erkéllyel/terasszal, saját stranddal, parkosított kerttel, garázshellyel és szabadtéri parkolóval

Resort hasznosítási lehetőség

Amennyiben a BalaLand Residence-ben a lakóingatlant befektetési szándékkal vásárolja, úgy pénzügyileg vonzó, akár évi 10%-os hozam konstrukciót ajánlunk, ha időszakosan vagy akár hosszútávra bérbe adja apartmanját a hotel részére. A resort bérbeadás céljából megvásárolt ingatlanok esetében 3 előre meghatározott prémium minőségű belsőépítészeti design és felszereltség közül választhat.

A tájékoztatás nem teljes körű, érdeklődjön a részletekért értékesítő kollégánknál!

BALALAND RESIDENCE

Értékesítői iroda:
1053 Budapest, Reáltanoda u. 5., 5. em.
+36 30 752 0000
residence@balaland.com
www.balaland.com

LUXUS LAKÓINGATLANOK A BALATON KÖZEPÉN!

10 STRIKING PLACES TO SEE IN TRANSYLVANIA

10 MEGLEPŐ HELY
ERDÉLYBEN,
AMIT LÁTNI KELL

Almost all Hungarians are familiar with Transylvania or at least they have a unique picture of it. But is this image real or just an illusion based on old habits of decades? We will show you ten places that you may not have heard about but will certainly contribute to your picture of the place - but at the same time these places you should definitely visit.

Erdélyt látszólag minden magyar ismeri – legalábbis van egy sajátos képe róla. De vajon valós ez a kép vagy csak egy illúzió, ami évtizedek beidegződéseire alapul? Mutatunk tíz helyet, amelyekről talán nem is hallottak, de amelyek bizonyosan árnyalják ezt a képet – ugyanakkor olyanok, ahová mindenképpen érdemes ellátogatni.

by Roland SZABÓ, Editor in-chief

Szerző: SZABÓ Roland, főszerkesztő

Băile Felix

Just a few kilometres from Oradea – and at the same time from the Hungarian-Romanian border – lies Băile Felix, the most elegant and fanciest summer resort of the former Austro-Hungarian Empire. The healing water has been luring visitors for many centuries. The thermal springs are between 20-49 C° degrees. They relieve musculoskeletal, rheumatic, gynaecological and neurological complaints but they are also recommended for postoperative operations. The thermal water here is

Félixfürdő

Nagyváradtól – és egyben a magyar határtól – alig pár kilométerre fekszik az egykori Osztrák–Magyar Monarchia lelegegásabb, legmenőbb üdülőhelye. A gyógyhatású meleg víz már évszázadok óta vonzza ide a gyógyulni-üdülni vágyókat. A termálforrások hőfoka 20–49 fok között van. Enyhítik a mozgásszervi, a reumás, a nőgyógyászati, az idegrendszeri panaszokat, de operációk utókezeléseire is ajánlják. Az itt feltörő vizet Európa leggazdagabb hévízforrásának tartják. Napi 17 millió liternél több 49 °C-os vizet ad. Nyáron a kellemes környezet és az Európában igencsak ritka tavirózsás tavak adják a vonzerejét a helynek, télen viszont igazi buli a metsző hidegben a forró vizes kültéri medencékben úszkálni. A medence feletti langyos pára egészen túlvilági hangulatot kölcsönöz az amúgy közönséges fürdőnek. (Aki modern csúszdaparkos élményfürdőre vágyik,

annak sem kell messze mennie, a nagyváradai Nymphaea minden igényt kielégít.)

Medve-barlang

Barlangozni általában Észak-Magyarországra, Szlovákiába járunk. Sokan nem is tudják, hogy Erdélyben is vannak igazán világszínvonalú barlangok, pedig nem is messze a magyar határtól, a Bihari-hegységben található a kiskóhi Medve-barlang. Kialakulása nagyjából 200 millió évvel ezelőttre tehető. Története szerint a barlang száját leomló sziklatörmelék zárta el, a száznál is több bent rekedt medve egymást falta fel éhségében. Egy kiskóhi márványkitermelő bányász fedezte fel egy robbantás során a nyílást, mely az évezredes események színhelyére vezette 1975 szeptemberében. Ez persze csak az emberi felfedezést jelenti – a csontok tanúsága szerint a barlang nevét adó medvék már jó régóta jártak ide

MUST SEE

considered the richest hydrothermal spring in Europe. It gives more than 17 million litres of 49°C water daily. In the summer, the pleasant environment and the very rare lakes filled with water lilies really rare in Europe give the attraction of the place and in wintertime, it is great fun swimming in the hot water outdoor pools in the intense cold. The warm mist lingering above the pool gives an otherworldly atmosphere to the ordinary bath. (However, those looking for a modern slide park experience should not go : too far, the Nymphaea in Nagyvárad (Oradea) will satisfy every need.)

Bears' Cave

One usually chooses northern Hungary or Slovakia as a destination for a cave tour. Not many people know that Transylvania has excellent caves as well, even though the Bears' Cave is not that far away from the Hungarian border in Kiskoh (Chişcău) in Bihor county. Its formation dates back to around 200 million years ago. According to the hearsays, the cave's entry was closed by the mountain sloping down and the more than hundred bears hoarded inside ate each other in hunger. A miner from Chişcău discovered an opening during a blast that led him to the thousand-year-old finding in September 1975. This, of course, means only the discovery of human remains; according to

the bones, bears had been here for quite a long time for their winter hibernate. One of their skeletons is fossilized in the cave floor, it can also be seen during the visit. The cave is well-constructed with iron bars and concrete stairs leading everywhere. It gives a truly enjoyable sight with the tricky illumination. The cave can be visited with a guide only. The few-minute-long road from the parking lot to the entrance is paved and it is decorated with fair booths all along.

Verespatak (Roşia Montană)

The name of Verespatak (Roşia Montană) comes up almost every year in the news as the war of the environmentalists and the mining company is a really epic story. In the latest round, the mining company is in the winning corner, the request of the Romanian government, Roşia Montană has not been approved as World Heritage Site. But why could this small mountain village be so interesting? The town is dolled up here and there; it shows they spent on it in the mining boom of the last decade but it is mostly desolate. Only traces of its former prosperity can be seen slightly. It is only the Catholics, Reformed and Unitarian temples that remind of the Hungarians and Germans who used to live here. Renovated outside

telelni. Egyikük csontvázát, amely a barlang padlójára kövesedett, meg is tekinthetjük mi is utunk során. A barlang kiválóan kiépített, vasjárdák és betonlépcsők vezetnek mindenhová. A trükkös megvilágítással igazán élvezetes, sőt megdöbbentő látvány tárul az ember szeme elé. Vezetéssel látogatható. A parkolóból alig pár perces – végig betonozott – út vezet fel, amely körül folyamatos a kirakodóvásár.

Verespatak

Verespatak neve szinte minden évben előkerül a hírekben – a környezetvédők és a bányatársaság harca igazán epikus történet. A legújabb fordulóban éppen ismét a bányának áll a zászló, a román kormány kérésére mégsem lett világörökség Verespatakon. De mit is láthatunk ott, miért érdekes a kis hegyi falu? A városka itt-ott kicsinosított – látszik, hogy a múlt évtized bányaboomja idején költöztek rá –, de többnyire azért kihalt. Az egykori jólétnek nyomai látszanak csak rajta. Az egykor itt élő magyarokra,

- empty inside. The main point, the main attraction, for which the World Heritage title would have been given, is the Roman mine. There are still several kilometres of Roman mines inside Roşia Montană Hill. A few hundred meters of the typically trapezoidal, nearly two thousand-year-old passages of the mine are open for visitors can still be toured. (The guided tours, of course, are in Romanian.) Walking in the depths, for which you must first descend down on a steep, never-ending staircase, is incredibly interesting. There is a museum around the cave presenting not only the Roman period but also later developments. And also the tables that attract all researches of ancient times. Leases and purchase contracts and certificates are written on a wax tables. They are not only the priceless sources of the Roman economic history, but also the vulgar (everyday) Latin language.

Sarmisegethusa Regia

németekre már csak a katolikus, református és unitárius templom emlékeztet. Kívülről felújítva – belülről üresen. A lényeg, a fő látványosság – amiért a világörökségi cím is járt volna – a római bánya. A verespataki hegy gyomrában máig több kilométernyi római bányajárat van. A közel kétezer éves – jellegzetesen trapéz alakú – járatokból pár száz méter ma is látogatható. (Román nyelvű vezetéssel persze.) A séta a mélyben, amihez előbb le kell ereszkedni egy végtelennek tűnő meredek lépcsősoron, elképesztően érdekes. Körülötte a múzeum nemcsak a római kori, de a későbbi fejlődést is bemutatja. No meg azokat a táblákat, amelyek minden óorkutató számára igazán érdekessé teszik a helyet. Viasztáblára írt kölcsön- és adásvételi szerződések, igazolások. Nemcsak a római gazdaságtörténet felbecsülhetetlen forrásai ezek, de a vulgáris (mindennapi) latin nyelv is.

Sarmisegethusa Regia

A dák szó hallatán a legtöbb magyarnak – aki egyáltalán hallotta e szót valamikor – széles mosolyra húzódik a szája. A magyar közvélekedés a dákokat amolyan vicces koholmányoknak tekinti, akiket a román nacionalisták találtak ki. Pedig dákok valóban léteztek, és egészen elképesztő épített emlékeket hagytak ránk. A római kori barbarikum leglátványosabb lelőhelye az egykori dák főváros, Sarmisegethusa. Sarmisegethusa nem adja egyszerűen magát – fenn van a hegyekben, és az út máig nem igazán tökéletes –, bár ellentétben az elmúlt évtizedekkel ma már városi autóval is járható. A szent út már látványos, de az igazi látványosság a romterület közepe – a szentélykörzet. Itt zajlottak minden bizonnyal a Zalmoxis-kultusz titokzatos szertartásai. Arról azonban, hogy valójában mire szolgálhatott a két kerek és a két nagyobb, valamint a három kisebb szögletes, oszlopocsarnokos épület, gőzünk sincs. A legérdekesebb kétségkívül a nagy körtemplom, a "román Stonehenge" – azzal a különbséggel persze, hogy itt az oszlopok fából készültek (csak az alapjaik maradtak meg, azokba állítottak most jelzésként hasábokat), illetve hogy – a rekonstrukció szerint – be volt fedve. A szögletes templomok már egyértelműen görög-római minták alapján épültek. (Bár oszlopaik minden valószínűség szerint fából készültek, ezért sem maradtak fenn, csak a talpazatok, amiket kőből faragtak.) A szentélykörzethez tartozott még egy „szent” forrás és egy napóra, ami talán tényleg a szertartások időpontjának meghatározására szolgált.

Demsus

Erdély talán legtitokzatosabb temploma egy kis faluban található, ide pusztán ezért az egy templomért is érdemes ellátogatni. A – most görögkeleti – Szent Mikós-templom tényleg nagyon furcsán néz ki. A torony formája kétségtelenül egy római síremlékre emlékeztet, és a templom belsejében vannak olyan

When hearing the word Dacian, the lips of many Hungarians, who heard this word at all before, extend to a broad smile. The Hungarian public opinion considers the Dacians only a funny fable invented by Romanian nationalists. But the Dacians did exist and they have left quite amazingly built memories. The formal capital, Sarmisegethusa is the most extraordinary archaeological site in the Roman Barbarian region. Sarmisegethusa is not really easy to reach; it lies on the top of the mountains and the road is far from ideal, although, unlike during the last decades, you can drive up there now. The holy road is spectacular but the real attraction is the middle of the ruin, the sanctuary district. Secret ceremonies of the Zalmoxis cult must have happened here. Nobody really knows what the purpose of the two round and two, slightly bigger, angular sized buildings with peristyle was. The most interesting is the large round church, the "Roman Stonehenge". The difference between this and Stonehenge is that the pillars here are wooden (only the plinths remained, where additional wooden logs were added as marks) and that, according to the reconstruction, it was covered.

The angular churches were built clearly in the Greek-Roman based samples. (Although the pillars were definitely wooden ones, which explains why they did not remain, only the plinths which were craved from stone.) The sanctuary district had a "sacred" spring and a sun-dial as well, which was most probably used for setting the date and time for the ceremonies.

Desuş

The most mysterious church of Transylvania is in a little village, which is worth visiting for just this church. Saint Nicholas Church, now Greek Orthodox, looks quite interesting. The shape of the tower undoubtedly resembles a Roman tomb and there are stones inside the temple which, according to their inscription, came from a tomb of some Longinus Maximus. Some even assume that a pagan Roman shrine stood here and the church was built in its place. There is practically no doubt that the stones, from which they are built it, are from a Roman city a few miles away. It is more likely that the church was built in the 13th century and the Roman city was simply used as a quarry.

kövek, amelyek feliratuk szerint egy bizonyos Longinus Maximus sírjából származnak. Egyesek odáig mentek, hogy azt feltételezték, hogy egy pogány római szentély állt itt, és annak a helyén épült a templom. Az gyakorlatilag nem kétséges, hogy a kövek, amelyekből épült, az alig pár kilométerre fekvő római

Székelyderzs (Dârjiu)

Unlike the Evangelical fortified churches, Dârjiu Church is not a museum, not an inclusion reminding of old times in an unfamiliar surroundings; it is actually a centre of a living community. This difference is best illustrated by the warehouses hidden in the castle wall. The walls were not only protecting the community itself in the event of an emergency, but also the commodities of the community; some of the food was stored here, especially flour and bacon. Each family could take from the flour daily and from the bacon weekly - of course only from their own. The most interesting sights for the Hungarian visitor, are certainly the frescoes processing the Saint Ladislav legends. The heroic knight king's tales were popular throughout Transylvania and especially in Székely Land in the Middle Ages. In the most elaborate scene of the fresco cycle in Székelyderzs (Dârjiu), Saint Ladislav chokes the Kun warrior while the rescued Hungarian girl slices down the warriors' foot with an axe. On the opposite wall, we can see the images of the three bishops, the armoured form of St. Michael and the

városból származnak. Valószínűbb azonban, hogy a 13. században rakták össze a templomot – a római várost egyszerűen csak kőbányának használták.

már idegen környezetben, hanem egy élő közösség központja. A legjobban ezt a különbséget a várfalba rejtett raktárak mutatják. A falak ugyanis nemcsak a közösséget védelmezték vész esetén, de a közösség javait is – itt raktározták az élelmiszerek

Székelyderzs

Az evangélikus erődtemplomokkal szemben a székelyderzsi unitárius templom nem múzeum, nem az elmúlt kort idéző zárvány egy tulajdonképpen

egy részét. Különösképp a lisztet és a szalonnát. Lisztből naponta, szalonnából hetente egyszer vehetett minden család – persze a magáéból. A magyarországi látogató számára persze a legérdekesebbek a Szent László-legendát feldolgozó freskók. A hős lovagkirály történetei egész Erdélyben, de különösen a Székelyföldön nagyon népszerűek voltak a középkorban. A székelyderzsi freskóciklus legszebben kidolgozott jelenetén Szent László fojtogatja a kun harcost, miközben a megmentett magyar lány egy baltával levágja a kun lábfejét. A szemközti falon a három püspökszentet, Szent Mihály páncélos alakját és Pál apostol megtérését ábrázoló képek láthatók. Az orgonakarzat alatt kálváriaábrázolást tártak fel. A diadalív falából, egy befalazott gótikus ablakból került elő a székely rovásírás legrégebbi emléke, az a rovásírásos téglá, melynek egyik lehetséges olvasata: „Miklós dersi pap”.

MUST SEE

repentance of the apostle Paul. Under the organ gallery, a Calvary portrayal was revealed. From the triumphal wall, from a walled Gothic window, the oldest remembrance of Székely runic writing was found, a runic brick, one of its possible reading is the following: "Nicholas dersi priest".

Szászfehéregyháza (Viscri)

The majority of Transylvanian fortified churches, there are many of them here, a few of them are on the UNESCO World Heritage List too, are a testimony of a world that has been almost completely lost, the German and Saxon world of Transylvania. The once quarter of a million German Transylvanians are nowadays roughly around a few thousand people, the head of state, Klaus Iohannis is one of them, and, considering the composition of the age, we can say that there will no German in Romania remain within a generation.

The evangelical churches no longer have parishes, it is an old German aunt or uncle that accompanies visitors. The churches, which are in the World Heritage List, such as the Viscri Church, were renovated by the state and (largely in Germany) from endowment funds. It is not only the church, which served as a medieval fortress, is worthy of interest but also the small museum that gives an insight into the former culture and everyday life of local German ethnicity.

The ASTRA, the Transylvanian Association for Romanian Literature and the Culture of the Romanian People, Folk Civilization Museum

Nagyszeben (Sibiu) itself is worth a visit. The romantic squares of the once populated town of Transylvanian Saxons and its narrow streets are really cosy. But for those who spend more than one or two hours in the city, it is worth going to the ASTRA, one of the best open-air museums in Romania. For those who are used to the Szentendre open-air museum, and most of us are here in Hungary like that, the layout of ASTRA will be strange: houses are installed not by region but by function, which means there is a street full of shepherd's huts, with trading houses, but also blacksmith's workshops or windmills are collected and installed here from all over Transylvania. This way it clearly

shows which region were richer or poorer in Romania. The area is really huge, 40 hectares, but if we get hungry along the way, there are restaurants and buffets offering specialties of Transylvanian (Romanian) cuisine. And on the small lake there is a stage with regular folk dance performances.

Szászfehéregyháza

Az erdélyi erődtemplomok – sok van belőlük, néhány a világörökségek listájára is felkerült – többsége egy mára már szinte teljesen elveszett világ, az erdélyi német, szász világ tanúbizonysága. Az egykor jó negyedmillió erdélyi németiség ma már alig néhány ezerre tehető – igaz közülük kerül ki az államfő, Klaus Iohannis –, és tekintve a kor összetételét joggal mondhatjuk, hogy egy emberöltőn belül nem marad német Romániában. Az evangélikus templomokhoz már nem nagyon tartozik egyházközség, egy-egy idős német néni-bácsi kíséri a látogatókat. A világörökségi templomokat – mint például a szászfehéregyházit – állami és (jórészt németországi) alapítványi pénzből szépen felújították. Nemcsak maga a középkori erődként is szolgáló templom az érdekes, hanem a kis múzeum is, amely betekintést enged a helyi németiség egykori kultúrájába, mindennapi életébe.

Az ASTRA skanzen

Nagyszeben maga is megér egy látogatást. Az egykor jobbára erdélyi szászok által lakott város romantikus terei, szűk utcái igazán hangulatosak. De annak, aki egy-két óránál többet is eltöltene a városban, érdemes kimennie az ASTRA skanzenbe, Románia egyik legjobb falumúzeumába. Azok számára – a legtöbben ilyenek vagyunk itt Magyarországon –, akik a szentendrei skanzenen iskoláztunk, furcsa lesz az ASTRA elrendezése: nem tájegységek, hanem funkciók szerinti, vagyis van egy utcányi pásztorkunyhó, egy utcányi kereskedőház, de egy helyre gyűjtötték a kovácsműhelyeket vagy a szélmalomokat is egész Erdélyből. Így aztán nagyon jól látszik, hogy melyek voltak a térség gazdagabb és szegényebb vidékei. A terület igazán hatalmas – 40 hektár –, de ha megéhezünk közben, az se baj, az erdélyi (román) konyha különlegességeit kínáló éttermek, büfék várnak – a kis tapon, a színpadon pedig rendszeresek a néptáncbemutatók.

Máramarossziget (Sighetu Marmateiei)

Undoubtedly, the county seat of Maramureş is a bit far from the main Transylvanian route of Hungarian tourists, however, it is way worth a visit as the city's history and culture have very special memories. Leading from here, we can visit the World Heritage wood churches of the area; the small churches reveal the almost unknown corners of the countryside's history, as well as the open-air museum in the outskirts of the city where the typical, mostly wooden buildings of the area were collected. We should not forget that Sighetu Marmateiei was Central Europe's most Jewish city till the Second World War; the ratio of the Jewish people was around 50%. Although there is almost none left here, it is worth visiting the Jewish community's rich culture and heritage that once lived here. Just like the former prison made into a museum. In communist times, the city had the most well-known prison in state security where enemies of the system were kept. Today it is a museum where we can learn a lot about how state repression worked in socialist Romania.

The Merry Cemetery

A cemetery usually is a sad place, people go there to bury and mourn. Maybe the only, downright happy and funny cemetery of the world is not too far away from Sighetu Marmateiei, in Szaplonca (Săpânța). Between 1935 and 1977, Stan Ioan Pătraş painted the tombstones with bright, happy colours and wrote funny poems in rich dialect. After his death, his protégé, Dumitru Pop-Tinc ensured his legacy.

Here is one poem as an example:

*“Ever since boyhood
I was called Stan Ion Patras.
Good people hear what I have to say,
And I will tell you no word of a lie.
For as long as I lived
I never wished anyone harm,
Only good, as much as I could
No matter for whom
Oh this poor old world of mine.”*

Máramarossziget

Kétségtelenül kicsit kiesik a magyar turisták fő erdélyi útvonalából Máramaros megye székhelye, pedig lenne miért ide jönni, ugyanis a város története, kultúrája nagyon sajátos emlékeket őriz. Egy részről innen kiindulva látogathatók meg a térség világörökségi fatemplomai, a kis templomocskák a vidék történetének számunkra szinte ismeretlen szegleteit tárják fel, ahogy a város határában épült skanzen is, ahol a térség jellegzetes – többségében fából épült – házait gyűjtötték össze. Nem szabad elfelednünk, hogy egészen a második világháborúig Máramarossziget volt Közép-Európa “legzsidóbb” városa – a zsidó vallásúak aránya elérte az ötven százalékot is. Bár mára szinte senki sem maradt, az egykor itt élő zsidóság gazdag kultúráját, épített örökségét érdemes végiglátogatni. Ahogy az egykori börtönből kialakított múzeumot is. A kommunista időkben a városban működött az állambiztonság legismertebb börtöne, ide zárták a rendszer ellenségeit. Ma múzeum, ahol igazán sokat megtudhatunk arról, hogyan működött az állami elnyomás a szocialista Romániában.

A vidám temető

A temető – általában – szomorú hely, hiszen oda temetni, gyászolni jár az ember. A világ talán egyetlen, kimondottan vidám, vicces temetője a Máramarosszigettől nem messze fekvő Szaploncán van. 1935-től '77-ig Stan Ioan Pătraş festette meg vidám színekkel a fejfákat, és írt vicces verseket reájuk ízes román tájszólásban. Utána tanítványa, Dumitru Pop-Tinc vette át a stafétabotot. Íme, egy vers példának:

„Itt nyugszom idelell
Pop Ion Pipis a nevem
Mégfizettem mindenért
Ahol a halál elért
Valahol Mires hegyén
Rámjött a vagonkerék.
Játékban elmerültem
Vonat alá kerültem.
Anyám sirat vár haza
Nem múlik a bánata.”

MUST SEE

The Hidden Treasures of the Balkans

The Balkans attracts many tourists nowadays. Major cities try to outbid each other in the competition for travelers. Belgrade, Sarajevo, Podgorica, Skopje, Tirana can be reached in a very short time, thanks to not only acceptable roads but cheap flight options as well. However, if we are willing to explore areas beyond the tourist attractions of the big cities, we can discover unforgettable beauties and exciting places.

by Gábor U. NAGY, Journalist

A Balkán rejtett kincsei

A Balkán ma már sok turistát vonz. A nagyvárosok egymást túllicitálva próbálják meghódítani az utazókat. Belgrád, Szarajevó, Podgorica, Szkoplje, Tirana nagyon rövid idő alatt elérhető, nemcsak az elfogadható utak, hanem a diszkont repülőjáratok miatt is. Ha azonban hajlandóak vagyunk a nagyvárosok turisztalátványosságain túl is megismerni valamit, felejthetetlen szépségeket, izgalmas helyeket fedezhetünk fel.

Szerző: U. NAGY Gábor, újságíró

Here are eight locations in the Balkans that you should not miss.

Íme, nyolc helyszín a Balkánon, amelyet kár kihagyni.

Galambóc (Golubac) Fortress Serbia

Galambóc (Golubac) Fortress is located 130 kilometers from Belgrade on the shore of the Danube, at the Strait of Iron Gate. It has a very rich history, along with many connections to Hungary as well. In 1334, Charles I of Hungary conquered the fortress. He also integrated it into the chain of fortresses made it to create a defensive line in the Lower-Danube region against the Turks. The widened Danube can be seen from the walls and towers of the vast building. Here, the distance between the two coasts is 5.8 kilometers. Golubac Fortress has ten towers. They are constantly being renovated, so more and more interesting places are becoming available to the public. The reconstruction is expected to be finished in 2019.

Drvengrad, Serbia

Galambóc vára, Szerbia

Galambóc vára Belgrádtól 130 kilométerre található a Duna-parton, a Vaskapu-szorosnál. Nagyon gazdag történelme van, és több szálon fűződik Magyarországhoz is. 1334-ben Károly Róbert magyar király hódította meg, és ő tette az al-dunai, török elleni

végvári láncolat részévé. A vár sokszor cserélt gazdát, néha a szerbek, néha a magyarok kezére került, de legtöbbször – több évszázadon keresztül – a törökök uralták. A hatalmas épület falairól, tornyaitól a kiszélesedett Duna látható. Itt 5,8 kilométer a két part távolsága. Galambóc várának 10 tornya van, folyamatosan újítják fel ezeket, így egyre érdekesebb részletek tárulnak fel az idelátogatók előtt. A munkálatok várhatóan 2019-ben fejeződnek be.

Drvengrad, Szerbia

Ez a település 200 kilométerre délnyugatra fekszik Belgrádtól a Zlatibor és a Tara-hegy ölelésében. A

híres rendező, Emir Kusturica hozta létre. Az egész díszlet volt az Élet egy csoda című filmjéhez, ám végül a falu életre kelt, és a rendező olyannyira magáénak tartja, hogy itt is lakik. Minden év januárjában filmfesztivált rendez, ez a Küstendorf Film- és Zenei Fesztivál, ahol vörös szőnyegen vonulnak a résztvevők, pont mint Hollywoodban. A faluban áll Jonny Depp szobra, amelyet maga a színész leplezett le. A térséget egy keskeny nyomtávú kisvasúttal is körbe lehet járni. Vannak itt remek éttermek és jó szállodák is.

MUST SEE

This settlement lies 200 kilometers southwest of Belgrade, embraced by the Zlatibor and Tara Mountains. It was established by the famous director, Emir Kusturica. Originally the village was created for the set of the movie titled *Life is a Miracle*. However, the village has taken a life of its own and Kusturica considers it his own so much that he even lives here. Kusturica organizes the Küstendorf Film and Music Festival annually. During the festival, attendants walk on a red carpet, just like in Hollywood. There is a Johnny Depp statue in the village, which was unveiled by the actor himself. You can also go around the area by a narrow gauge railway. There are great restaurants and good hotels here.

Vincsa (Vinča) Serbia

One of the most significant Neolithic archaeological sites in Europe can be found in a village which is located barely 15 kilometers from Belgrade. In 1908, in Vinča, a Serbian scientist, Miloje Vasić, discovered the remains of an ethnic group that lived between 5700 and 4500 BC. In the east, the people of the Vinča-tordosi culture reached even the Fagaras Mountains. There was a period of time in history when they inhabited the whole Balkans. They were the first who used copper in large quantities, and they were the pioneers of agriculture. Although, remains of houses, earthenware and weapons were discovered in Vinča, this is not what makes the place famous. The terracotta human-statues are way more celebrated, not only amongst scientists. Because of the rough features and modern apparel, some people believe that the statues actually represent aliens.

Jajce, Bosnia and Herzegovina

If you want to see the original scene of Tivadar Csontváry Kosztká's Waterfall at Jajce, then you ought to visit this Bosnian town. The cascade is among the twelve most beautiful waterfalls in the world and it is not

difficult to find. The town is located 160 kilometers from Sarajevo. The Pliva river collapses into the Vrbas river from 22 meters above. It is a beautiful sight in the middle of the town. There are interesting small water mills in the outskirts of Jajce, which were built in the 16th century. At that time, all the families had their own. Jajce is a historically important city: in the 15th century, the last Bosnian king was crowned here. The castle of Jajce was also occupied by John Hunyadi and it was also here that Yugoslavia was born in 1943.

Pelješac Peninsula, Croatia

This peninsula is also called Paradise on Earth. This is the place where the Mediterranean is still intact. If you want to see it, you should visit this location before Pelješac bridge gets finished. It will connect the peninsula with the mainland, which will cause a major increase in traffic. Pelješac is famous for its wines, as well as those monuments

Vincsa, Szerbia

A Belgrádtól alig 15 kilométerre fekvő faluban található Európa egyik legjelentősebb neolitikus, azaz újkőkorszaki régészeti lelőhelyét bemutató tárlat. 1908-ban egy szerb tudós, Miloje Vasić bukkant rá Vincsában a Kr. e. 5700 és 4500 közötti időszakban itt élő népcsoport nyomaira. A vincsa-tordosiként emlegetett kultúra népe kelet felé egészen Fogarasig élt, egy időre a teljes Balkánt benépesítve. Ők használták először rezet nagy mennyiségben, és az elsők között foglalkoztak földműveléssel. Vincsában házaik maradványait, cserépedényeket, fegyvereket is feltártak, ám mégsem erről híresek. Sokkal ismertebbek a terrakotta emberszobrocskák, amelyek nem csak a régészek körében népszerűek. Az elnagyolt arcvonások és a modern hatású ruházat miatt néhányan úgy vélik, hogy az alkotások valójában földönkívülieket ábrázolnak.

Jajce, Bosznia-Hercegovina

Ha látni szeretnénk, miről mintázta Csontváry Kosztka Tivadar Jajcei vízesés című festményét, akkor mindenképpen látogassunk el ebbe a boszniai városba! A zuhatagot a világ legszebb 12 vízesése közé sorolják, és nem nehéz megtalálni. Szarajevótól 160 kilométerre van. Gyönyörű látványt nyújt, ahogy a város központjában a Pliva folyó 22 méter magasról belezuhan a Vrbas (Orbász) folyóba. Érdekesekek a Jajce határában található, XVI. századi aprócska vízimalmok. Annak idején minden családnak volt sajátja. Jajce történelmileg is fontos város: itt koronázták meg az utolsó bosnyák királyt a XV. században, Jajce várát Hunyadi Mátyás is elfoglalta, és a városban született meg 1943-ban Jugoszlávia.

Pelješac-félsziget, Horvátország

Földi paradicsomnak is nevezik, ez az a hely, ahol a mediterránt még érintetlen állapotában találhatjuk. Aki látni szeretné, utazzon el ide,

mielőtt megépül a pelješaci híd, amely hamarosan a félszigetet és a szárazföldet köti majd össze – ezzel pedig a mostaninál lényegesen többen jönnek majd ide. Pelješac a borairól híres, valamint azokról az emlékekről, amelyek egykor gazdaggá tették a térséget. Orebić városában hajóskapitányok házai sorakoznak, akik kereskedtek, és vitorláshajókkal bejárták a világot. A környék ma a szörfösök Mekkája, itt ugyanis állandóan fúj a szél. A félszigeten látható Európa leghosszabb kőfala. A stoni várfal 5 és fél kilométer hosszú, és a XIV. században építette a Raguzai Köztársaság, hogy megvédje a pelješaci sókészletet, ebből származott ugyanis Ragusa – a mai Dubrovnik – bevételeinek nagy része.

Kotori-öböl, Montenegró

A Kotori-öböl húzódik be a legmélyebben a szárazföldre az Adriai-tengeren. Közvetlenül Horvátország déli határánál terül el. Lélegzetelállítóan gyönyörű vidék. Hatalmas hegyek veszik körül az öblöt, amelyben több város is található. A legszebb Kotor, amely

that once made the region rich. In the city of Orebić, there are houses of shipmasters, who traded and sailed the whole world with their vessels. Nowadays, the area is a heaven for surfers, because the wind always blows here. Europe's longest stone wall is located on the peninsula. The castle wall of Ston is five and a half kilometers long, and it was built in the 15th century in the Republic of Ragusa in order to protect the salt stock in Pelješac as salt was the main source of income for Ragusa (today's Dubrovnik).

Bay of Kotor, Montenegro

On the Adriatic Sea, the Bay of Kotor reaches deep within the mainland. It is located directly at the southern border of Croatia. It is a breathtakingly beautiful place. The bay is surrounded by huge mountains, and this is the home of several towns. The most beautiful town is Kotor, which is also included in the UNESCO World Heritage List. All the stones and corners of

MUST SEE

the city are filled with history. Even the romans laid claim to the town. Since then, all the major powers have occupied this strategically excellent town. There is plenty of sights. However, it is worth to visit during spring or autumn, because it has been put on the bucket list of many tourists.

Blue Eye Spring, Albania

This wonder of nature is located at the western slope of the Mali i Gjerë mountains. More precisely, it can be approached on the road that leads to Sarandë. This is a pond with crystal clear and cold water. The streaming water rises the level of the water with 15 centimeters at one spot. The middle of the pond is deep which makes it dark blue, hence the name of it. Although many people tried to dive in it, nobody could because of the power of

the streaming water. The deepest point was 45 meters, no one managed to dive deeper. If we throw pebbles in the middle, they will not sink. Instead, they will drift to the shore.

Lake Ohrid, Macedonia

Lake Ohrid is the part of the UNESCO World Heritage. It is located directly next to the Albanian border. The crystal clear lake is the oldest and deepest lake in the Balkans. You can either swim or go on a water tour in this picturesque environment. In the old town of Ohrid, you can admire Macedonian architecture. In the atmospheric cobbled streets, the tired traveler can easily find restaurants to a rest and try the Ohrid trout, a fish that lives only in this lake. The Monastery

felkerült az UNESCO Világörökség listájára is. Minden kövét, szegletét átjárja a történelem, már a rómaiak is magukénak mondták, és azóta

of Saint Naum was built on the shore in 905. It is worth to take a look at the decorative icons on the walls and the peaceful peacocks around the building.

minden nagyobb hatalom elfoglalta ezt a stratégiaiag kitűnő helyen lévő várost. Látnivaló van bőven, de ide érdemes inkább tavasszal vagy ősszel ellátogatni, mert már nagyon sok turista bakancslistájára került fel.

Kék szem-forrás, Albánia

A Mali i Gjerë hegység nyugati lejtőinél, a Sarandëba vezető út mellett található ez a természeti csoda. Egy tó, amelyből olyan hatalmas erővel tör fel a kristálytisza hideg víz, hogy a vízfelszín egy helyen úgy 15 centimétert megemelkedik. Középe mély, ezért sötétkék színű, innen kapta a nevét is. Bár többen megkísérelték, valójában még senki sem tudott benne lemerülni, olyan erővel tör fel a víz. A legmélyebb pont 45 méter volt, onnan senki sem jutott mélyebbre. Ha a

közepébe kavicsot dobunk, az nem merül el, oldalra sodorja a víz.

Ohridi-tó, Macedónia

Az Ohridi-tó egésze az UNESCO Világörökség része, közvetlenül az albán határ mellett fekszik. A kristálytisza vizű tó a Balkán földtörténetileg legrégebbi és legmélyebb tava. A festői környezetben fürödni és vízitúrázni is lehet. Ohrid óvárosában pedig megcsodálható a macedón építészet, hangulatos macskaköves utcáiban a megfáradt utazó talál magának olyan éttermet, ahol megpihenhet, és kipróbálhatja az ohridi pisztrángot, egy halfajt, amely csak ebben a tóban él. A víz partján látható a Szent Naum-kolostor, amely 905-ben épült. Érdemes megnézni a falait díszítő ikonokat, illetve az építmény körül békésen élő pávákat.

BOROSTYÁN
MED-HOTEL****ÉS MEDICAL CENTER

Kelet-Magyarország legújabb wellness szállodája és magánklinikája

- 14 féle szakrendelés, menedzserszűrés
- Diagnosztikai vizsgálatok: hasi, nyaki és szívultrahang, röntgen, mammográfia tomoszintézissel
- DEXA teljes test-zsír-izom összetétel vizsgálat
- Egynapos sebészeti eljárások, plasztikai sebészet
- Vágás és fájdalom nélküli ultrahangvezérelt aranyér műtét
- fájdalommentes vastagbél és gyomor tükrözés bódításban és altatásban, nagyító és speciális endoszkópokkal.
- Szépészeti és esztétikai lézeres eljárások, intim női lézer
- Anyajegyszűrés digitális Foto Finderrel a régióban csak nálunk!
- Drakula-terápia, kozmetikai fogfehérvítés

Gyorsaság, pontosság, intimitás luxuskörnyezetben!
BEUTALÓ ÉS VÁRAKOZÁS NÉLKÜL!

- **47 superior szoba, tematikus családi lakosztályok**
- 14 kül- és beltéri, részben termálvizes medence, napozókert, szaunavilág, 4 gyerekmedence, masszázs, sókamra
- **Céges és családi rendezvények, esküvők lebonyolítása**
- Svédasztalos ebéd és vacsora a hét minden napján
- **Egynapos wellness és szaunaszeánszok**
- Hókuszpókusz élmény- és kalandpark

Tel.: +36 (20) 3399 861

www.borostyanmedicalcenter.hu

NYÍRADONY-TAMÁSIPUSZTA, CSEMETE ÚT
DEBRECEN TŐL 15 KM-RE

Tel.: +36 (20) 566 8888

www.borostyanmedhotel.hu

INTERESTING

Flavors, Prayers, TRANSYLVANIA

by Mónika BÁRÓ, Photographer

Are you planning to visit Transylvania this year because it has been on your bucket list for a long time? Here are some tips on how to organize your trip.

ÍZEK, IMÁK, ERDÉLY

Szerző: BÁRÓ Mónika, fotográfus

Régóta ott van Erdély a bakancslistáján, és idén ki szeretné pipálni?
Cikkünkben talál néhány tippet az út megtervezéséhez.

munkálatokat. Így lett Erdély egy természeti kincsekben bővelkedő, építészetében elkápráztató, ugyanakkor gazdasági, politikai és művelődési szempontból virágzó helyé a Kárpátok festői kanyarulatában. Erdély alapvetően az együttélésekről, az elfogadásról és a toleranciáról szól, ugyanis az Unio Trium Nationum (Három nemzet egyesülése) jegyében az erdélyi magyar nemesek, a székelyek és a szászok békét könyveltek el egymás között. A 17. századtól kezdődően nagy számban menekültek örmények is erre a vidékre, akiket befogadott a közösség. Ugyan a befogadás ára a vallási unió volt, a románokhoz hasonlóan ők is megtarthatták az ősi rítusukat, és az egyházi nyelv továbbra is az örmény maradt, így az egyház hosszú időn keresztül az összetartás és az etnikai tudat ápolója volt. Talán mindennek a toleranciára valló történelmi előzménynek is tudható be, hogy a székely ember vendégszerető és gondoskodó természetű, amit olykor hajlamos túlzásba vinni. Az bizonyos, hogy az Erdélybe látogató nem marad étlen-szomjan és szeretet híján, ha székely család vendégeli meg. E rövid történelmi áttekintés után vizsgáljuk meg, milyen meglepetéseket tartogathat ez a tündérmesébe illő ékszerdoboz, ha úgy döntenénk, hogy felnyitjuk a fedelét...

A Kárpátok zamata

Erdélyben hagyománya van a gombászásnak. Számos gombafajta terem a hegyekben, amelyek közül a szarvasgomba és a királyvargánya van a legnagyobb becsben tartva, ezekből nagy mennyiségben exportálnak is. Az Erdélyi Triflász program keretein belül a gombaimádóknak van lehetősége a szarvasgombászás kipróbálására.

Brief History

The catchphrase “Transylvania – Fairyland” can be attributed to the reign of Transylvanian Prince Gábor Bethlen and the golden age of Transylvania. In the spirit of humanism, Bethlen invited many craftsmen to the country (mostly from Venice) to carry out

Történelem röviden

Az „Erdélyország-Tündérország” szállóige Bethlen Gábor erdélyi fejedelem uralkodásához, Erdély aranykorához köthető. Bethlen ugyanis a humanizmus szellemében számos mesterembert hívott az országba (elsősorban Velencéből), hogy ők végezzék a különféle építési

Az erdők és a mezők is elhalmoznak bennünket minden jóval – érdemes őket megízlelni: csipkebogyó (isteni a belőle készült lekvár), borókabogyó, vörös áfonya, fekete áfonya, málna, szeder, szamóca, fenyőtoboz (amelyekből egyébként roppant finom szörp készül), medvehagyma, sóska

various construction works. This is how Transylvania became an economically, politically, culturally and artistically prosperous place that is rich in natural resources and enchanting architecture. It lies in the picturesque curve of the Carpathian Mountains. Transylvania is basically about coexistence, acceptance and tolerance. In the spirit of the Unio Trium Nationum (the unification of three nations), the Hungarian nobles in Transylvania, the Székelys and the Saxons concluded peace among themselves. Since the 17th century, there have also been a large number of refugees from Armenia who have been accepted by the community. Although the price that they had to pay for asylum was the religious union, the essential religious language remained Armenian and they were allowed to keep their ancient rituals, just like the Romanians did. Thus, the Church was the patron of cohesion and ethnic consciousness for a long time. The Székelys are hospitable and caring which can be sometimes too much.

Perhaps the typical Székely nature can be attributed to the history of tolerance. It is certain that the visitor in Transylvania will not be left without food, drinks and love if they dine with a Székely family. After this brief historical review, let us look at the surprises this fancy jewelry box might hold if we decided to open the lid...

The flavor of the Carpathians

Transylvania has a tradition of mushrooming. There are many kinds of mushrooms in the mountains, of which truffles and flap mushrooms are in the highest regard. These mushrooms are exported in high quantities. Within the framework of the Transylvanian Truffles program, mushroom lovers have the opportunity to try truffle hunting.

Forests and fields provide excellent stuff that is worth to taste: rosehips (the jam is amazing), juniper berry, cranberry, blueberry, raspberry,

és természetesen a gyógyfüvek, ezért jó ötlet lehet elmenni egy gyógynövénytúrára is.

Vizek és gázok

A Csíki-medencében, a Csíkszeredától délre fekvő Lázárfalva egy megközelítőleg 600 lelket számláló település. Ebben a térségben számos gyógyvízforrás található. A helyiek kis fürdőtelepet hoztak létre Nyírfürdő néven, amelyet kalákában építettek meg. Itt nincs sem belépő, sem hagyományos értelemben vett fürdőhangulat, helyette buja természettel és teljes nyugalommal találkozni. Ha sikerült alaposan kiáztatni magunkat a kisebb-nagyobb medencékben, akkor érdemes kipróbálni a mofettákat is. A mofetták vulkáni utótevékenységhez kötődő álló gázfeltörések, amelyeknek gyógyhatást tulajdonítanak. Ezek a szén-dioxid mellett kén-hidrogént is tartalmazó ún. bűdösgödrök a keringészavarral járó idült mozgásszervi betegségek kúrálása mellett jó hatásfokot mutatnak

mulberry, strawberry, pine-cone (the syrup is incredibly tasty), ramson, sorrel and herbs of course. So, it is a good idea to take an herbal trip as well.

Waters and gases

In the Csíki Basin, Lázárfalva is a settlement with the population of 600. It lies south from Csíkszereda (Miercurea Ciuc). There are many medicinal springs in this area. As a result of a joint effort, the locals established a small spa complex called Nyírfürdő. There is neither entry ticket nor classic bathhouse atmosphere. Instead, there is blooming nature and absolute tranquility. After we managed to immerse into the smaller and larger pools, it is worth to try the so-called "mofettas". The mofettas are natural gas leaks associated with volcanic activity and healing effect. In addition to carbon dioxide, these so-called "stinky pits" contain hydrogen sulfide. Besides curing the chronic musculoskeletal symptoms with circulatory disorders, they also show good efficacy in treating post-traumatic complications.

If you desire a lake-side experience, Lake Medve (Lake Bear) is the ideal choice. Lake Bear in Sovata is the world's largest heliothermal lake which absorbs and retains the heat of solar radiation. The lake's water is even saltier than seawater because it comes from natural salt crystals. The lake is named after its shape, as it looks like a bear skin from above. In the vicinity of Lake Bear there are several small lakes: Lake Mogyorósi, Lake Zöld (Lake Green) and Lake Piros (Lake Red), Lake Fekete (Lake Black), Lake Rigó (Lake Blackbird), Lake Piroska. In case we have more time, it is recommended to discover these lakes as well, since salt rocks can be found at Lake Red and Lake Piroska. The unique surface of the rocks has been created as a result of volcanic activity. These also belong among the attractions of Sovata since the 19th century.

a trauma utáni szövődmények kezelésében is.

Ha tóparti élményre vágynánk, akkor a Medve-tó lehet az ideális választás. A szovátai Medve-tó a világ legnagyobb heliotermikus (a napsugárzás melegét elnyelő és megtartó) tava. Mivel sókarszton keletkezett, a vize a tengervíznél is sósbab. A tó a nevét a formájáról kapta, ugyanis madártávlatból nagyon hasonlít egy kiterített medvebőrre. A

Medve-tó környékén számos kisebb tóval is találkozunk: Mogyorósi-tó, Zöld- és Vörös-tó, Fekete-tó, Rigó-tó, Piroska-tó. Amennyiben több időnk van, ajánlott ezeket is felfedezni, ugyanis a Piroska-tó és a Vörös-tó közelében sósziklákat is találni, amelyeknek felgyűrődött sófelülete vulkáni mozgások eredményeként jött létre, és a 19. század óta Szováta látványosságai közé tartoznak.

Sauntering in Csík

If you are tired of hiking and more interested in a city experience, then you should head to Csíkszereda. The city is characterized by a vibrant cultural life, which is described in the Origo Program Magazine. Every summer, the Early Music Festival in Csíkszereda is meant to recall the music of old times. The beautiful location also plays a role, as the main venue of the festival is the Mikó Castle, which is a chateau built in late Renaissance times. If you are interested in folk dance culture and dance traditions, you should visit one of the performances of the Hargita National Székely Folk Ensemble, which will undoubtedly be a decisive experience in your journey. If we were to visit Csík on Monday and we are in a dancing mood, we can join the dance session and class organized by the dance ensemble. In the field of fine arts, the works of Imre Zsögödi

Nagy are worth to be noted. We can see the works of the artist in the Imre Nagy Gallery. Before his death, the painter had handed over almost 8,000 works to the town of Csíkszereda (Miercurea Ciuc). If we are in Csík, we cannot miss Csíksomlyó (Șumuleu Ciucare), the famous pilgrimage place. The saddle between the two hills is the pilgrims' gathering place. A hearty walk in the fresh air of the mountains can help to process the experiences. The Hármashalom altar (Three Hill Altar) on the saddle is an excellent place to rest. The brave ones can climb up to the lookout tower at the top of Nagysomlyó hill which is 1033 meters high. The wonderful panorama will be well worth the efforts.

Csíki császkálás

Ha városi élményre vágynánk a sok természetjárás után, akkor irány Csíkszereda. A várost pezsgő kulturális élet jellemzi, amelyről az Origo Programmagazinnál lehet tájékozódni. Minden nyáron megszervezésre kerül a Csíkszeredai Régizene Fesztivál, amely a régi korok zenéjét hivatott felidézni. Ebben a gyönyörű helyszín is szerepet játszik, ugyanis a fesztivál fő színtere a műemlékként is számontartott Mikó-vár, a késő reneszánsz kori várkastély. Ha érdekel bennünket a népi tánckultúra és táncgyomány, akkor érdemes ellátogatni a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes egyik produkciójára, amely kétségtelenül meghatározó élményt fog jelenteni az utunk során. Ha netalán éppen hétfőn látogatnánk Csíkba, és táncos kedvünkben volnánk, akkor csatlakozhatunk a táncegyüttes által szervezett Zugtánc foglalkozáshoz és oktatáshoz. A képzőművészet

For those who seek adrenaline

Those who enjoy extreme recreational activities should visit the Icelandic Horses Riding Hall in Ivó (Izvoare). Here we can explore the local Wildlife Park on horseback. If you want more excitement, you can go to the Blau Park in Hargitafürdő, where you can try climbing, crawling and flying. Finally, an off-road trip with military vehicles is available, which leads to untouched and quiet places where you can hear your own heartbeat.

Székely – English dictionary
 pityóka - potato
 potyoló – meat mallet
 lapító – chopping board
 bikkfajű – capricious
 borvíz – mineral water
 gübben – immerse
 eregel – flounder
 sirűlő – turn

terén említésre méltó Zsögödi Nagy Imre festő munkássága. A művész képeit a Nagy Imre Galériában tekinthetjük meg. A festő halála előtt csaknem 8000 alkotását ajándékozta Csíkszereda városának. Ha már Csíkban járunk, akkor Csíksomlyót, a nevezetes zárandokhelyet sem lehet kihagyni. Egy kiadós séta a Kissomlyó és a Nagysomlyó közötti nyeregbe, a zárandokok gyűlekezőhelyére, segíthet feldolgozni az eddigi élményeket, és feltöltődni friss hegyi levegővel. A nyeregben található Hármashalom oltár kitűnő hely, hogy kifűjűk magunkat. A bátrak akár a Nagysomlyó tetején, az 1033 méter magasan található kilátóhoz is kimászhatnak. A csodás panoráma ellensűlyozza az erőfeszítéseinket.

Ha adrenalinra vágnánk

Aki szereti az extrém szabadidős tevékenységeket, annak érdemes

ellátogatnia az Ivói Izlandi Lovak Lovardába és felfedezőútra indulni lóhátan az Ivói Vadasparkban. Ha nem lenne elég az izgalmakból, akkor a hargitafürdői Balu Parkot is útba lehet ejteni, ahol kűszva, mászva és levegőben is kipróbálhatjuk magunkat. Levezetű gyanánt meg benevezhetűnk egy off-road programra, amely egy katonai járművel történik, és olyan érintetlen és csendes helyekre vezet, ahol a saját szívverésűnk is hallani.

Székely–magyar szótár
 pityóka – burgonya
 potyoló – húsklopfoló
 lapító – vágűdeszka
 bikkfajű – őnfajű
 borvíz – ásványvíz
 gübben – vízbe merűl
 eregel – ráérűsen megy
 sirűlű – kanyar

Egy érdekes ember,
 egy különleges életűt.

GLOBO PORTRÉ

Hetente új adás kedden
 18 órakor a Globo Televízióban.

GLOBO TV®
www.globotv.hu

A műsor kiemelt támogatója:

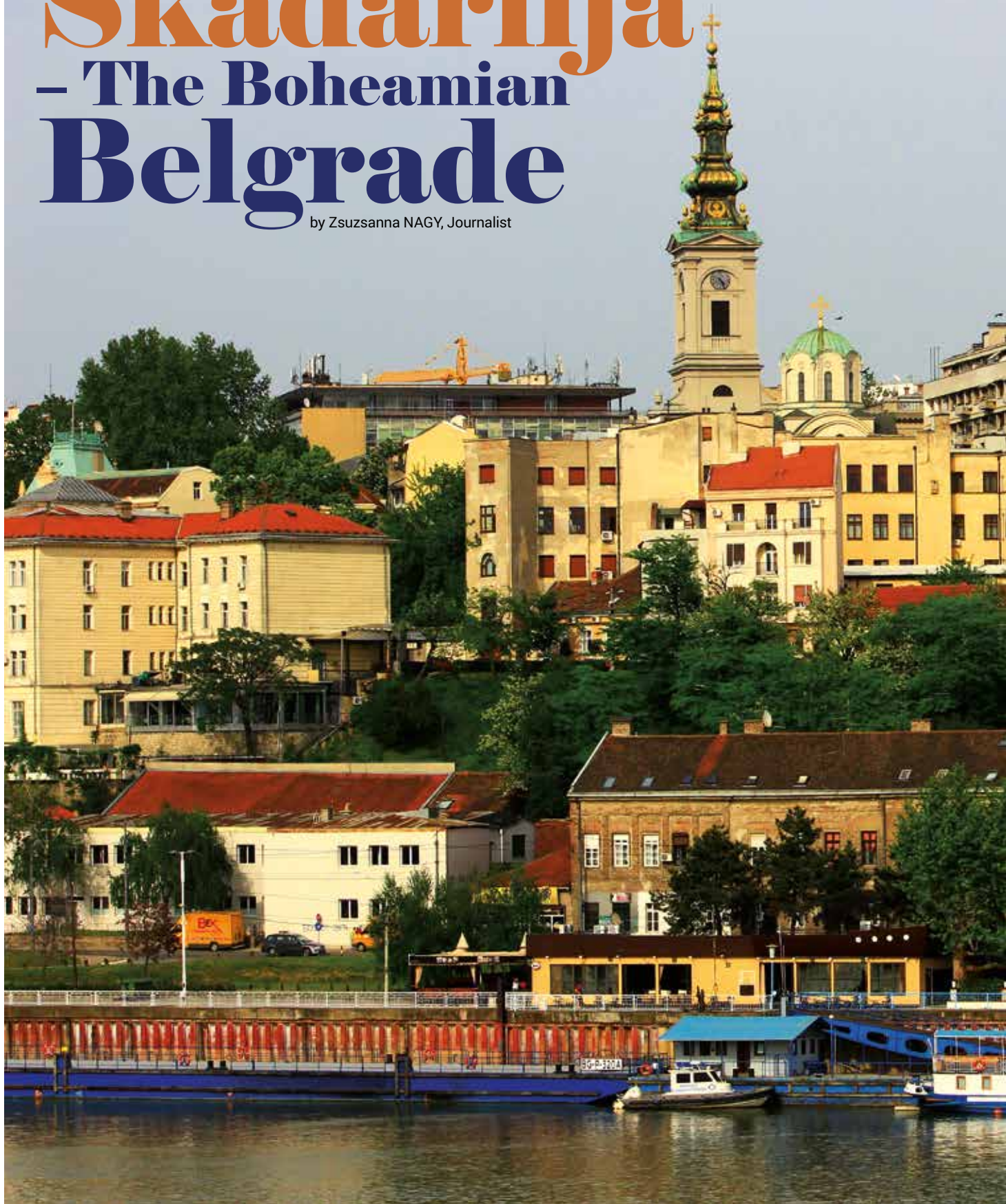

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.

Skadarlija

- The Bohemian Belgrade

by Zsuzsanna NAGY, Journalist

Skadarlija

– a bohém Belgrád

Szerző: NAGY Zsuzsanna, újságíró

COUNTRY IMAGE

Visiting Belgrade, you arrive in a diverse, real Balkan metropolis. Everything can be seen here all at once: the beautiful meeting of two rivers, the Sava and the Danube, the castle Kalemegdan, filled with historical events and memories, and a new-fangled area of the city called Belgrade Waterfront (or in Serbian the “Belgrade

on water”). Amazing promenades, high fashion shops, luxurious villas, well-maintained parks, high-standard office buildings, the biggest orthodox church on earth, the Saint Sava, the White Palace, Beli Dvor (the royal palace), together with pensioners hurrying to the market with plastic bags in their hands, costermongers, heavy

Ha Belgrádba látogat az ember, egy sokszínű, igazi balkáni nagyvárosba érkezik. Egyszerre látható itt minden: két folyó, a Száva és a Duna csodálatos találkozási pontja, egy történelmmel átszőtt vár – a Kalemegdan –, és épül egy új, hipermodern városrész, amely a Belgrád a vízen nevet kapta. Gyönyörű sétálóutca, márkás boltok, luxusvillák, gondozott parkok, igényes irodaházak, a világ legnagyobb ortodox temploma, a Szent Száva, a Beli Dvor – azaz a királyi palota –, valamint szatyrokkal piacra igyekvő nyugdíjasok, kofák, nehézkes közlekedés, tömeg, turisták, taxisok, felújításért kiáltó lakónegyedek, hangzavar, ételszag és még számtalan dolog, amelyek egymásnak szöges ellentétei. A város éppen ettől olyan pezsgő és érdekes.

És ebben a lüktető, gyors tempójú városban van egy negyed, ahol valahogy megint minden a helyére

traffic, crowds, tourists, taxis, districts screaming for renovation, cacophony, food odours and many other things that are quite the opposite of each other. This is what makes this city dazzling and fascinating.

And in this pulsating, fast-paced city, there is a quarter where somehow everything is right where it should be. This is Skadarlija, the Serbian Montmartre, the bohemian quarter.

It's a place you should not miss, a total must see. People say if you did not visit Skadarlija, you did not see Belgrade at all. This tiny quarter is downtown and consists of a single street and some small side streets.

Skadarlija takes us right back in time. The end of the tranquil 19th century and the beginning of the 20th century, when the attic rooms of the quarter

kerül. Ez a Skadarlija, a belgrádi Montmartre, a bohémnegyed.

Kihagyhatatlan része a városnak, amolyan „must see”. Azt mondják, ha az ember nem látta a Skadarliját, Belgrádot sem látta. Ez az apró negyed a központban található, valójában egyetlen utcából és néhány kisebb mellékutcából áll.

A Skadarlija visszarepít minket az időben. A békés 19. század végére és a 20. század elejére, amikor a városrész manzárdszobáiban színészek, költők, írók, festők éltek. Ez a művészek találkozóhelye volt, ahol hajnalig együtt tudtak lenni, beszélgetni, mulatni. Az egyik közeli színház színészei állítólag a lámpaláz miatt egész nap nem ettek, majd az előadás után ide jöttek, és a zene és jó ételek mellett végre el tudták magukat engedni. Nem véletlenül áll itt Djura Jakšić szobra sem. Ő az egyik legjelentősebb 19. századi szerb költő, aki az itteni kávéházakban alkotott. Itt is élt, háza, amelyet az idelátogatók meg is tekinthetnek, egész évben kulturális rendezvények színhelye.

Azt mondják, hajdanán az írók, festők itt éttermi szalvétákra, terítőkre írtak, festettek – így tudták csak kifizetni azt, amit megettek és megittak. Valaha a város krémjének, az értelmiségnek és

COUNTRY IMAGE

were filled with actors, poets, writers and painters. Skadarlija was their meeting-place where they could spend the nights talking and having fun. Legend says the actors and actresses of the neighbouring theatre couldn't eat anything all day due to stage fright so after the play they came here and while having good food and listening to music they were finally able to mellow out. It is no accident that the statue of Djura Jakšić was erected here. He was one of the biggest Serbian poets in the 19th century, who composed in the cafés of Skadarlija. He lived here too, tourists can visit his flat, which is a venue for cultural events all year.

People say, back in time, writers and painters would use napkins and cloths from the restaurants to write or paint on. This was the only way for them to settle their bills. Skadarlija used to be a meeting point for the bourgeoisie; the intellectuals and the artists. However, everyone who was interested to see the actresses, the impromptu late-night performances and enjoy the music, different in each café and restaurant came here.

One of the landmarks in Skadarlija is Sebilj česma, Sebilj fountain. Its history is strange but it happens in the Balkan. Sebilj česma is a duplicate. The original was made in 1753 and located in Sarajevo, in the Bosnian Skadarlija (which is called there Baščaršija). The

duplicate was a present from Sarajevo in 1989 as a symbol of their friendship and peaceful coexistence. Three years later the Bosnian Serbs and the Yugoslav People's Army besieged Sarajevo. The casualties were around 14,000 dead and the original Sebilj was damaged.

The surroundings of Skadarlija is full of galleries, souvenir shops, cafés and bakeries. The pavestone in the quartier reminds of the Turkish times but it is romantic as well, as they use modest lighting during the night in the whole neighbourhood. Nobody should walk through Skadarlija in high heeled shoes and as a Serbian poem says:

Noću,
kad je sitni sat,
ideš Skadarlijom,
da polomiš vrat.

Late at night or at dawn, if you go to Skadarlija, you can break your neck.

But dawn is not yet in ...

Classy and renowned restaurants, cafés await the visitors to spend a few hours listening to live music and having glamorous dinner, even till dawn. The most noted ones are the Tri Šešira (Three Hats), the Dva Jelena (Two Stags), the Šešir Moj (My Hat), the Mala Kuća (Little House), the Zlatni

a művészeknek a találkozóhelye volt, de ide jött mindenki, aki közelről akarta csodálni a színésznőket, a rögtönzött éjszakai előadásokat, és élvezni a zenét, amely minden kávézó, étterem sajátja.

A Skadarlija egyik nevezetessége a Sebilj-kút. Különös a története, de a Balkánon előfordul az ilyesmi. A Sebilj-kút ugyanis másolat. Az eredetit 1753-ban készítették, és Szarajevóban található, az ottani Skadarliján, csak azt Baščaršijának hívják. Szarajevó 1989-ben ajándékba adta a kút másolatát Belgrádnak a barátság és a békés egymás mellett élés jelképeként.

Három évvel később a boszniai szerbek és a Jugoszláv Néphadsereg egységei ostrom alá vették a várost. Szarajevóban tizennégyezer ember meghalt, és megsérült az ottani, eredeti Sebilj-kút is.

Bokal (Golden Jug), the Ima Dana (There are days) and dozens of other cosy places.

On the menus, the „jela sa roštilja” aka the grilled meals are on the most prominent place. It is not worth experimenting with anything else, you cannot make a mistake choosing charcoal grilled foods, and if something, they can do it very well here.

They stick to using the salt-pepper-vegeta (which is a mixture primarily of salt, flavour enhancers, spices and various vegetables) combination, the side dishes are either potato, salad,

A Skadarlija környéke tele van galériákkal, szuvenírboltokkal, kávéházakkal, cukrászdákkal. A negyedlet átszelő burkolatkő a török időket idézi, de romantikus az is, ahogy esténként csak visszafogottan világítják meg az egész környéket. Ide senki ne jöjjön magas sarkú cipőben, mert egy rövidke szerb vers szerint:

Noću,
kad je sitni sat,
ideš Skadarlijom,
da polomiš vrat.

Vagyis késő éjjel vagy hajnalban, aki a Skadarliján végigmegy, a nyakát is kitörheti.

kalap), a Dva Jelena (Két Szarvas), a Šešir Moj (A kapalom) Háti Kalap), Mala Kuća (Kis Ház), a Zlatni Bokal (Aranykorsó), az Ima Dana (Még van idő) és még tucatnyi hangulatos hely.

Az étlapokon előkelő helyet foglalnak el a „jela sa roštilja”, azaz a grillezett ételek. Különösebben nem éri meg mással kísérletezni, a faszénezen sült ételekkel nem lehet melléfogni – és ha valamit, hát ezt nagyon jól tudják itt elkészíteni.

Fűszerekről annyit, hogy maradnak a só, bors és vegeta hármánál, a köret pedig szinte mindig burgonya,

onions or ajvar (grilled paprika cream). The taste of the meals is determined by the high-quality meat, the charcoal scent and the baking technique of the experienced chefs. The čevapčići and the pljeskavica are made of different minced meat, they usually

De hol van még a hajnal...

Patinás és nagy múltú éttermek, kávéházak várnak mindenkit, hogy vacsora és élő zene mellett békésen eltöltsön néhány órát, akár hajnalig is. A leghíresebbek a Tri Šešira (Három

saláta, hagyma vagy ajvár (sültpaprika-krém). Az ételek ízét a jó minőségű hús, a faszén illata és a tapasztalt szakács sütési technikája határozza meg. A čevapčići és a pljeskavica különböző darált húsokból készül, általában az előbbibe csak fokhagyma

COUNTRY IMAGE

prepare čevapčići with garlic only but pljeskavica is made with onions too. (Of course, different houses, different habits; čevapčići can be made in Leskovac, Sarajevo, Novopaz, Serbian and Bosnian style but this is another story to tell.) Sometimes they serve it with kahmak, which is similar to sour cream, or with pita bread. It is worth to try the grilled sausages whose

vigorously meat-oriented. However, in Skadarlija no one will go hungry, there are meatless options to be found too. Regarding the prices, everyone can find the right place for their wallet.

If you do not want to have lunch or dinner, you can still relax here a bit. There is always something going on here, some music, a little dance, a short

kerül, utóbbiba hagyma is. (De természetesen ahány ház, annyi szokás, a čevapčićit lehet leskovaci, szarajevói, novopazari, szerb és bosnyák módon is elkészíteni, de ez már egy másik történet.) Ezt néha kajmakkal szolgálják fel, amely leginkább a házi tejfölre hasonlít, illetve lepényt adnak hozzá. Érdemes megkóstolni a sült kolbász is, amelynek fűszerezése nem olyan, mint a magyar sült kolbászé. De az étlapokon mindig van csirke- és marhahús is. A vešalica karajt jelent. Van töltött is, és füstölt változat is. A ražnjići pedig a rablóhús, ez is készülhet különböző húsból. A szerb konyhára (olaszos) tésztaételek nem jellemzőek, de létezik az éttermek kínálatában egy különlegesség, amit érdemes kipróbálni. Ez pedig az uštipci – kicsit olyan, mint a sós fánk. Ezt aztán helyenként természetesen sós túróval megtöltik. Mindenhez érdemes sült paprikát, illetve sült erőspaprikát rendelni. A vegetáriánusok egy kicsit bajban lesznek, a szerb konyha ugyanis erőteljesen húscentrikus. A Skadarliján azonban éhen senki sem fog halni, lehet húsmentes ételt is enni. Az árakról annyit, hogy itt mindenki megtalálhatja a pénztárcájának megfelelő helyet.

seasoning is quite different from the Hungarian ones. You can always find chicken and beef meals on the menu as well. Vešalica means pork chops in Serbian. They have a stuffed and a smoked version too. The ražnjići is grilled meat spitted on wooden skewers (like kebab), could be made from all kinds of meat. Serbian cuisine does not have (Italian style) pasta dishes but there is one specialty in the restaurants' offer that you must try. It is the uštipci which is like a salty doughnut. In some places it is filled with salty cottage cheese of course. It's worth to order baked paprika or baked hot paprika with everything. People with vegetarian diet will have a hard time in Serbia since its cuisine is

performance. Or you can just do some people-watching to see how locals live their lives, drink their coffees and talk, while thousands of tourists visit this quarter every day, mostly in summer.

Skadarlija is the most attractive sightseeing point of today's Belgrade. It is a part of Serbia's cultural and architectural heritage and it is under the protection of the state. The bohemian quarter has its own anthem and even its flag which is raised at the beginning of the tourist season and in the spring. The flag is pink with a hat and a stroller, Skadarlija is written on it in two different letters, in Cyrillic and in Latin too.

Ha mégsem itt ebédelünk vagy vacsorázunk, akkor is érdemes itt egy kicsit megpihenni. Itt mindig történik valami, egy kis zene, egy kis tánc, egy kis előadás... Vagy csak nézni, ahogy a helyiek a mindennapjaikat élik, kávéznak, beszélgetnek, miközben naponta – leginkább nyáron – több ezer turista látogat el ebbe a negyedbe.

A Skadarlija ma Belgrád legfőbb turisztikai látványossága. Szerbia kulturális és építészeti örökségének része, az állam oltalma alatt áll. A bohémnegyednek van saját himnusza, sőt lobogója is, amelyet a turisztikai szezon kezdetén, tavasszal fel is vonnak. A zászló rózsaszín, egy kalap és egy sétapálca van rajta, és kétféle írásmódban, cirill és latin betűkkel is ráírták, hogy Skadarlija.

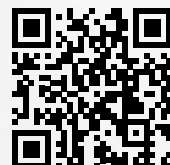
HOTEL & MORE HOLDING

- Greenfield Hotel Golf & Spa****
- ETO Park Hotel****^{superior} Business & Stadium
- Hotel Aquarell****
- Science Hotel**** Szeged
- Hotel Vital****
- Pilvax Hotel**** Kalocsa
- Garden Hotel Medical & Spa****
- Akadémia Hotel**** Balatonfüred

- Klebelsberg Kastély Budapest
- Waberer's Club Hotel Balatonvilágos
- Family Club Hotel Hajdúszoboszló
- Hotel Küküllő*** Székelyudvarhely
- Hotel Griff*** Budapest
- Nostra Hotel Siófok
- Hotel Família Balatonboglár

www.hotelandmore.hu

Time Travel in Transylvania

We went for a trip in Southern Transylvania to enjoy the tranquility of nature and the silence surrounded by medieval castle walls. Seven Saxon villages gave the German name of Transylvania (Siebenbürgen). We visited two of those settlements, Nagyszeben (Sibiu) and Segesvár (Sighisoara).

by Mónika BÁRÓ, Photographer

Időutazás Erdélyben

Kirándulni indulunk Dél-Erdélybe, hogy feloldódjunk a természet nyugalmában és a középkori várfalak ölelte csendben. Az Erdély német nevét (Siebenbürgen) adó hét szász várból vagy városból kettőt látogatunk meg – Nagyszeben és Segesvárt. Köztük megállunk Berethalmon is.

Szerző: BÁRÓ Mónika, fotográfus

Szeben (Sibiu)

Nagyszeben can be described as one of the pearls of Székely Land. In 2007, it was the European Capital of Culture and has undergone major renovations. Italian architect Visconti's drawings are dating back to 1699. According to the drawings, 39 towers and 4 gate-towers guarded the walled city. Today, these walls are used to filter noise and stressful lifestyles. The historic center is located on two levels. Stairs from the Upper Town lead to the Lower Town.

Szeben

Negyszeben méltán nevezhetjük Székelyföld egyik gyöngyszemének, ugyanis 2007-ben Európa kulturális fővárosa volt, és nagyszabású felújításokon ment keresztül. Visconti olasz építész 1699-ből származó városrajza szerint 39 torony és 4 kaputorony védte a falgyűrűvel körbekerített Szeben. Ma ezek a falak inkább a zaj és a stresszes életmód kiszűrésére szolgálnak. A történelmi központ két szinten helyezkedik el, a Felsővárosból lépcsők vezetnek az Alsóvárosba.

A Kispiac a középkori épületeivel azt az érzést kelti, mintha visszamentünk volna az időben, ugyanis kövezett kis utcák vezetnek ide, a helyi kézművesek egykori lakhelyére. A Vízakna utcában található a Felsővárost az Alsóvárossal összekötő kapu. Az utca a Hazugok hídjától indul, és kétfelé osztja a Kispiacot.

A legendás Hazugok hídjá, Románia legrégebbi öntöttvas hídjá 1859-ben épült. A mendemonda szerint a korabeli kereskedők itt csapták be ügyfeleiket, más források viszont

arról tanúskodnak, hogy küldetésük megkezdése előtt a kadétek itt tettek házasságra vonatkozó ígéretet szívük hölgyének, melyet azonban nem tartottak be.

A város egyik fő látványossága az evangélikus nagytemplom, amely egy eredetileg román stílusban épített katolikus templom helyén áll. A régi templomot lebontották, és a gótika jegyében megépítették az új templomot, amely 74 m magasan emelkedik a város fölé. A templom fiatornyai jelzik a város fontosságát és pallosjogát, amely által a bíró halálra vagy csonkításra ítéltetett. Különleges élmény a fiatornyok látogatása, ugyanis a magasból gyönyörű kilátás nyílik az óvárosára.

A négy kaputorony egyike a Tanácstorony, amely az idők során a város szimbólumává vált. A 20. században egy középkori fegyverkiállításnak adott otthont, ma a látogatók a Fogarasi- és a Szebeni-havasokat csodálhatják meg a legfelső emeletről, valamint megismerkedhetnek a toronyóra mechanizmusával, amely jelenleg is működik.

CULTURE

The Little Market with its medieval buildings gives us the feeling of going back in time because there are paved little streets leading here, to the former home of local craftsmen. The gate that connects the Upper Town and the Lower Town is located on Vízakna street. The street begins at the Bridge of Liars and divides the Little Market into two.

The legendary Bridge of Liars is the oldest cast iron bridge in Romania, which was built in 1859. According to the tales, the contemporary merchants scammed their customers here. On the other hand, other sources testify that cadets had made a promise of marriage to their lady before their military service began. Nevertheless, they did not keep their promises.

One of the main attractions of the city is the Lutheran Great Church. It is built on the former site of a Catholic church that was originally built in Romanesque style. After the old church was demolished, a new one was built in Gothic style. The new church rises 74 meters above the city. The smaller towers of the church indicate the importance and the authority of the city to hold high justice or *ius gladii* ("right of the sword"), which allowed the judges to sentence people to mutilation or death. Visiting the smaller towers is a special experience, as they provide a beautiful view of the Old Town from the top.

One of the four gate towers is the Council Tower, which has become the symbol of the city over time. In the 20th century, it hosted a medieval weapon exhibition. Today, visitors can admire the Fogarasi and Szebeni mountains from the top floor, as well as learn about the tower clock mechanism that still works.

Miklós Borsos, sculptor and Károly Kós, architect spent their childhood in Nagyszeben. János Varró, literary critic wrote the following: "Károly Kós' consciousness began to unfold within the old walls of Szeben. Here, his eyes and his soul acquired the noble lines of medieval architecture, which later played such an important role in shaping his specific architectural style."

The largest open air museum in Romania, the Astra Village Museum is located in the middle of a 993-acre reserve. It is only four kilometers from Szeben and it is worth to visit. 340 village houses with original home furnishings and tools were brought here from different parts of the country. Besides a 16-acre pond, every type of mills can be found at this colorful spot.

Berethalom (Biertan)

The peculiar sight of Berethalom is one of the most preserved Gothic fortified churches in Transylvania. In addition to guarding the faith, the walls provided protection against the Tatars, Turks and Wallachians. The more than half-a-century old walls have been a part of the World Heritage since 1993. The interior walls of the church are decorated with medieval guild flags and oriental carpets. The lock mechanism of the gothic door decorated with intarsia deserves attention. It was made in 1515 and it contains 15 locks. In 1900, the lock mechanism won

Nagyszebenben töltötte gyermekéveit Borsos Miklós szobrászművész, illetve Kós Károly építész. „Kós Károly tudata – írja Varró János – Szeben ódon falai között kezd nyiladozni, szeme talán itt szokta meg, lelke itt itta be a középkori építészet nemes vonalait, amelyek később oly fontos szerepet játszanak sajátos építéstílusának kialakításában.”

Szebentől 4 km-re, egy 993 hektáros rezerváció közepén található Románia legnagyobb skanzenje, az Astra falumúzeum, amelyet mindenképp érdemes meglátogatni. 340 falusi házat hoztak ide, az ország különböző tájairól eredeti szobabelsővel és használati eszközökkel. Külön színfoltot képeznek a kézi-, úszó-, szél-, vízi- és állatok hajtotta malmok, valamint a 16 hektáros tó.

Berethalom

Berethalom ritka szép látnivalója Erdély egyik legépebben fennmaradt gótikus erődtemploma. A hit őrzése mellett a tatár, török és oláh hordák ellen is védelmet nyújtottak a több mint

gold medal at the World Exhibition in Paris. Within the walls of the fortified church, the bacon and wine stocks of the village were once safely kept in separate towers. The most precious treasure of the church is the altar. It is the largest Gothic winged altar in Transylvania, which contains 28 panel paintings on three levels within a thin frame. The altar was built between 1483 and 1524. One of the attractions of the building is the spouse's prison in the tower. Divorcing couples were kept here for two weeks. During the captivity, they used one room, one dish, one chair and one bed. With one exception, they all made peace with each other over four centuries.

The Transylvanian Saxons hold their annual meeting (Sachsentreffen) at Berethalom, (Biertan), which is one of the most interesting cultural events in Transylvania. The whole-day event in September can provide a comprehensive picture of the culture, folk costumes and folk music of the Transylvanian Saxons. If you are

fél évszázados falak, amelyek 1993 óta a világörökség részét képezik. A templombelső falait középkori céhzászlók és keleti szőnyegek díszítik. Figyelemre méltó az 1515-ben készült gótikus sekrestyeajtó intarziás zár szerkezete, amely 15 zárból áll, és aranyérmét nyert az 1900-as párizsi világkiállításon. Az erődtemplom falai között tartották biztonságban egykor a falu szalonna- és borkészletét, amelyek külön tornyokban kaptak helyet. A templom féltve őrzött kincse a 28 táblaképből álló háromszintes filigrán keretezésű oltár, Erdély legnagyobb gótikus szárnyas oltára, amely 1483 és 1524 között készült. Az épület egyik érdekessége a toronyban található házastársi börtön. Ide zárták be két hétre a válni készülő párokat, akik fogva tartásuk alatt egy szobát, egy tálat, egy széket és egy ágyat használhattak. Úgy tartják, egy kivétellel mind kibékültek egymással a négy évszázad során.

Az erdélyi szászok Berethalmon tartják éves találkozójukat (Sachsentreffen), amely az egyik legérdekesebb kulturális esemény Erdélyben. A szeptemberben megrendezésre kerülő egész napos rendezvényen átfogó képet kaphatunk az erdélyi szászok kultúrájáról, népviseletéről, népzenejéről.

Ha szálláshelyet keresünk, az

Unglerus panzió ideális választás lehet, ugyanis az erődtemplom közvetlen szomszédságában található, és az enteriőrök a középkor hangulatát idézik. Érdemes kipróbálni az éttermüket is, ahol olyan helyi fogások kerülnek terítékre, mint a túrós puliszka (Mămăligă cu brânză și smântână) és a túrógombóc (Papanasi prăjiți cu smântână și dulceață). A panzió számos szabadidős programot is szervez, mint a szarvasgombászat vagy az íjászat.

Segesvár

A 13. században alapított város máig megőrizte középkori jellegét, hangulatos macskaköves utcákon, meredek lépcsőkön járhatjuk be, és bármily meglepő, a várat máig lakják. Lenyűgöző panorámában lehet részünk, ha ellátogatunk az erődfallal övezett fellegvárba, amelynek 14 tornyából 9 még ma is áll.

A vár főbejárata, a nagy becsben tartott óratorony a 14. században épült, és 1556-ig városháza is volt. Híres zenélő óráján a 12 apostol szobra sétált körbe, amelyeket 1601-ben elloptak, majd 1648-ban pótolta. A toronyban jelenleg múzeum működik.

CULTURE

Looking for accommodation, Unglerus Guesthouse is the ideal choice for you because it is located in the immediate vicinity of the fortified church. Here, the interior is built in medieval style. You should also try their restaurant, because local dishes like hominy with cottage cheese (Mămăligă cu brânză și smântână) and cottage cheese dumplings (Papanăși prăjiți cu smântână și dulceață) are served here. The guesthouse organizes a number of leisure activities such as truffle hunt or archery.

Segesvár (Sighisoara)

The settlement was founded in the thirteenth century and it has preserved its medieval character. We can explore the town on cobbled streets and steep stairs. Surprisingly, the castle is still inhabited. We can experience a stunning panorama if we visit the citadel surrounded by the stronghold. Nine of the fourteen towers are still standing.

The main entrance of the castle is the precious clock tower which was built in the fourteenth century. However, the building was used as a town hall until 1556. Twelve Apostles walk around on the famous chiming clock. The statues were stolen in 1601, but they got replaced in 1648. Today, there is a museum in the tower.

Noteworthy is the Virgin Mary Monastery Church in the center of the castle. Its treasures include a bronze baptismal font from the time of János Hunyadi and the Anatolian carpet collection of 35 pieces. The Lutheran Fortified Church was built in the fourteenth or fifteenth century on top of the fort hill. It shows strong similarities with the Black Church in Brasov. The Gothic church is built on the site of its Romanesque predecessor. Renaissance-style furniture makes it homelike.

The Students' Staircase is a covered staircase with 172 steps. It was built in 1642 and the Saxon students used to climb it on the way to school.

The city was characterized by a famous handicraft industry. It was the local bronze smiths and tinsmiths, then later carpenters, stonemasons, baize industry, ceramics, and glass manufactures that made the city famous.

The hot music scene of the city includes the International Blues Festival every spring. Then, the Medieval Festival is organized in the castle market in July each year. In August, the Interethnic Festival will take place. The Tiberius Chamber Music Festival entertains people in November.

The highest point in the city is the Villa Franka Hotel, where you can admire the city's light after nightfall.

Figyelemre méltó a vár központjában található Szűz Mária-kolostortemplom, amelynek kincsei a Hunyadi János idejéből származó bronz keresztelőlomedence és a 35 darabot számláló anatóliai szőnyeggyűjtemény. Az evangélikus vártemplom a 14–15. században épült a várdomb tetején, és a brassói Fekete-templommal mutat erős rokonságot. A mai gótikus templom román kori elődjének helyén áll, és reneszánsz stílusú bútorzat teszi otthonossá.

1642-ben épült a 172 fokból álló fedett lépcsősor, a Diáklépcső, amelyet megmászva jártak a szász diákok iskolába.

A várost híres kézműipar jellemezte. Bronz- és ónművesei, asztalosai, kőfaragói, majd később posztó-, kerámia- és üvegipara tette nevezetessé.

Pezsgő zenei élet folyik a városban, ahol minden tavasszal megtartják a Nemzetközi Blues Fesztivált, aztán a várpiacon szervezik meg minden év júliusában a Középkori Fesztivált. Augusztusban az Interetnikai Fesztivált és novemberben a Tiberius Kamarazene-fesztivált kerül megrendezésre.

A város legmagasabb pontján fekszik a Villa Franka Hotel, ahonnan sötétedés után érdemes megcsodálni a város fényeit.

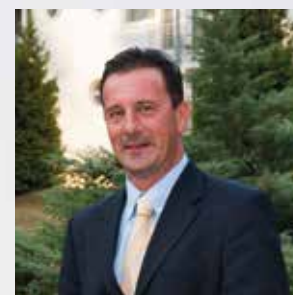

HOTEL & MORE HOLDING

RÉGI-ÚJ SZÁLLODAÜZEMELTETŐ A PIACON

„Abból élünk, amit kapunk, de az éltet minket, amit adunk.”
(W. Churchill)

A szállodaüzemeltetésben szerzett 10 éves tapasztalatával és több, mint 20 évet felölelő idegenforgalmi és szállodai múltjával **Klemm Balázs** úgy döntött, hogy új céget alapít **Hotel & More Holding** néven.

A dinamikusan fejlődő cégcsoport jelenleg 17 hazai, valamint egy erdélyi szállodával dolgozik együtt a tulajdonosokkal kötött egyedi megállapodások szerint, amely az üzemeltetés – menedzselés – értékesítési támogatás különféle arányaiból áll össze.

A **Hotel & More Holding** különösen nagy hangsúlyt fektet a minőségi rendezvények lebonyolítására. Az utóbbi években határozott erősödést mutat az üzleti rendezvényvilág, amelyhez magas színvonalú szolgáltatási kört kell társítani. Bátran hangoztatott jelmondatuk szerint: **Nincs lehetetlen kérés!** Ugyanez mondható el a nem vállalati rendezvényekről is, hiszen mind többen választják a szállodai szolgáltatásokat családi- és baráti összejöveteleikhez, legyen az születésnap ünnepelés, családi évfordulók vagy kisebb és nagyobb létszámú esküvők.

Nem véletlen azonban az összefüggés a **Hotel & More Holding** szállodái és a rendezvények számának emelkedése között, hiszen a **Hotel & More** rendezvény- és konferencia-központjai ideális infrastruktúrával és megfelelő tapasztalattal rendelkeznek a legszínvonalasabb rendezvények lebonyolításához is.

A zászlóshajó rendezvényszállodához, az **ETO Park Hotel Business & Stadium****** superior, Győrhez nemrégiben csatlakozott a **Greenfield Hotel Golf & Spa**** Bük**, de a Holding oszlopos tagja az **Aquarell Hotel**** Cegléd** is. Budapesten a **Klebelsberg Kastély** kínál számos lehetőséget a különböző rendezvények lebonyolítására, ahol a történelmi környezet magával ragad, s megidézi a 100 évvel ezelőtti korszakot.

A **Holding** tagjai kifejezetten vonzó helyszíneken található, elszórva az **ország legkülönbözőbb pontjain**, ami arra is lehetőséget nyújt, hogy partnereiknek folyamatosan újabb és újabb helyszíneket javasoljanak.

A szállodák befogadóképessége **10-től 500 főig** gyakorlatilag **mindenféle eseményhez ideális**, de gyakran szerveznek outdoor programokat is, vagy kiegészítik a konferenciákat a térségbe szervezett programokkal.

Nem feledkeznek meg az egyéni üzleti utazókról sem – részükre globális corporate szerződések keretében kínálnak számos kedvezményt, így a dolgozói kártya a privát pihenés során is igénybe vehető.

A KULISSZÁK MÖGÖTT

„A siker annyit jelent, hogy az ember épp azokkal a képességekkel rendelkezik, melyekre egy adott pillanatban szükség van.”

(Henry Ford)

A 10 éve alapított szállodaüzemeltető társaság alapítói, Klemm Balázs és Boldizsár Zoltán úgy határoztak, hogy más-más irányban, eltérő elképzelésekkel folytatják a munkát. **Klemm Balázs** irányításával a **Hotel and More Holding** szállodaüzemeltetési, stratégiai tanácsadási, üzletfejlesztési tevékenységet folytat, emellett hotelcélú ingatlanfejlesztések irányába is elmozdul.

Klemm Balázs korábbi munkahelyein nemcsak a szállodai, hanem a rendezvény- és corporate területeken is komoly tapasztalatokat szerzett a Hotel Flamenco, a Rege Hotel, a Taverna Hotel, a Liget Hotel és az Hotel Agro értékesítési igazgatójaként, illetve szállodavezető-helyetteseként. Értékesítési igazgatóként nagy szerepet vállalt a Rege és az Európa szállodák, illetve az Europa Hotels & Congress Center piaci bevezetésében.

Nati Drencheva and the NANA'S

by Anita SZABÓ-KÓRÉ, Fashion Editor

Persistent, humble, naive, sensitive and funny. This is how Nati Drencheva characterizes herself. She is a blogger, vlogger and founder of the NANA'S fashion brand. The 24-year-old girl was born in Bulgaria, but has lived for 23 and a half years in Hungary. She jumped into the world of fashion at the age of 18. Since then, she has successfully overcome every hurdle. Today, her name is known by many, and her dresses became quite popular at many places.

Drencheva Nati és a NANA'S

Szerző: SZABÓ-KÓRÉ Anita, divatszerkesztő

Kitartó, alázatos, naiv, érzékeny és vicces. Így jellemzi magát Drencheva Nati, aki blogger, vlogger és a NANA'S divatmárka alapítója. A 24 éves lány Bulgáriában született, de 23 és fél éve Magyarországon él. 18 éves korában csöppent bele a divat világába, és azóta is sikerrel veszi az akadályokat. Mára már sokan megismerték a nevét, ruhái pedig számos helyen köszönnek vissza viselőik által.

When did you become a fashion lover? How did this idea come to your mind?

– As a little girl, I used to draw a lot, mostly clothes. I have always loved creative things. Besides, I took photos and painted as well. In high school,

Mikor lettél a divat szerelmese? Hogy alakult ki benned, hogy ezzel szeretnél foglalkozni?

– Kiskoromban rengeteget rajzoltam, leginkább ruhákat, mindig is imádtam a kreatív dolgokat. Fotóztam és

festettem is mellette. Gimnáziumban én voltam az, aki minden ruhadarabról tudta, melyik üzletből van, mennyibe kerül. Már akkor is szerettem az egyedi dolgokat és a szokatlan kombinációkat. Igazán 18 éves koromban egy londoni utam során jöttem rá, hogy mekkora szenvedélyem ez a szakma, és tudatosult bennem, hogy csak ezzel szeretnék foglalkozni. Így lemondtam a jogi karról, és pótfelvétellel jelentkeztem egy divatiskolába.

Régóta blogot írsz. Mikor és milyen céllal hoztad létre az oldaladat?

– A blogot 18 éves koromban alapítottam, egyáltalán nem volt tudatos az, hogy egy napon ez hova vezet majd. Szerettem volna megosztani a látásmódomat a divatról és az életről az olvasóimmal. Gyakorlatilag inspirációs forrásként hoztam létre, szenvedélyből. Kezdetektől imádtam csinálni és írni annak ellenére, hogy az égvilágon semmilyen tapasztalatom nem volt benne.

Mesélnél bővebben a divattal kapcsolatos tanulmányaidról?

– A Mod'Art művészeti és divatiskolában végeztem el a divatmenedzsment szakot. Viszont én azt az elvet vallom, hogy ezek a dolgok csak keretet adnak, és támaszként kisérenek. Hogy képes

I was the one who knew the price of every piece, as well as the stores from which they came from. I loved unique things and unusual combinations, even then. At the age of 18, during a trip in London, I came to realize that this profession was a real passion to me, and that I wanted to do this and nothing but this. So, I gave up law school and I submitted a second admission to fashion school.

You've been writing a blog for a long time. When and for what purpose did you create your site?

– I founded the blog when I was eighteen. However, I had no conscious vision that one day it would lead to where I am now. I wanted to share my vision of fashion and life with my readers. I created the blog as a source of inspiration, and as a result of my passion. From the beginning I loved blogging, even though I had no experience at all.

Would you share your experiences concerning fashion studies?

– I graduated from Fashion Management at the Mod'Art Art and Fashion School. However, I believe that

these things only provide a framework, guidance and support. Whether you are able to realize your dreams is only up to you. It depends on your attitude, endurance, and your humbleness.

Now, you have your own successful clothing brand. How was NANA'S born?

– This is a long story, which I hope will soon be available written in a book in the bookstores. I've been working on it for a while, but writing does not develop as fast as many people think. Anyway, long story short: I was strongly motivated even when I was young and I had a serious vision concerning what I wanted to achieve in life. Since I was 18 years old I have done my best to fulfil my desires and to do everything in accordance with my concept. I started at the bottom working as an assistant and I worked my way up passing through every stage, which, I believe, were essential to be successful in work. Sometimes, when I look around, I cannot believe that I have achieved all this.

Who inspires you in design?

– It depends. Sometimes I find

– vagy-e megvalósítani az álmaidat, az csakis rajtad múlik. A hozzáállásodon, a kitartásodon és az alázatodon.

Ma már sikeres saját ruhamárkád van. Hogyan született a NANA'S?

– Ez egy hosszú történet, mely remélem, hamarosan könyv formájában is kapható lesz a könyvesboltokban. Már dolgozom rajta egy ideje, de az írás korántsem megy olyan gyorsan, mint azt sokan gondolnák. Nagyon röviden összefoglalva: már fiatalon erősen motivált voltam, és komoly elhatározásom volt azzal kapcsolatban, hogy mit szeretnék az életben. 18 éves korom óta mindent megtettem azért, hogy megvalósuljanak a vágyaim, és minden az elképzeléseim szerint történjen. Alulról kezdtem, asszisztensként dolgoztam, és végigjártam minden lépcsőfokot, ami szerintem elengedhetetlen ahhoz, hogy sikeres legyek a munkámban. Néha még én sem hiszem el, amikor körbenézek, hogy ezt mindent én valósítottam meg.

Kik inspirálnak a tervezésben?

– Ez nagyon változó. Van, hogy egy

inspiration in a street photo, a neckline or material of a dress in the display window, or the collections of large fashion brands. But occasionally I just think of something and quickly put it on paper. For me, traveling gives the greatest source of inspiration. Almost all of my greatest ideas and a major part of the collections came to my mind when I was abroad.

How would you define your own style?

– It is varied, but mostly pure and feminine. I like to combine things the way others do not, maybe that is what makes my style unique. Of course, there are days when I am not willing to wear anything but training shoes and comfortable pieces. Then everyone looks at me as if was an alien.

Who do you recommend your clothes to?

– To girls and women who love pure, yet unique pieces they can wear in

streetfotó, egy kirakatban lévő ruha kivágása vagy anyaga, esetleg a nagy divatházak kollektói. De sokszor egyszerűen csak eszembe jut valami, és gyorsan papírra vetem. Számomra a legnagyobb inspiráció az utazás. Majdnem minden nagy ötletem és a kollektók nagy része is külföldön pattant ki a fejből.

Hogyan határoznád meg a saját stílusodat?

– Nagyon változó, de leginkább letisztult és nőies. Szeretem úgy kombinálni a dolgokat, ahogyan mások nem, talán pont ettől egyedi a stílusom. Persze vannak napok, amikor a tornacipőn és a kényelmes ruhákon kívül nem vagyok hajlandó semmit felvenni. Olyankor mindenki úgy néz rám, mintha földönkívüli lennék...

Kiknek ajánlod a ruháidat?

– Olyan lányoknak, nőknek, akik szeretik a letisztult, mégis egyedi

darabokat, amelyeket sokféleképpen tudnak viselni a hétköznapiakon és az elegánsabb eseményeken egyaránt.

A ruháid minden esetben téged tükröznek, vagy más szempontokra is odafigyelsz a tervezési folyamatban?

– Mindkettő. Talán ez a legnehezebb az egészben. Megtartani az egyensúlyt. Igyekszem megmaradni úgy a saját stílusomnál, hogy közben a vásárlóközönségre is gondolok, arra, hogy mit viselnének szívesen. Azt gondolom, hogy ettől NANA'S a NANA'S.

Sokat utazol. Hová méész legszívesebben, melyek azok a bizonyos inspiráló helyek számodra?

– Igen, ahogy említettem, az utazás számomra a legfőbb inspirációs forrás. Ha tehetem, szeretek kéthavonta kiszakadni a hétköznapi közegemből. Rajongok Olaszországért, azon belül kedvencem a Garda-tó, Capri és Amalfi,

many different ways on weekdays and for more formal occasions as well.

Do your clothes always reflect you or are you paying attention to other aspects during the design process?

– Both are true. Maybe this is the hardest part. To keep the balance. I try to keep my own style while considering the relevant public as well. I think this is what the NANA'S is about.

You travel a lot. Where do you like to go? What are those inspirational places for you?

– It is true. As I mentioned, travel is the main source of inspiration for me. If I can, I like to get out of the ordinary every two months. I am a big fan of Italy. My favorite places are Lake Garda, Capri and Amalfi. However, there is no place in Italy that would not have fascinated me so far. It is best to cross the small towns and drive on winding roads. I also love Porto and,

of course, Bulgaria. Besides Budapest, Bulgaria is my home. I even speak the language fluently. Though, there are still plenty of places I want to visit. Bali and Morocco will be the next destinations.

What are your goals regarding the future?

– There are plenty. Regarding the brand, my primary goal is to establish a solid Hungarian base. The next step is to build a franchise-network abroad. In addition, I would like to create permanent charity projects within the trademark. I have always wanted to deliver a message to people, both on my blog and through the NANA'S. I want to tell them to not be afraid to take a step, be persistent, pay attention to each other, and help if they can. As far as my personal life is concerned, of course, I would like to have a family and children in a few years' time.

de nincs olyan pontja az országnak, amely ne nyugózott volna le eddig. Kocsival a legérdemesebb végigmenni a szerpentines utakon és a kis városokon. Nagyon szeretem Portót is, és természetesen Bulgáriát is, hiszen Budapesten kívül ott érzem otthon magam. Folyékonyan beszélem is a nyelvet. De még rengeteg helyen nem voltam, ahová szeretnék eljutni. Bali és Marokkó lesz a következő úti cél.

Mik a jövőbeni céljaid?

– Rengeteg van. De a márka tekintetében az elsődleges célom létrehozni egy stabil magyarországi bázist, és utána franchise-hálózatot építeni külföldön. Emellett szeretném állandósítani a Charity projektet is a márkán belül, hiszen mindig is azt szerettem volna kommunikálni az emberek felé mind a blogon, mind a NANA'S-on keresztül, hogy merjenek lépni, legyenek kitartóak, figyeljenek oda másokra, és ha tehetik, segítsenek is. Saját magamra nézve pedig évek múlva természetesen családot, gyerekeket szeretnék.

ONRIVER HOTELS
MS MARIBELLE****

A négycsillagos OnRiver Hotels MS Maribelle**** egyedülálló élményt nyújt a Dunán, kiemelkedve a már megszokott városi szállodák tömkelegéből.

Célunk, hogy a hozzánk érkező vendégek budapesti tartózkodása olyan feledhetetlen élmény legyen, amelynek során valóban átélhetik a város és a Duna varázsát.

Ha magas minőségű pihenésre vágyik egy különleges helyszínen, válasszon minket!

OnRiver Hotels – MS Maribelle ****

H-1027, Budapest, Angelo Rotta Rakpart | Tel.: +36 (30) 340 7686 | E-mail: frontoffice@maribelle.hu
Web: www.maribelle.hu

Tropical checklist

↓ **MAC COSMETICS**
FROST LIPSTICK: ANGEL
WWW.MACCOSMETICS.HU

↘ **MAISON MICHEL**
VIRGINE RABBIT-FELT FEDORA
WWW.MYTHERESA.COM

BURBERRY ↗
THE LONG CHELSEA
HERITAGE TRENCH COAT
WWW.BURBERRY.COM

by Anita SZABÓ-KORÉ, Fashion Editor
Szerző: SZABÓ-KORÉ Anita, divatszerkesztő

↓ **CALVIN KLEIN JEANS**
SKINNY JEANS
WWW.MYTHERESA.COM

MAC COSMETICS ↗
EYE SHADOW X 9:
AMBER TIMES NINE
WWW.MACCOSMETICS.HU

↘ **GUCCI**
GG SUPREME WEB POUCH
WWW.FENDI.COM

↑ **SAINT LAURENT**
POPPY-PRINT WOOL SCARF
WWW.MYTHERESA.COM

↑ **LOUIS VUITTON**
SILHOUETTE ANKLE BOOT
WWW.LOUISVUITTON.COM

TROPICAL CHECKKLIST

↓ **CHRISTIAN DIOR**
BLACK MITZAH SCARF
WWW.DIOR.COM

↘ **DOLCE&GABBANA**
LEATHER LEGGINGS
WWW.MYTHERESA.COM

↑ **BALMAIN**
EMBELLISHED WOOL BLAZER
WWW.MYTHERESA.COM

↑ **BALMAIN**
SLEEVELESS PRINTED
COTTON T-SHIRT
WWW.LUISAVIAROMA.COM

↘ **GUCCI**
ROUND SUNGLASSES
WWW.PRETAVOIR.CO.UK

↙ **LOUIS VUITTON**
ALMA BB
WWW.LOUISVUITTON.COM

↘ **GIVENCHY**
STUDED LEATHER ANKLE BOOTS
WWW.MYTHERESA.COM

A close-up portrait of Csaba Vastag, a man with dark hair and a light beard, wearing a dark jacket and a textured scarf. He is looking slightly to the right of the camera with a neutral expression. The background is a brick wall.

Csaba Vastag has Prepared for the Summer with New Songs

Winner of the 2010 X-Factor, Csaba Vastag gave an exclusive interview regarding his hectic life post-competition, his theatre roles, as well as his plans for the future. He talked to us about the period of his life spent in the United States, as well why they haven't released new songs recently.

by Petra SÁROSSY, Journalist

Új dalokkal készült Vastag Csaba a nyárra

A 2010-es X-Faktor győztese, Vastag Csaba adott exkluzív interjút a verseny utáni mozgalmas életéről, színházban való szerepléseiről, valamint a jövőbeli terveiről. Mesélt nekünk az Amerikában töltött időszakról, valamint arról, hogy miért nem álltak elő az elmúlt időben új dallal.

Szerző: SÁROSSY Petra, újságíró

A Popdaráló című műsorban ismerhetett meg téged az ország, ám az igazi áttörést számodra az X-Faktorban aratott győzelmed jelentette. Mennyire változott meg ezután az életed?

– Általában mindenkinek ez a kérdés jut először az eszébe, természetesen nagyon. Rendkívül intenzív munka volt, amit az X-Faktorban csináltunk, és a java még csak azután következett. Én mindig azt szoktam mondani viccesen, hogy gyakorlatilag ugyanazt csinálom most is, mint előtte, csak most már érdekel is valakit. Alapvetően értelmet adott az életnek, a munkámnak, zenekarunknak. Az X-Faktort egy kimondottan fontos lépcsőfoknak tekintem, és az egyik legnagyobb dolognak, ami történt velem.

Nemrég Amerikában jártál, ahol együtt dolgozhattál a világhírű Desmond Chiddal, és ha jól tudom, egy közös számot is készítettetek. Hogyan ismertétek meg egymást?

– Amerikában találkoztam vele. Elkezdtünk együtt dolgozni több dalon is. A mostani még nem teljesen publikus, de remélhetőleg egy pár hét múlva teljesen kész lesz, és amint videóklipet is tudunk hozzá forgatni, elérhető lesz mindenki számára.

Milyen volt veled, illetve Amerikában dolgozni?

– Természetesen nagyon jó. Hihetetlen eredményorientált nála a munkamorál. Mindenki nagyon céltudatos volt, segítette a másikat. A közös sikert szem előtt tartva igyekeztünk beletenni ebbe a nagy halmazba.

2015-ben főszerepet kaptál a Grease című musicalben, mennyire tudtál azonosulni Danny Zukóval?

– Nem akartam lemásolni John Travoltát. Egyrészt nem is nagyon lehet, másrészt nem is kell. Ráadásul nem egyszerű helyzet, mert ha ugyanazt csinálom, azt mondják, lemásoltam. Ha nem, akkor pedig azt, hogy nem tudtam megcsinálni. Éppen ezért inkább magamból igyekeztem kiindulni, a saját középiskolás éveimből és abból, hogy egy ilyen szituáció belőlem mit hozna ki. A fizikai része erős volt, szinte végig táncolunk és éneklünk egyszerre. Alapvetően nagyon élveztem, és remélem, hogy lesz még belőle előadás.

Melyik áll közelebb a szívedhez, az éneklés vagy a színjátszás?

– Inkább a zenekarral és a saját dalainkkal, saját üzenetrendszerünk sokoldalúságának megmutatásával

While Popdaráló brought you some fame, the real breakthrough for you was your X-Factor win. How much has your life changed as a consequence?

– This is usually the first question that pops into most people's minds; the answer is that it has changed a lot, of course. The work we did for X-Factor was already really intensive, but the hard part only came afterwards. I like to joke that basically I am doing what

STAR INTERVIEW

I was doing before, only now people actually pay attention. It gave meaning to my life, my work, our band. I think of X-Factor as a particularly important stepping stone, and one of the greatest things to have ever happened to me.

You visited the US recently, where you got to work with the world-renowned Desmond Child, and, if I'm not mistaken, you wrote a song together.

How did you get to know each other?

– I met him in the US. We started working together on several songs, actually. The current one isn't completely public yet, but hopefully within a few weeks we will have finished it completely, and after we shoot a music video for it, it will be available to everyone.

What was it like to work with him, and in the US in general?

– It was very good, of course. His work ethic is incredibly result-oriented. Everybody was very purposeful, and everybody helped each other. We all tried to do our share, with our communal success in mind.

In 2015 you got the lead role in Grease. To what degree could you relate to Danny Zuko?

– I didn't want to copy John Travolta. That isn't really possible to begin with, second of all, you shouldn't have to do that. Moreover, this isn't an easy position to be in, because if I do the same thing as he did, people will say that I copied him. If I don't, people will say that I couldn't emulate him. This is why I tried to base his character on my high school self and how I would react to a situation like Danny was in. The physical part of it was tough, we practically had to dance and sing simultaneously for the entire duration. I really enjoyed it, and I hope there will be more showings of it.

Which is dearer to your heart: singing or acting?

– I try to focus on the band and our original songs, on showcasing the versatility of the messages we wish to convey. I have considered theatre my eternal love since my childhood, and I try to never let it go.

Can we see you in other musicals, too?

– Yes, you can see me in Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat at Madách Theatre. There have been several showings of this one already, and I hope there will be more to come next year.

When are you planning to release your new album?

For a year and I half, we haven't released any new songs. This wasn't due to idleness. We've held lots of concerts with the band, and we were practically on tour every day. Recording new songs wasn't our priority, we didn't have time to sit down and think over their contents. We have started writing new songs, however, and we will debut them during our concerts.

próbálok foglalkozni. A színházat egy gyerekkorom óta tartó örök szerelemnek tekintem, és igyekszem soha el nem engedni.

Láthatunk téged más musicalben is?

– Igen, a Madách Színházban a József és a színes, szélesvásznú álomkabát című darabban. Ebből már volt egy jó pár előadás, és bízom benne, hogy lesz jövőre is.

Mikorra tervezed egy új lemez kiadását?

– Másfél éve nem volt hallható új dalunk. Ennek viszont nem a tétlenkedés volt az oka. Rengeteget koncerteztünk a zenekarral, és szinte mindennap úton voltunk. Ezért nem a stúdiózás volt az első, nem volt időnk, hogy leüljünk és átgondoljuk a

How did this year's summer treat you?

– Fortunately, it treated me exactly like last year's. We tried to get to every part of the world with the band, to meet our lovely audience personally. We took new songs with us, too. In between work and concerts, I managed to get a few off-days too.

tartalmakat. Most viszont elkezdtek megalapozni az új szerzemények megírását, ezeket majd élőben fogjuk megmutatni a koncerteken.

Milyen volt az idei nyarad?

– Szerencsére ugyanolyan, mint a

tavalyi. A zenekarral igyekeztünk a világ minden pontjára eljutni, és személyesen találkozni a kedves közönséggel. Vittünk új dalokat is. A munka és a fellépések mellett azért volt pár napom a pihenésre is.

„Transylvania Is the **Place to Go**”

Interview with **Adél Csobot**

by Gabriella GYÖRGY, Journalist

At the time of our interview, the second baby of the famous singer, Adél Csobot, and her husband, Bence Istenes, was about to be born in a short time. Since then, little Ádám was born, and the baby and his mom came home from the hospital. This way the dream of the 24-year-old mother is coming true as she always said that she wanted to give birth at a young age. The third-place winner of the third season of X-Factor has come a long way from Nagykovács (Carei) to national fame. She introduced her favorite places in her hometown for the readers of the Tropical magazine.

The singer has just launched a pregnancy journal in which she gave a glimpse into the downside of her pregnancy. *"I love him more and more, day by day, and I can't wait... In the meantime, I have to admit: indeed, it is pretty hard."* – Adél wrote this on the Year of Families page. While Nátán was in her belly, she was not this fatigued. Now, besides being pregnant, she takes care of her son as well. Therefore, she gets exhausted as early as eight pm. This is accompanied by the powerful back pain caused by her large belly. Still, the singer is always happy and shows a positive attitude towards life. She sent a message to her unborn son: *"I am waiting for you impatiently, my sweet little son! I believe you feel exactly the same immeasurable love I felt for you in the first minute... Since you were, you are, and you will be the most important to me – together with the other two boys! Fatigue, back pain or no."*

The 24-year-old star became known for the whole country in 2012. She pleased the audience of the X-Factor with better and better songs week after week. At the time of the competition she was still in high school in Budapest. Therefore, she had to travel from Nagykároly, which is located in Transylvania. After the competition, however, she moved to the capital. Since then, her whole world has changed. Her partner moved to Cologne, and his family followed him not long after. *"It is a very special place, very multicultural. It is like a backpack with different stuff in every pocket. I loved to be there. I was telling Bence that, in a couple of years, we can say that it was great to try this and live there for a while."* – This is how Adél remembers the one and a half years spent in Germany. However, they did not live there all the time because they were constantly traveling between Budapest and Cologne. It was worth it, because they were not only enriched with experiences, but Bence achieved what no Hungarian showman could before during the time they spent abroad. The German X-Factor chose him the host of the talent show. Adél's partner is still traveling a lot, while she lives in the capital city of Hungary.

„Erdély az a hely, ahova el kell menni”

Interjú

Csobot Adéllal

Szerző: GYÖRGY Gabriella, újságíró

Interjúnk időpontjában már csak rövid idő volt hátra, hogy világra jöjjön az ismert énekesnő, Csobot Adél és kedvese, Istenes Bence második közös gyermeke. Azóta a kis Ádin megszületett, a baba és anyukája is hazajöttek a kórházból. A 24 éves anyukának ezzel egy álma vált valóra, mert mint mondja, mindig is fiatalon akart szülni. Az X-Faktor harmadik szériájának harmadik helyezettje nagy utat járt be az erdélyi Nagykárolytól az országos ismertségig. A Tropical magazin olvasóinak azt is elárulta, melyek a kedvenc helyei a településen, ahol felnőtt.

Az énekes nemrég kismamanaplót indított, amelyben a terhessége árnyoldalaiba is bepillantást engedett. *„Napról napra jobban szeretem és várom, addig a másik oldalon kimondom: igenis, baromira megvisel”* – írja a Családok éve oldalán Adél. Amíg Nátán volt a hasában, kevésbé volt fáradékony, most viszont, mivel

kisfiát is gondozza a terhesség mellett, kora este, már 8 órákor kidől. Ehhez jön hozzá az erőteljes hátfájás is, amit a gömbölyű pocak okoz. Töretlen vidámsága és pozitív életszemlélete azonban így is megvan az énekesnőnek, aki üzenetet is küldött születendő fiának: *„Türelmetlenül várlak, édes kicsi fiam! Hiszem, hogy*

STAR INTERVIEW

“Cologne was not such a big change in my life since I lived in Budapest for 6 years. When I moved from Nagykároly to Budapest, now, that was entirely different.” The singer comes from a tiny village with 23,000 inhabitants. *“I love you Nagykároly, just the way you are!”* – She wrote this under one of her previous photos in social media. Even though she rarely goes home, she is still fond of the town. It is no coincidence because she spent 15 years there. *“Nagykároly is a very special place. I am not saying that because I grew up there, but because there are plenty of literary people and attractions that can be connected to*

am tied to this place with a lot of memories. As a kid, I loved this place very much.” – continued Adél, who would choose another romantic place as the second destination.

“I’m kneeling in front of you / And I will desperately rise my arm; / Lift me up to your bosom, / Or lie on me, my angel!” – This is an excerpt from a Petőfi poem titled “To Júlia”. Júlia took her first glimpse at Petőfi from the window of the Térelly House, which is located opposite the Szarvas Inn in Nagykároly. The real acquaintance, the personal encounter, however, was only on the day after the county-gathering, during the ball that took place in the

te pontosan érzed azt a mérhetetlen szeretetet, amit az első perctől kezdve érezek irántad... Hiszen te voltál, te vagy, és te leszel a legfontosabb nekem – a másik két fiú mellett!

Fáradtság és hátfájás ide vagy oda.” A szülésnél szerencséjére minden simán és gyorsan ment és még az örömapa is végig Adél mellett tudott lenni a csodás pillanatokban a kórházban. Az örömkönnök sem maradhattak el, Adél és Bence is elsírta magát, amikor először a kezükbe fogták Ádint.

A 24 éves sztár 2012-ben lett az egész ország előtt ismert, amikor hétről hétre jobbnál jobb dalokkal örvendeztette meg a közönséget

az X-Faktor című műsorban. A verseny idején még gimnazista volt, az erdélyi Nagykárolyból járt át Budapestre, a verseny után azonban a fővárosba költözött. Azóta nagyot fordult vele a világ, műsorvezető párja ugyanis Kölnbe költözött, nem sokkal rá pedig családja is követte őt. „Nagyon különleges hely, nagyon multikulti. Olyan, mint egy hátizsák, akármelyik zsebében nyitod ki, mindegyikben mást találsz. Szerettem ott lenni. Mondtam is Bencének, hogy tök jó lesz majd pár év múlva azt mondani, hogy de jó volt, hogy ott éltünk, ezt is kipróbáltuk” – így emlékszik vissza Adél arra a másfél

évre, amit Németországban töltöttek. Hozzáteszi, nem egyhuzamban laktak ott, hiszen folyamatosan ingáztak Budapest és Köln között. Megérte a sok utazás, hiszen nemcsak élményekkel gazdagodtak, hanem a kint töltött idő alatt Bencének sikerült azt is elérnie, amit előtte még egyetlen magyarnak sem. A német X-Faktor ugyanis őt választotta a tehetségkutató műsorvezetőjének. Így párja továbbra is ingázik a műsor miatt, Adél pedig a magyar fővárosban lakik.

the town.”

For the question, what would she show for tourists who visit the settlement for the first time, she replied immediately: The Károlyi Castle! The ancestors of the Károlyi family, the Kaplony nation, conquered this area by the time of the Hungarian conquest. The romantic castle that resembles old keeps has a gorgeous English park, reconstructed ceremonial halls and rich collections make this place a mandatory sight in the region. “I

Szarvas Inn. After Petőfi met Júlia, the poet wrote his first poem to her.

“There is a small, well-functioning cultural center, where I started to work with music: I was there, every day while I lived there. I did every after-school activity there. The theatre is right next to it.” - Adél would definitely take her guests here. Her mother, brother and other relatives still live in the Partium settlement. Adél, however, is now less likely to return to Nagykároly because of work and her children.

Unfortunately, she spends even less time in Aranyosgyéres (Câmpia Turzii), the town where she was born in and lived for three years.

Regarding the nearby attractions, she recommends the church and the Mausoleum of the Kaplony. The imposing crypt of the well-known Károlyi family is located here. 36 members of the family sleep their eternal sleep here. In addition to the coffins, there are two silver urns in which the hearts of the wives of Antal Károlyi and József Károlyi were embalmed. In order to get a better understanding of the history of the Károlyi family, it is essential to visit Erdőd (Ardud) – as it was said by Adél. *“The beauty of nature along with the attractions is impressive and the people are very nice as well. Thanks to school, I visited many places in Transylvania. However, there are still many places left to see. Do not miss them if you can, because you can get lifelong experiences.”*

„Köln nem volt olyan nagy váltás az életemben, hiszen akkor már 6 éve élek Budapesten. Amikor Nagykárolyból költöztem fel Budapestre, na az sokkal inkább az volt.” Az énekes egy apró, 23.000 lakosú településről származik. *„Szeretlek, Nagykároly, úgy, ahogy vagy!”* – ezt írta egy korábbi fényképe alá az egyik közösségi oldalon. Habár már csak ritkán jár haza, mégis még mindig rajong a városért. Nem véletlenül, hiszen 15 évet töltött ott. *„Nagykároly egy nagyon-nagyon különleges hely. Ezt nem azért mondom, mert ott nőttem fel, hanem azért, mert többek között rengeteg irodalmi személy és látnivaló köthető a városához.”*

Arra a kérdésre, hogy mit mutatna meg egy turistának, aki először jár a településen, egyből rávágta: a Károlyi-kastélyt. A Károlyi család őse, a Kaplony nemzetség állítólag még a honfoglalás idején szerezte meg a területet. A romantikus, régi lovagvárakra emlékeztető impozáns kastély gyönyörű angolparkjával,

felújított dísztermeivel, gazdag gyűjteményeivel a régió kihagyhatatlan látványossága. *„Rengeteg emlék köt ide, gyerekként is nagyon szerettük ezt a helyet”* – folytatja Adél, aki második úti célnak is egy romantikus helyszínt választana.

„Im, letérdelek előtted / S esdve nyujtom föl karom; / Vonj föl engem kebeledre, / Vagy borúlj rám, angyalom” – így szól egy részlet a Júliához című Petőfi-versben. A nagykárolyi Szarvas fogadóval szemben lévő Térey-ház ablakából vette Júlia először szemügyre Petőfit. Az igazi megismerkedés, a személyes találkozás azonban csak a megyegyűlést követő napon volt a Szarvas vendéglőben szervezett bálon. Petőfi, miután először találkozott Júliával, megírta hozzá az első versét.

„Van egy tök jól működő kis kultúrközpont, én ott kezdtem el zenével foglalkozni: a hét minden napján oda jártam, ameddig ott éltem. Minden iskolán kívüli tevékenységem odaköt, ott van mellette a színház” – ide is mindenképpen elvinné vendégét Adél, akinek máig a partiumi településen él az édesanyja, a bátyja és más rokona is. Adél azonban a munka és a gyerekek miatt most ritkábban jár haza Nagykárolyba. Sajnálataira még kevesebb időt tölt szülővárosában, Aranyosgyéresen, ahol 3 éves koráig lakott.

A környéken lévő látnivalók közül a kaplonyi templomot és a mauzóleumot ajánlja a turistáknak. Itt található a nagy múltú Károlyiak impozáns kriptája, a családnak jelenleg 36 tagja alusza itt örök álmát. Az ő koporsójukon kívül van itt még két ezüsturna, amelyekben Károlyi Antal és Károlyi József feleségének a szíve van bebalzsamozva. A Károlyi család történetének megismeréséhez elengedhetetlen az erdői látogatás – mondja Adél. *„A természeti szépségek és a látnivalók is lenyűgözőek, de persze az emberek is nagyon kedvesek. Bár sok helyen voltam, a sulival is rengeteg helyre eljutottam Erdélyben, de még mindig van egy csomó olyan része, ahol még nem jártam. Aki teheti, semmiképpen ne hagyja ki, mert életre szóló élményeket szerezhet!”*

DELUXE

The Island of Millionaires in the Adriatic

by Ilona KRISTÓF, Journalist

When we think of Montenegro, let's be honest, it is not the international stars that come to our minds at first. It is a nice little country with a pleasant Balkan atmosphere, cheap coastline and great barbecue. However...

Montenegróról – valljuk meg – elsősorban nem a nemzetközi sztárok jutnak az eszünkbe. Kedves kicsi ország, kellemes balkáni hangulattal, olcsó tengerparttal és nagy süítőgetésekkel. Pedig ...

However, even the stars love these things. The Adriatic means a lot not just for us; it is indeed one of the most beautiful places in the world. It was in the times of the former "big Yugoslavia", when the east coast of the Adriatic meant both seaside pleasures and insights into the strange world of socialism, that luxury resorts appeared on the small island, which is located not far from the coastline. During a high level forum of the League of Communists of Yugoslavia, they came up with the idea of opening for the

bourgeois who are willing to come here from the rotting west. They had to find a place for them. So they chose Sveti Stefan.

A MILLIOMOSOK SZIGETE AZ ADRIÁN

Szerző: KRISTÓF Ilona, újságíró

Pedig ezeket a dolgokat a legnagyobb sztárok is szeretik. Az Adria nem csak nekünk jelent sokat, valóban a világ egyik legszebb helye. Még a régi „nagy jugoszláv” időkben – amikor az Adria keleti partja egyaránt jelentett tengerparti örömeket és bepillantást a szocializmus furcsa világába – jelentek meg a part közeli kis szigeten a jómódú nyaralók. Ekkor fogalmazódott meg a Jugoszláv Kommunista Szövetségének valamelyik magasabb fórumán, hogy ha a rothadó Nyugatról ennyi burzsoá szeretne ide jönni, akkor ám jöjjenek! Helyet kellett nekik találni. Sveti Stefanra esett a választás.

szigeten, és a rabolt kincsekből a törzs 12 klánjának egy-egy házat építettek. Az otthonok védelmére egy erődöt is létesítettek. A környező települések lakói itt találtak menedéket a kalózok és a törökök támadásai idején. A település nevét Szent István vértanúról kapta, akiről a szigeten látható legnagyobb templomot is elnevezték. Míg Velence volt az Adria királynője, minden jól alakult – a kis házakat egyre szebbre csinosították. De a 19. századra Sveti Stefan már csak az elfeledett Balkán egy elfeledett kis faluja lett. Kedves kis település egy olyan vidéken, ahol számos bájos kis kőházas falucska van a tenger mellett.

A kicsi, közvetlenül a part mellett fekvő szigeten épült település története amúgy a középkorra nyúlik vissza. A legenda szerint, miután a környéken élő Paštrović törzs rajtaütött egy török gályán, 1442-ben megtelepedtek a

Igaz, itt a természet különösen szép, és mivel a falu igen apró, van valami különös bája. A Balkán-háború idején kb. 30 család élt még a helyen, a második világháború után már csak 20 fő. Közben viszont kezdték felfedezni

DELUXE

It is a small town built on the island which is located next to the coastline. The history of the settlement dates back to medieval times. According to the legend, the Paštrović tribe settled down on the island in 1442 after they had ambushed a Turkish galley. From the stolen treasure, they built a house for each of the twelve clans of the tribe. They also established a fortress to protect their homes. Residents of surrounding settlements found refuge here during the assaults of pirates and Turks. The name of the settlement originates from martyr St. Stephen, who also gave the name of the largest church on the island. As long as Venice was the Queen of the Adriatic, everything went great. The small houses became nicer and nicer. In the 19th century, however, Sveti Stefan was only a forgotten village of the forgotten Balkans. It was a nice little settlement in a land where there are many charming small villages by the sea. Indeed, nature is particularly beautiful here and since the village is really tiny, it possesses a certain charm. During the Balkan War 30 families lived in the village. After the Second World War, there remained only 20. In the meantime, however, the island and its surroundings were rediscovered. This time it was the aesthetic aspects that dominated

instead of the defense capabilities. Villa Miločer was built as a resort for the Yugoslavian Royal Family. In 1955, security became a priority again beside aesthetics: the small island could only be approached on one road which made it easy to lock down but it was still in the vicinity of the mainland. So the choice fell on Sveti Stefan. The residents still living there were evicted, then Comrade Tito (with his Serbian missus) moved in the royal villa. Later, luxury apartments were established in the rest of the houses where the bourgeois arrived later. The rich and the famous were very fond of the place. In addition to the luxury apartments, there was room for a casino as well, which became popular amongst celebrities. Since Montenegro was not involved in combat, even the Yugoslavian war did not cause any damage. In 2007, Amanresorts International rented the island for 30 years and after a renovation in 2010, the Aman Sveti Stefan resort opened its doors. Today, with the exception of a few carefully selected guests, only those can visit and stay on the island who live here or reserved a table in one of the restaurants, which is, of course, not cheap. This is how the jet set's privilege of the private atmosphere is protected from the mass of simple tourists coming to the Adriatic.

a szigetet és környékét – immár nem a védelmi, hanem az esztétikai szempontok domináltak. Megépült a Villa Miločer, ahová a jugoszláv királyi család járt nyaralni. 1955-ben aztán ismét – az esztétikum mellett – a biztonság lett az egyik fő szempont: a kis sziget jól lezárható, egyetlen úton lehet megközelíteni, de mégis ott van a szárazföld közelében. Így (is) esett a választás Sveti Stefanra. A még ott élő lakókat kiszupolták, a királyi villába meg jöhetett Tito elvtárs (és persze szerb neje). A többi házból pedig később elkezdték kialakítani a luxusapartmanokat, ahová a burzsujok érkezhettek. A gazdagok és híresek igencsak megkedvelték a helyet. A luxusapartmanok mellett egy kaszinó is helyet kapott, ahol számos híresség is megfordult. Mivel Montenegró kimaradt a harcokból, még a jugoszláv háború sem okozott itt károkat. 2007-ben az Amanresorts International 30 évre kibérelte a szigetet, és egy felújítást követően, 2010-ben megnyitotta kapuit az Aman Sveti Stefan üdülőhely. Ma már – néhány jól kiválasztott vendég kivételével – csak azok léphetnek be a szigetre, akik vagy ott laknak, vagy ott foglaltak maguknak asztalt az éttermek valamelyikébe, persze nem olcsón. Így óvják a jet set privát szférához való jogát az Adriára érkező egyszerű turisták tömegétől.

Luxus a kertben: Garden Life

Mire való egy kert, egy udvar? A keleti filozófia szerint, ahol mindig is virágzott a kertkultusz, a kert a természet kicsinyített mása, mely szerves kapcsolatban él az ember alkotta épülettel. Egy épület hangulatát, atmoszféráját három összetevő határozza meg. Az első az építészet, mely a homlokzatot építi meg. A második a belsőépítészet, mely az életteret és a belső hangulatot alakítja ki. A harmadik a kert, mely az épület környezetét teremti meg. A kertépítés nehézségét és szépségét éppen a természet lényege adja, hisz nem lehet „lombikba” zárni, nem állandó, folyamatosan változik. Hiába a természet változékonysága, van, ami állandó, mint a kültéri berendezések, bútorok, melyek átadják azt a kényelmet és azt a nyugalmat, amit mindenki megkívánhat, mikor megpihen otthona természet közeli részén.

A Garden Life pontosan ezt az életérzést emeli egy új szintre, hiszen az épület környezetére fókuszál úgy, hogy harmonikus kapcsolatot teremt az épület és a környezete között a legmagasabb minőségű és a legszebb design-nal megáldott kertbútorok révén. A Garden Life termépalettáját neves tervezők, innovátorok művei színesítik. Olyan cégek, desinger stúdiók termékei, melyek a legmagasabb igényeket is hiánytalanul kielégítik, mint a számtalan neves tervezőt felvonultató és modern alakokat felvonultató spanyol Vondom, a letisztult északi luxust képviselő Cane-Line vagy a minőségi kényelmes életvitelt képviselő holland Life Outdoor Living.

A Vondom csapatát szenvedélyes és elhivatott tervezők alkotják. Modern anyagok segítségével, mint a plasztik vagy az akril sokszor a legextrémebb stílus képes testet öltetni. Így tudják létrehozni azokat az extravagáns, s mégis elegáns koncepciókat, kerti bútorokat, berendezéseket, melyek egy letisztult épület ékkövei lehetnének.

A Cane-Line 30 éves tapasztalattal rendelkező dán designer cég, ahol a funkcionalitás és a formák különleges összhangban csengnek össze. Olyan kerti bútorokat készítenek, ahol a kényelem és a formatervezés kéz a kézben jár.

A Life Outdoor Living szabadtéri kollekciójának a lényege a letisztultság és a magas minőségű alapanyagok. Ez az a brand, mely az elérhető luxus testesíti meg a termépalettán belül. Ellentétben a Vondom alkotásaival, ahol a mérészonalvezetés és a szenvedélyes, már-már futurisztikus design nehezebben illeszthető bármelyik épülethez, a Life Outdoor Living elegáns kertbútorai könnyedén alkalmazkodnak bárhova.)

Az, hogy mi a luxus, sok mindentől függ, ezért talán a tökéletességet könnyebb definiálni: "A tökéletesség valamennyi részlet tökéletes összhangja, amikor semmit sem lehet hozzátenni vagy elvenni anélkül, hogy az egész ne károsodjék" (Leon Battista Alberti)

A Garden Life – nál ezt pontosan tudják, ezért nem is kérdés számukra, hogy mindenből a legjobbat kell nyújtaniuk. Termékeik a piac legjobbjai, ehhez mérten is kezelik ügyfeleiket. Illatosított bemutatótermükben egyszerre csupán egy ügyfelet fogadnak, hogy maximális odafigyelést biztosítsanak és megtalálják azt a terméket, melyet kompromisszumok nélkül élvezhet.

Tökéletességre törekcsenek, nem lehet elégedetlen egy ügyfél sem. Igény esetén lakberendező, belsőépítész partnerek 3D látványterveket is készítenek a lehetséges variációkról, hiszen mindenki szeret eljátszani a lehetőségekkel. Hétvégi próba lehetőséget is biztosítanak, hogy otthonában is élvezhesse a Garden Life nyújtotta életérzést. Az sem akadály, ha a jobbnál-jobb variációk miatt dilemma alakul ki, hiszen több berendezést is kipróbálhat otthonában a vásárló, hogy teljes valójában láthassa leendő luxus bútorát, s így hozhassa meg a legjobb döntést. A kölcsönös elégedettség teszi igazán különlegessé a vásárlás élményét, hiszen számukra öröm, ha egy ügyfél megtalálja azt a garnitúrát, melyben örömet és kényelmét leli.

A luxus termékek esetén nem beszélhetünk kompromisszumokról, csak egy belső rejtett érzésről, melyet ezek a termékek nyújtanak. Egy olyan elégedettséget kell szolgálniuk, mely nem hagy kivetni valót maga után. A Garden Life kerti bútorai pontosan ezt a színvonalat kínálják, a kényelem és a stílus finom egyensúlyát, hogy öröm legyen ránézni és öröm legyen minden benne töltött perc.

www.gardenlife.hu
www.facebook.com/gardenlifeoutdoorliving
www.instagram.com/gardenlifeoutdoor/
www.rattanaruhaz.hu

GARDENLIFE
 outdoor living

Khurut soup, buffalo milk and summer savoury

Flavours of
Transylvania

by Anna HAJDU, Journalist

Hurutos
leves,
bivalytej és
egy csokor
csombor

Erdélyi ízek

Szerző: HAJDU Anna, újságíró

It is hard to imagine a more enjoyable thing than sitting on a swaying wagon and getting ready to eat barbecued meat grilled on a metal grill disc, pancakes filled then cottage cheese and dill, and corn mush than flushing it down with a shot of blueberry pálinka. In Transylvania, all this is possible.

It is hard to forget the summer I spent in the hospitality of a Székely family in a small village near Brassó (Brasov), Romania. My hosts made sure to show Transylvanian hospitality at its best: they wanted me to really feel at home, so they decided to show me what the ideal weekend program looks like there. We went up by the carriage along the hillside beyond the haylofts and settled down at the edge of the forest. My hosts made a fire and then took out a large metal disc that was basically used in ploughing and made a majestic garlic roast. The meat was grilled in fat and baked fries was the garnish, and the dessert was pancakes made with local fresh cheese, a kind of curd made of whey and fresh dill. In addition, my hosts made a layered corn mush with sheep cottage cheese for those of us who still had any more room left in their stomach. I must say, it was a delightful feast but I must add that this amount of fresh and fatty dairy was a bit too much for my "urban" stomach.

Polenta was on the table not just this Sunday. During the week I spent there, I was offered this food on two other occasions. Here in Transylvania, they treasure corn or "málé" dearly, which is served as basic foodstuff. The attentive reader had probably noticed that corn, or the mush made from the pureed corn are both called "málé". This isn't an error or a mistake; in many places in Transylvania they still use this Romanian word for both terms, and for corn flour too. The Romanian word once referred to the millet, but when the American origin of corn appeared in this region in the 17th century through the mediation of the Balkan peoples, the name gradually passed from one plant to another.

In addition to pigs and chickens my host also had these robust animals with Indian ancestors, water buffalos. These tough but capricious animals do not only function as working animals in this area, people here are also keen on drinking the buffalo milk - in fact, these days the latter is the animals' most important role. Buffalo milk is a very concentrated, nutritious drink and I can say from experience that I had never had such a fatty (about 8 percent) milk. In Transylvania, it is not only consumed raw, they also

Nehéz annál hangulatosabban elképzelni, mint egy szekéren ringatózva arra készülni, hogy az ember tárcsás húst, ordás-kapros palacsintát és jóféle kukoricamálét falatozzon, majd az egészet egy kupica áfonyapálinkával öblítse le. Erdélyben mindez lehetséges.

Nehéz elfelejteni azt a nyarat, amikor egy székely család vendégszeretét élveztem egy Brassó melletti kis faluban. Vendéglátóim igazán kitettek magukért: azt szerették volna, ha

pesti gyomromnak néha egy kicsit megterhelő volt.

A puliszka nem csak ezen a vasárnapon került az asztalra. Az ott töltött hét alatt két másik nap is kínáltak vele. Nemhiába, errefelé nagy becsben tartják a kukoricát, vagyis a málét, amely alapélelmiszernek számít. A figyelmes olvasó már valószínűleg észrevette, a kukoricát, valamint a belőle készült sűrű kását is málénak neveztem. Ez nem elírás, Erdélyben sok helyen a mai napig ezzel a

valóban otthon érzem magam, ezért úgy döntöttem, megmutatják nekem, milyen az ideális hétvégi program arrafelé. Szekérrel mentünk föl a domboldalon a kaszálókon túlra, és az erdő szélén telepedtünk le. Házigazdáim tüzet raktak, majd elővettek egy nagy tárcsát, amit alapvetően a szántáskor használtak, és fenséges, fokhagymás sültet készítettek benne. A húshoz bő zsírban sült szalmakrumpli is járt, desszertnek pedig egy helyi friss sajttal, a tejsavóból készült ordával és friss kaporral töltött palacsintát kóstolhattunk. Ráadásásképpen juhtúróval rétegezett kukoricakását, vagyis málét is falatozhatott az, akinek még fért valami a gyomrába. Mit ne mondjak, fenséges lakoma volt, de hozzá kell tenni azt is, hogy a sok friss, zsíros tejtermék az én

román eredetű szóval jelölik mindkét fogalmat, sőt még a kukoricalisztet is. A román szó hajdanán a kölesre utalt, de amikor ezen a vidéken megjelent az amerikai eredetű kukorica a 17. században a balkáni népek közvetítésével, lassacskán a név is áthagyományozódott egyik növényről a másikra.

Házigazdáim nem csupán disznót, tyúkot tartottak, hanem indiai ősökkel bíró, robusztus szerzeteket, vízibivalyokat is. Ezek a szívós, de szeszélyes állatok nem csupán igavonóként funkcionálnak ezeken a vidékeken, de a tejük is szívesen fogyasztják – sőt, manapság inkább ez utóbbi a legfőbb szerepük. A bivalytej nagyon tömény, tápláló ital, volt szerencsém hozzá, és tapasztalatból mondom, hogy ilyen zsíros – körülbelül 8 százalékos –

FOOD AND DRINKS

produce cheeses, curds, cream and sour cream from it. Interestingly, its colour is not yellow because it does not have the carotenoids responsible for this shade. Nowadays, many farmers make mozzarella from it too, as one of the most prestigious versions of this silky, fresh cheese is Mozzarella di Bufala, the raw material of which is the buffalo milk.

The water buffalo and the corn need careful attention but many people also often walk the woods in Transylvania where they collect wild berries. Those who take the risk to compete with the brown bears for these delicacies, can collect baskets full of cranberries, blueberries, blackberries,

rose hips and hawthorns. From most of the berries they cook jam on slow heat with some sugar, whereas they usually add only spring water to the cranberries and make an odd, slightly neutral preserve. This red berry has another traditional recipe; they grind the berries and add a lot of sugar to the cold grist. It must be mixed and stirred for at least one and half hours but the final product, surprisingly, is preserved just fine without heat treatment in the "borkan", as they call the mason jars in Transylvania. They make not only sweets in the "borkan" but, for example, vinegar tarragon which is used for seasoning.

It must be added that the wild

tejjel még nem volt dolgom. Erdélyben nem csak nyersen fogyasztják, sajtok, túró, tejszín és tejföl is készül belőle. Érdekes, hogy ezzel együtt a színe nem sárgás, mert nincsenek benne az ezért az árnyalatért felelős karotinoidok. Manapság sok állattartó mozzarellát is gyúr belőle, hiszen ennek a selymes, friss sajtnak az egyik legelőkelőbb verziója a Mozzarella di Bufala, amelynek a bivalytej az alapanyaga.

A vízibivaly és a kukorica alapos gondozást igényel, de Erdélyben sokan járnak az erdőket is, ahol vadon termő bogyókat gyűjtenek. Aki vállalja azt a kockázatot, hogy rivalizál a barna medvével ezért a csemegéért, az vörös és fekete áfonyával, szederrel,

csipkebogyóval, galagonyával megrakott kosarakkal térhet haza. A legtöbb erdei bogyóból lassú tűzön cukorral megbolondított lekvárt főznek, míg a vörös áfonyát van, hogy csak forrásvízzel öntik fel, és így egy furcsa, kissé semleges ízű befőttet kapnak. Ennek a piros gyümölcsnek egy másik hagyományos elkészítési módja az, hogy ledarálják, és hidegen jó sok cukrot kevernek hozzá. A két összetevőt legalább másfél óráig

kell kutyulni, de az így kapott keverék meglepő módon hőkezelés nélkül is eláll a borkánban – így nevezik Erdélyben a befőttésüveget. Nemcsak édes finomságok kerülnek a borkánba, hanem például az ízesítésre használt ecetes tárkony is.

Hozzá kell tennünk, az erdei bogyók nemcsak befőttként és lekvárként végzik, de gyakran pálinka is készül belőlük – mondanom sem kell, áfonyapálinkát is kóstoltam

berries are not used only for jams and preserves but also as base for pálinka. Needless to say, I did try the blueberry pálinka in Transylvania and I did not regret it. This region has a long tradition of pálinka distillation, however, it is not possible to sell it under this name. Only Hungarian producers are eligible to use the brand name under European Union regulations, so no matter how good Transylvanian pálinkas are, they cannot be sold abroad by the name pálinka; they must be marketed using the name of the distillate.

In Transylvania, not only Hungarians and Romanians love sour, meat filled, green spiced soups called ciorbă soups. Armenians also have a similar dish. The Armenians came to Transylvania in the 17th century and then, since the end of the 19th century, more and more Armenian-Hungarian mixed marriages have been created, so many Transylvanians today have Armenian identity - in addition to being Hungarian.

One of their most important meals, that many people make here is the khurut soup. The khurut, which provides its sour taste, is the heart of this dish. To prepare it, you need milk matured in a large pot for six weeks - the cream that condenses on top should be worked back in well every day, otherwise the food can get sour. If the milk is "mature", they boil it really creamy in a large copper pan with a lot of grounded parsley, then small, green cones are formed. Any soup can be soured with the khurut, but in the most elegant version, the small cones are dissolved in broth and tiny dough pieces filled with meat are also placed in the soup in addition to mushrooms. Khurut may be an even more exotic ingredient than the cereal juice made from fermented grain, which traditionally provides the sourness of ciorbă.

Stuffed cabbage seems to be every Hungarian's favourite meal. This is no different in Transylvania where they are

Erdélyben, és nem bántam meg. Errefelé nagy hagyománya van a pálinkafőzésnek, mégsem lehet ezen a néven forgalmazni az innen származó párlatokat. A pálinka név használatára egyes-egyedül a magyarországi termelők jogosultak az Európai Unió szabályozása szerint, így hiába kiválóak az erdélyi pálinkák, mégsem lehet ezen a néven árulni őket külföldön, hanem a párlat megnevezést használva kell piacra dobni őket.

Erdélyben nem csak a magyarok és a románok szeretik a savanyú, húsos, zöldfűszeres leveseket, vagyis a csorbákat. Az örményeknek is akad egy hasonló ételük. Ez a népcsoport a 17. században érkezett Erdélybe, majd a 19. század végétől egyre több örmény-magyar vegyes házasság jött létre, így sok mai erdélyinek van örmény identitása – amellet, hogy magyarnak is vallja magát. Egyik legfontosabb fogásuk, amit sokan készítenek errefelé, a hurutos leves. Nem kell aggódni, a fogásnak semmi köze sincs a légúti megbetegedésekhez. Ennek az ételnek a hurut a lelke, ami a savanyúságát biztosítja. Elkészítéséhez hat hétig érlelik a tejet egy nagy fazékban – a tetejére kicsapódó tejszínt jól bele kell dolgozni mindennap, mert különben megkeseredik az étel. Ha „megérett” a tej, egy nagy, rézből készült lábasban sok-sok darált petrezselyemmel egészen krémesre beforralják a keveréket, majd kicsi, zöld kúpokat formáznak belőle. Bármilyen levest lehet savanyítani a huruttal, de a legelegánsabb verzióban húslevesben oldják föl a kis kúpokat, és aprócska, hússal töltött térszabatyuk is kerülnek a gomba mellett az ételbe. A hurut talán még egzotikusabb hozzávaló, mint az erjesztett gabonából készülő cibere, ami hagyományosan a csorbák savanyúságát biztosítja.

A töltött káposzta úgy tűnik, minden magyar ember egyik legkedvesebb ételle. Nincsen ez másképpen Erdélyben sem, ahol előszeretettel főzik „böjtös”, vagyis húsmentes verzióját is. Minden háznál másképpen készítik, de jellemzően egy gabonakása-alapú, erdei gombákkal, répával, hagymával, borsikafűvel, más néven csomborral és kaporral megbolondított töltelékkel csomagolnak a leforrázott káposztalevelekbe, majd apróra vágott

willing to prepare the “fasting” version, which is meat-free. Each house prepares it differently, but typically it is grain-based, they make the stuffing with wild mushrooms, carrots, onions, summer savoury and dill, wrap it into scalded cabbage leaves, then they throw chopped cabbage on top of them and the small buns are baked in an oven or furnace.

Finally, sticking with the cabbage, one thing is worth clarifying. The kind of dish with sauerkraut, sour cream and stew we call Székely cabbage, has nothing to do with Transylvania. We owe this dish to József Székely, the county's Head Archivist, who was a contemporary and friend of the famous Hungarian poet, Sándor Petőfi (1823-1849). According to the legend, the two good friends once entered a restaurant but they found that the restaurant had run out of food. József Székely had an idea and asked the restaurant owner to mix the little remaining sour cabbage with the stew and - Székely cabbage was born. Perhaps no one is surprised that my hosts never offered me this meal.

káposztát szórnak rá, és sütőben vagy kemencében puhára főzik a kis batyukat.

A káposztánál maradvá zárszóként egy dolgot érdemes tisztázni. Annak a savanyú káposztás, tejfölös, pörköltös ételnek, amit mi székelykáposztának hívunk, bizony semmi köze sincsen Erdélyhez. A fogást Székely József vármegyei főlevéltárosnak köszönhetjük, aki Petőfi Sándor kortársa és barátja volt. A legenda szerint a két jó barát egyszer betért egy vendéglőbe, de kénytelenek voltak tudomásul venni, hogy elfogyott az étel. Székely József gondolt egyet, és megkérte a vendéglőst, hogy keverje össze a kevéske maradék savanyú káposztás főzeléket a pörkölttel: megszületett a székelykáposzta. Talán senki sem csodálkozik azon, hogy ezzel nem is kínáltak meg vendéglátóim.

Interview with
**Zoltán
Vasvári**

Top Level Glass Blowing

The glass we use day by day has a long history behind. As Caius Plinius, Roman author and polyhistor said, the glass was discovered by mere accident by Phoenician traders. It was around 5000 B.C. next to the river Belo that they landed in Syria where they camped down and lit a campfire, put their pots on the top of the saltpetre blocks they carried as cargo. The saltpetre melted due to the warmth of the fire and mixed with the sand of the shore, generating a new, see-through matter. In our interview, Zoltán Vasvári, glass blowing master is guiding us to his profession and telling us about where he met the craft, how much time is required to finish a piece of work and how he sees the glass blowing scene and future.

by Emese KOMJÁTI, Journalist

Üvegfúvás felsőfokon

Interjú Vasvári Zoltánnal

Szerző: KOMJÁTI Emese, újságíró

Az üveg, amit nap mint nap használunk, hosszú múltra tekint vissza. Caius Plinius – római író, polihisztor – elbeszélése alapján az üveget véletlenül fedezték fel a föníciai kereskedők. Időszámításunk előtt körülbelül 5000-ben a Belo folyó partján, Szíriában partra szálltak, majd tábor tüzet gyújtottak, és edényeiket azokra a salétromtömbökre helyezték, amelyeket rakományként szállítottak. A salétrom a tűz melegétől megolvadt, és összekeveredve a part homokjával egy új, átlátszó anyag keletkezett. Interjúnkban Vasvári Zoltán üvegfúvómester kalauzol el minket a szakmájába, mesél arról, hol ismerkedett meg a mesterséggel, mennyi idő, míg elkészül egy mű, és hogyan látja az üvegfúvás jelenét és jövőjét.

Hogyan csöppent bele az üvegfúvás világába?

– Rendezvényeken való megjelenésemkor mindig ajándékot vittem a barátaimnak, és Szabolcs megyei lévén elsősorban az itt termet gyümölcsökből készült legkülönbözőbbé pálinkákat adtam. A legnagyobb problémát nem a minőségi pálinka okozta, hanem annak a megfelelő formában való csomagolása. Ez ihletett meg abban, hogy az alkalomhoz leginkább illő, egyedi díszüvegeket készítsék. Megfelelő szakemberek segítségével kezdtem elsajátítani az üvegfúvás rejtelseit, ők a mai napig segítenek a munkámban, illetve együtt is dolgozunk.

Mi fogta meg benne a leginkább?

– Az alkotás művészi jellege, valamint az, hogy az általunk készített tárgyakkal való megjelenésünk csillogó, elismerő szempárok fogadnak.

How to get into the glass blowing world?

– When taking part at different events, I would always give gifts to my friends. As a native of Szabolcs county, I would give them the most different types of pálinka from the fruits grown in the county. The biggest problem for me was not the quality of the pálinka but finding the proper packaging. This inspired me to make custom bottles that fit the occasion. With the help of the right professionals, I began to master the secrets of glass blowing, they have been helping my work since then and we have been working together.

What captivated you the most?

– The artistic nature of the work and the fact that when we present our work and the objects we have created, we see glittering, appreciative eyes.

How long does it take to master the profession?

– This is a long and complicated question, so I would like to divide my answer to some sections. A few years are enough to acquire the basic professional tricks. However, you need several years of experience and continuous training to be able to create a more complex object. This is only true if the creator has an artistic tendency, but if this is lacking, you can spend a lifetime to learn this profession.

Where do you produce the glass?

– In Szabolcs-Szatmár-Bereg county, there is a small factory in Nyíregyháza where our products are produced.

How long does it take to create one piece?

– It will largely depend on whether it is a complex piece or a relatively simple structured glass we are talking about. Depending on this, production time could take from six hours up to five days.

How do you see the present and the future of the glass blowing profession?

– Glass blowing is now a very rare profession, to my knowledge, there are only 210 such qualified professionals in Hungary, some of whom, due to their age, don't work. As far as I know, the younger generation does not participate in this kind of training anymore, so the problem of the next generation is not solved. As I see, small manufactures of quality product manufacturing can not only stay on the market, they can even develop.

What are the three things you would highlight about the art of glass blowing?

– Cleanness, uniqueness and creativity.

What could make an entrant fall in love with this profession?

– If the entrant's soul is artistic, they would fall in love with the glass itself, and that love would unfold in the form of glass and would be complete.

Mennyi időbe telik beletanulni a szakmába?

– Ez egy nagyon összetett kérdés. A folyamatot több szakaszra osztanám. Néhány év elég ahhoz, hogy az alapvető szakmai fortélyokat az ember elsajátítsa. Több év tapasztalat és folyamatos képzés szükséges ahhoz, hogy egy összetettebb tárgyat is meg tudjunk alkotni. Mindez csak abban az esetben él, hogyha az alkotó művészi hajlammal rendelkezik, ha azonban ezen adottságok hiányoznak, akkor egy élet is kevés a szakma bármilyen szintű elsajátításához.

Hol készíti az üvegeket?

– Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, Nyíregyházán található egy kisebb üzem, itt készülnek a termékeink.

Mennyi időbe telik egy-egy darab megalkotása?

– Ez nagymértékben függ attól, hogy egy komplex tárgyról vagy egy viszonylag egyszerűbb szerkezetű üvegről van-e szó. Ettől függően van, amikor csak hat óra, de akár öt nap is lehet az elkészítés ideje.

Hogyan látja az üvegfúvás jelenét és jövőjét?

– Az üvegfúvás mára már igen ritkaságszámba menő szakmának számít, tudomásom szerint 210 ilyen képesítéssel rendelkező szakember van Magyarországon, közülük többen már – korukra való tekintettel – nem is vállalnak munkát. A fiatalabb generáció ilyen jellegű képzéseken tudomásom szerint már nem vesz részt, ezért az utánpótlás nem megoldott. Azt látom, hogy a kis manufaktúrák a minőségi termékgyártással nemcsak meg tudnak maradni a piacon, de még fejlődni is tudnak.

Mi az a három dolog, amit kiemelné az üvegfúvás mesterségével kapcsolatosan?

– A tisztaság, az egyediség és az alkotás.

Mibe szerethetne bele egy „pályakezdő”?

– Ha a lelke művészi, magába az üvegbe már beleszeretne, és ez a szeretet az üveg formázásában bontakozna ki és lenne teljes.

PÁLINKÁS ÜVEGEK

Sed ut perspiciatis unde omnis iste natus error sit voluptatem accusantium doloremque laudantium, totam rem aperiam, eaque ipsa quae ab illo.

POHARAK

Sed ut perspiciatis unde omnis iste natus error sit voluptatem accusantium doloremque laudan.

ÜNNEPEK

But I must explain to you how all this mistaken idea of denouncing pleasure and praising pain was.

ÁLLATOK

But I must explain to you how all this mistaken idea of denouncing pleasure and praising pain was.

EGYEDI

To take a trivial example, which of us ever undertakes laborious physical exercise, except to obtain some advantage from it? But who has any right to find fault with.

SPORT

To take a trivial example, which of us ever undertakes laborious physical exercise, except to obtain some advantage from it?

The first findings, which are dated back to the 4th millennium B.C., were not quite as beautiful as today's glasses. They almost completely lacked the property that gives the essence of glass today: transparency. The antique glass was actually a glassy enamel, its appearance was blurred and almost always tinted.

They started to use glass for coating and decorating the household objects in Mesopotamia in the 3rd millennium B.C. It was in the 1st century B.C., that they discovered glass blowing in Palestine, which enabled more sophisticated and more complex techniques. The Romans occupied a major role in the development of craftsmanship thanks to producing the design of templates for glass blowing. Around 100 B.C., the possible production scale was enlarged to a greater extent and they created the geometric shapes that are now called the Roman glass.

In the Roman Empire – and during Emperor Augustus' reign – glass was used as an architectural piece, among others in windows and glass domes too, for example in the famous baths of Agrippina. Around 500-600 the art of glass processing began to develop rapidly as the new procedure of flat glass production was invented. In Egypt they developed the production of Roman glass, experimented with gilding and in Mesopotamia the first school was established where they worked on making cut glass. Two hundred years later the developed technics were written down in many codices and talented craftsmen appeared across Europe, in France, Germany, England and Russia. In the 10th century, it was already Venice that played the leading role; Murano, the Mecca of Venetian glass production is still immensely popular.

Over time, more and more sophisticated and modern techniques were found and started to be used creating greenhouses, galleries, conservatories, and later ornaments or decorative objects. At the beginning of the 20th century, the Libbey-Owens process, the Pittsburgh process and the manufacture of float glass were born. However, something has not changed in the face of many innovations: the love of the ancient craft of glass blowing and the little mystery surrounding it.

Az első leletek, amelyek a Krisztus előtti 4. évezredre tehetőek, még korántsem olyan formában tündököltek, mint a mai társaik. Szinte teljesen nélkülözték azt a tulajdonságot, ami ma az üveg lényegét adja: az átlátszóságot. Az ókoriak üvege valójában egy üvegszerű zománc volt, megjelenésében homályos és majdnem mindig színezett. Mezopotámiában a Krisztus előtti 3. évezredben kezdték el alkalmazni használati tárgyak bevonására és díszítésére. Az időszámításunk előtti első században pedig el is érkeztünk a mai interjúnk fő témájához, ugyanis Palesztinában felfedezték az üvegfúvást, ami sokkal kifinomultabb és összetettebb technikákat tett lehetővé. Hatalmas szerepük volt a rómaiaknak a mesterség fejlődésében az üvegfúváshoz szükséges sablonok kialakításának köszönhetően. Krisztus előtt 100. körül még nagyobb méretűvé emelték a lehetséges gyártási skálát, és megalkották a geometriai formájú üvegeket, amelyeket ma római üvegnek hívunk.

A római császárság – és Augustus császár uralkodásának – idején az üveg már építészeti elemként is megtalálható volt, többek között ablakokban, de üvegboltozatként is megjelent, például Agrippina híres fürdőiben.

500-600 körül rohamos fejlődésnek indult az üveg megmunkálásának művészete azzal, hogy feltaláltak egy új eljárást: a síküvegyártást. Egyiptomban továbbfejlesztették a római üveg készítését, kikísérletezték az aranyozást, Mezopotámiában pedig megalakult az első iskola, ahol metszett üveg készítésével foglalkoztak. Két évszázaddal később már kódexbe foglalták az addig kidolgozott technikákat, és Európa-szerte megjelentek a tehetséges kézművesek Franciaországban, Németországban, Angliában és Oroszországban is.

A 10. században már Velence töltötte be a vezető szerepet – itt a mai napig óriási népszerűségnek örvend az öt szigetre épült Murano, ami a velencei üvegyártás Mekkája. Az időben előre haladva egyre kifinomultabb és modernebb technikákat találtak fel és kezdtek alkalmazni, így jöttek létre az üvegházak, galériák, télikertek, később dísz- és díszes használati tárgyak. A 20. század elején megszületett a Libbey-Owens-féle eljárás, a Pittsburgh-eljárás, majd a float üvegek gyártása. Egy valami azonban mégsem változott a rengeteg innováció hatására sem: az üvegfúvás ősi mesterségének a szeretete és az azt körülölelő kis titokzatosság.

Two of **Dóra's dreams** came true within a week

by Tímea LENGYEL, Journalist

Within a week, two dreams came true for the 18-year-old girl who won the Beauty Pageant of Kisvárdai's 3rd Anna Ball. Dóra Molnár will be a student of ELTE from this September. She told us that her mother was also her best friend.

Dórának egy hét alatt **két álma** vált valóra

Egy hét alatt két álma vált valóra annak a 18 éves lánynak, aki megnyerte a harmadik kisvárdai Anna-bál szépe versenyét.

Molnár Dóra szeptembertől az ELTE hallgatója. Elmondta, hogy édesanyja egyben a legjobb barátja is.

Szerző: LENGYEL Tímea, újságíró

Dóra was waiting with 9 other girls to hear the decision of the jury at the third Anna Ball where the experts of beauty chose the Kisvárdai girl as the most beautiful one, so she will have the right to wear the crown for a year. Dóra graduated from the Bessenyei György High School from the humanities class and has just been notified that she was accepted to ELTE's eastern languages and cultures class: two of her biggest dreams have come true.

Were you surprised when, on the stage that night, you heard your number being called out as the number of the one who will be crowned?

– I did not expect that at all. When the other names were listed, I did not feel that I would be the next one. I thought that they deserved it, they were the right ones for those places. It was a great surprise for me to hear my number, to be honest, it wasn't my goal to win.

What was your first thought?

– Oh my god, how will I go down the stairs? (Smiling with sparkling eyes.) I was so happy, I tried to look at the audience and smile, and at the same time I had to concentrate not to fall down the stairs.

Right after the Ball, you went on a holiday with your family, practically you spent the previous week far away from the outside world and from everyday noises. Did you have enough time and chance to settle down into your new role?

– I was in the surroundings of Badacsony, where recreation and relaxation played the leading roles.

Dóra kilenc másik lánnyal izgatottan várta a zsűri döntését a harmadik kisvárdai Anna-bálon, ahol a szépség szakavatott ítései a kisvárdai születésű lányt találták a legszebbnek, így egy évig ő viseli a vándorkoronát. Dóra a Kisvárdai Bessenyei György Gimnázium humán tagozatán végzett, és arról értesítették, hogy felvételt nyert az ELTE keleti nyelvek és kultúrák szakára, így második álma is valóra vált.

Meglepődött, mikor ott fent a színpadon azon az éjszakán az ön sorszáma hangzott el? Annak a hölgynek a sorszámként, akire a korona kerül.

– Abszolút nem számítottam rá. Mikor a többi nevet sorolták, egyáltalán nem éreztem azt, hogy én leszek a következő. Arra gondoltam, hogy megérdemelték, jogosan őket illették meg a helyezések. Számomra nagyon nagy meglepetés volt, mikor az én sorszámom hangzott el – igazából nem volt célom a győzelem.

Mi volt az első gondolata akkor?

– Úristen, hogy megyek le a lépcsőn? (Mosolyog csillogó szemekkel.) Olyan boldog voltam, próbáltam a közönségre nézni s közben mosolyogni, ugyanakkor arra is koncentrálnom kellett, hogy a lépcsőn ne hogy leessek.

A bál után a családjával elutazott üdülni, gyakorlatilag a külvilágtól és a mindennapi zajoktól távol töltötte az elmúlt egy hetet. Volt ideje, lehetősége az új szerepébe beleélnie magát?

– A családommal Badacsony

környékén voltunk, ahol a főszerep a kikapcsolódásé és a pihenésé volt. Mikor hazajöttem, sokan gratuláltak. De még mindig felfoghatatlan számomra, hogy én lettem az Anna-bál szépe. Nagyon jó érzés.

Mit jelent az Ön számára a szépség?

– A szépség számomra nem egy fogalom, hanem egy érzés, amit belül érez az ember. Azt gondolom, hogy a szépet mindenki megtalálja magában. A szép mint jelző megfoghatatlan, s mindenkinek mást jelent.

Tíz lány, tíz egyéniség. A választás Önre esett. Egy évig Ön lesz a rendezvény arca. Ez felelősséggel jár?

– Úgy gondolom, hogy eddig is odafigyeltem arra, hogyan nézek ki, miközben a magatartásom is azt tükrözi, hogy komoly pályára készülök. Nem hinném, hogy a magatartásomban változás állna be, hisz a környezetem komoly, felelősségtudó lánynak ismer, és én is így vélekedem magamról.

Életrajzában írta, hogy van egy 10 éves húga. Ő mit szolt a győzelemhez?

– Ő a legnagyobb támogatóm, azóta nézegeti a képeket, a koronát naponta többször is megcsodálja. A büszkeség kölcsönös, hisz ettől az évtől a kisvárdai csellósok tagja a húgom, aki nagy szorgalomról tett tanúbizonyságot.

Az egyik próbára édesanyja is elkísérte. Mit szolt, hogy a korona az Ön fejére kerül?

– Végig támogatóm, ő volt a legnagyobb támaszom, mint az élet minden területén. Ő a legjobb barátnőm is egyben, vele mindent megbeszélhetek.

Beszélgetésünk elején említette, hogy felvették az ELTE keleti nyelvek és kultúrák szakára, így egy újabb nyelvet, nyelvcsoportot fog elsajátítani az angol felsőfokú ismerete mellett. Mik a tervei, mivel szeretne foglalkozni az egyetem elvégzése után?

– Az egyetem után mesterszakon nemzetközi tanulmányokat szeretnék folytatni, hiszen a külügyi szakterület felé kívánok orientálódni, mivel érdekel

When I got back, many people congratulated me. It's still hard for me to believe that I am the winner of the Anna Ball. It feels really good.

What does beauty mean to you?

– For me beauty isn't a concept but a feeling that you have inside. I think everyone can find beauty in themselves. The word "beautiful", as a qualifier is elusive, it's different for everyone.

10 girls, 10 personalities. The choice fell on you. For a year, you will be the face of the event. Does this come with some kind of responsibility?

– I think I have been paying attention on my looks so far, and my behaviour reflects that I'm on a serious career path. I don't think that my behaviour will change because everyone knows me as a serious, responsible girl, and I think the same about myself.

In your biography, you wrote that you have a 10-year-old sister. How did she react to your winning?

– She is my biggest supporter, she has been looking at the photos since then and admires the crown many times during a day. The pride is mutual, because this year my little sister, who has shown great diligence, became a member of the cello group of Kisvárdá.

Your mother accompanied you to one of your auditions. What did she say about the crown ending up on the top of your head?

– She supported me all the way. She was my biggest supporter like she is in every part of my life. She is my best friend too; I can discuss everything with her.

At the beginning of the interview you mentioned that you were accepted to the ELTE's eastern languages and cultures class, which means you will master a new language, a group of languages in addition to your advanced knowledge of English. What are your plans, what do you want to do after finishing the university?

– I would like to continue my studies on an International Studies MA program because I want to be oriented

towards the field of foreign affairs as I am interested in diplomacy, politics and foreign affairs. I would like to combine this with foreign policy journalism and editing.

Dóra Molnár was deputy vice-president of the school's students' council and representative of students' rights during her secondary school years in Kisvárdá. In addition to studying, she worked as a volunteer at the Earthrise Cultural and Environmental Association and has also played an active role in the humanitarian mission of the Rotary Club World Organization. For nine years she has been a member of the Dance Ball School of the Délibáb Art School.

Creative work has always been close to her. She has been keen on drawing since her childhood, and she has also published in a county newspaper over the last few years. Within the Open Courts program, she became the winner of the essay competition.

a diplomácia, a politika és a külügy. Ezt szeretném kombinálni a külpolitikai újságírással, szerkesztéssel.

Molnár Dóra kisvárdai gimnazista-éveiben az iskola diákönkormányzatának elnökhelyettese és érdekvédelmi képviselője is volt. A tanulás mellett önkéntesként tevékenykedett a Földkelte Kulturális és Környezetvédelmi Egyesületnél, és a Rotary Klub világszervezet humanitárius küldetésében is aktív szerepet vállalt. Kilenc éve tagja a Délibáb Művészeti Iskola társastánc tagozatának.

Az alkotómunka mindig is közel állt hozzá. Kicsi kora óta szívesen rajzol, és az elmúlt évek során publikációs munkája is megjelent egy megyei napilapban. A Nyitott Bíróságok programon belül az esszéíró pályázat nyertese lett.

Introduction to the **Greatest Events** and **Programs** of the **Balkans**

by KOMJÁTI Emese, Journalist

In the past decade, the Balkans have gained traction as a holiday destination, which meant a boom for tourism and various cultural events. In the time of our grandparents, it was common to vacation at the Adriatic Sea; often, they would travel in mobile homes, or with tents, to take possession of the Croatian seaside, without paying much attention to the neighboring countries. Fortunately, the rest of the Balkans have started to catch up – in an economic and a touristic sense –, and nowadays, Bulgaria, Montenegro or even Albania has the same popularity as a holiday destination. Travelers and tourists have noticed the easy accessibility of these countries, took advantage of the possibilities they offered, as well as discovered the constantly cheapening of low-fare airlines.

A Balkán legnagyobb eseményei

Szerző: KOMJÁTI Emese, újságíró

Time travel in Zagreb and the film festival of Pula

If we set off in the so-considered classical holiday destination of Croatia, it is highly recommended to dig for events, because possibilities for entertainment are beyond the constraints of summer and the beach. This year, from April 21st until October 1st, we can participate in the Zagrebian time travel, because as soon as the first, warm rays of spring appear, performers singing old city songs take to the streets, along with Sestinian vendors, bohemians, while the tunes of waltz and tango resound in the bandstand of Zrinjevac.

Summer festivals do not evade Croatia either; we can rampage about as we please during the Summer Festival of Dubrovnik, held annually from July 10th until August 25th. The unusually long festival has been, since 1950, undoubtedly the greatest musical event in the country. If we wish for a more complex experience, however, we cannot miss "the festival of life", which goes by the name of Poreč Open Air, held from July 1 until September 15.

Four categories offer maximal entertainment to participants:

Az elmúlt évtizedben egyre nagyobb szerepet kapott a Balkán utazási célpontként, ami a turizmus és a különböző kulturális események szervezésének fellendülését jelentette. Nagyszüleink korában ugyan népszerű volt az Adrián nyaralni, gyakran indultak útnak lakókocsikkal, sátrakkal, és vették birtokba a horvát tengerpartot, de a többi környező országnak nem szenteltek túl nagy figyelmet. Szerencsére mára már a Balkán összes országa elkezdett felzárkózni – gazdaságilag és turisztikailag is –, és Bulgária, Montenegró vagy akár Albánia ugyanolyan népszerű úti céllá vált. Az utazni vágyók észrevették ezeknek az országoknak a jó megközelíthetőségét, kiaknázták előnyeiket, és természetesen felfedezték az egyre olcsóbbá váló fapados repülőjáratokat is.

Zágrábi időutazás és pulai filmfesztivál

Ha a klasszikusnak számító Horvátország felé vesszük az irányt, mindenképp érdemes kutakodni a különböző programok után, mert nem csak nyáron és nem csak a tengerparton találhatunk izgalmas elfoglaltságot. Idén április 21-től október 1-ig részesei lehetünk a zágrábi időutazásnak, hiszen amint megjelennek a tavasz első meleg napsugarai, az utcákon fellelhetjük a régi városi dalokat éneklő előadókat, sesztinai kofákat, bohémeket, míg a zrinjeváci zenepavilonban felcsendülnek a valcer és tangó dallamai.

A nyári fesztiválok Horvátországot sem kerülik el, kedvünkre

tombolhatunk a Dubrovnik Summer Festivalon minden évben, július 10. és augusztus 25. között. A szokatlanul hosszú időtartamú fesztivál 1950 óta kétségtelenül a legnagyobb zenei rendezvény az országban. Ha pedig ennél is komplexebb élményre vágyunk, nem hagyhatjuk ki az „élet fesztiválját”, ami a Poreč Open Air névre hallgat, és július 1. és szeptember 15. között rendezik meg. Négy kategória kínál maximális élményt a résztvevőknek: utcai előadóművészet, utcai zene, mozi és színház, valamint speciális előadások. A város terein sétálva több ponton is találkozhatunk zenészekkel, hétfőnként komplett városi cirkusz

tárul a szemünk elé akrobatákkal és tűztáncosokkal, csütörtökönként pedig beecsöppenhetünk egy tündérmesébe, és akár a mesebeli herceget vagy hercegnőt is felkérhetjük egy táncra. A filmművészet jegyében mindennap mozizhatunk a szabad ég alatt, vasárnaponként pedig az egész családdal megismerhetjük Poreč történelmét interaktív előadásokon keresztül. Augusztus és szeptember a különleges eseményeké. A Riva Summer színpadon olyan előadók szórakoztatnak, mint a Queen, a Red Hot Chili Peppers vagy Rihanna. Az ős első hónapjában a gasztronómiáé a főszerep a Street Food Festivalon.

performing arts in the streets, cinema and theatre, as well as special performances. Walking the streets of the city, we can come across musicians in several places; on Mondays, we can see an entire city circus complete with acrobats and fire dancers; on Thursdays, we have the chance to stumble into a fairytale, and we can even ask the fabled prince or princess for a dance. In the name of cinema, we are treated to open-air cinemas every day of the week, and on Sundays, we, along with our entire family, get the chance to acquaint ourselves with the history of Poreč through interactive performances. August and September are for unique events. The stage of Riva Summer hosts performers the likes of Queen, Red Hot Chili Peppers or Rihanna. Gastronomy gets the leading role in the first month of the fall at the Street Food Festival.

A beer festival to make Munich green with envy

In recent years, Serbia has become a hotspot of a country for festivals. In addition to dozens of ruin bars and pubs, we can now party at the Belgrade Beerfest – held annually since 2003 –

which is an enormous beer festival that attracts vast number of foreigners. The event has quickly gained popularity. In 2004, it attracted 75,000 visitors. By 2010, this number had risen to 900,000. This great success didn't come about by accident; in addition to the entry being free, great beers and high quality concerts await the festivalgoers.

Traveling to Újvidék (or Novi Sad in Serbian), we can attend the EXIT festival, which offers a music selection similar to that of the Hungarian Sziget Fesztivál; but those who prefer a more classical style need not dismay either, as the Nišville Jazz Festival and the Wind Instrument Festival of Guča are held annually as well.

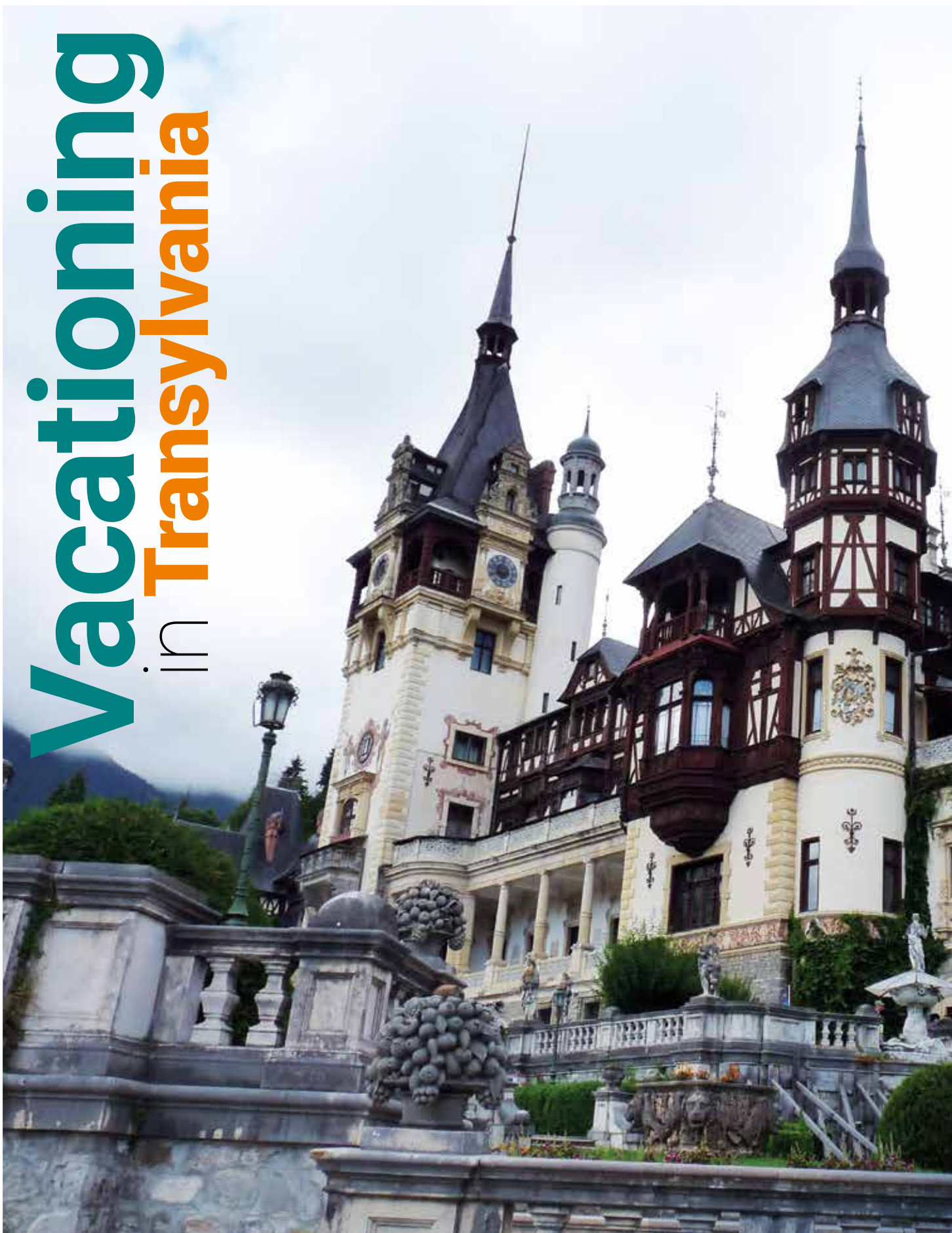
Sörfesztivál, amit még Münchenben is megirigyelnek

Szerbia az elmúlt években nagy fesztiválországgá nőtte ki magát. A romkocsmák, pubok tömkelege mellett most már bulizhatunk a 2003 óta minden évben megrendezésre kerülő Belgrade Beerfesten is, ami egy hatalmas, rengeteg külföldi érdeklődőt

csalogató sörfesztivál. Az esemény rendkívül gyorsan közkedvelté vált, 2004-ben 75.000 látogatója volt, 2010-re ez a szám 900.000-re nőtt. A nagy siker nem véletlen, hiszen ingyenes a belépés, és a jó sörök mellett színvonalas koncertek is várnak.

Az Újvidékre utazva az EXIT Festivalba is bekukkanthatunk, ami a hazai Sziget Fesztiválhoz hasonló zenei felhozatalat kínál, de a klasszikusabb vonalat kedvelőknek sem kell unatkozniuk, hiszen a Guča rézfúvósfesztivál és a Nišville Jazz Festival is megrendezésre kerül minden évben.

Vacationing in Transylvania

For many, perhaps, Transylvania isn't the first thing that comes to mind when they are looking for holiday destinations; however, it would be a great pity to miss out on the recreational possibilities available in the area, of which Transylvania offers a most unique array year-round to visitors: the extraordinary mixture of culture, streams with healing properties, stunning medieval charm and the picturesque landscapes garnered Transylvania international recognition in 2016, when Lonely Planet deemed the area the most visit-worthy. Let us now take a look at some of the recreational possibilities available to visitors in Transylvania!

by Szonja BALOGH, Journalist

Lehet, sokaknak talán nem Erdély jut először eszébe, mikor üdülési célpontot keres, azonban nagy hiba lenne kihagyni a térség kínálta kikapcsolódási lehetőségeket. Ízléstől függetlenül minden évszakban különlegesebbnél különlegesebb opciókkal szolgál Erdély az odalátogatóknak: a kultúra, a gyógyító erejű források, az elragadó, középkori báj és a mesébe illő tájak különleges egyvelegének köszönhetően 2016-ban nemzetközi elismerés is érte Erdélyt: a Lonely Planet 2016-ban ezt a térséget találta a leginkább látogatásra érdemesnek. Vessünk pillantást tehát a megannyi kikapcsolódási formára, amelyekre lehetőséget nyújt az odalátogatóknak Erdély!

Szerző: BALOGH Szonja, újságíró

Kikapcsolódás Erdélyben

Cultural attractions

Amateurs of cultural attractions have a wide array of possibilities to fulfil their passion in Transylvania. It is recommended, in particular, to travel to the previously Hungarian area, where a great number of our compatriots live to this day, during Hungarian national holidays. Acquainting one's self with a particular area's history is an indispensable part of cultural tourism; tourists are granted the possibility to experience it firsthand in Transylvania, as Dracula's fatherland is teeming with historical districts and medieval castles. Gyimes (Ghimeş), situated at the border of Transylvania and Moldova, is also worth a visit when festivities take place, if one's curious about the locals' traditions as well as folk costumes (not to mention their traditional dishes!)

Naturally, the Castle of Törösvár (Castelul din Bran), also known as the "Castle of Dracula", is located in the area as well, in the village of Törösvár, 30 km away from Brassó (Brasov). While Bram Stoker never visited the area, he said that he had utilized the illustration of the Castle of Törösvár in Charles Boner's "Transylvania: Its Product and its People", published in 1865, for his work.

Segesvár (Sighişoara), with its colorful buildings, cobble-stone streets and its UNESCO World Heritage medieval city center, is also a tourist destination not to be missed. The city is perhaps best known as the natal city of Vlad III, also mockingly rebaptized as 'Vlad the Impaler' (Vlad Tepes in Romanian) due to his extreme cruelty. This Wallachian voivode also served as inspiration for the iconic Dracula. Its old city attracts tourists with more than the characteristic, old-city-charm, it also boasts of one of Eastern Europe's best preserved medieval downtowns!

If you like the Castle of Vajdahunyad of Budapest, the original, Transylvanian one, which served as inspiration for the former, is bound to blow you away! Kálmán Mikszáth dubbed the 600-year-old, perfectly preserved Gothic castle "the King of Castles"; it is a veritable treasure trove for those interested in medieval history and art. Considered the most imposing Castle of not only the area but the entirety of Greater

Hungary, the Transylvanian Castle of Vajdahunyad was also included in Jules Verne's classic entitled "80 Days Around the World."

Despite the fact that this list contains but a few elements, Transylvania offers numerous other entertainment possibilities. The St Nicholas Church of Densus (Densuş), the Castle of Peles (Castelul Peleş), or the Transfăgărăşan highway are all worth a visit. But, truth be told, Transylvania is teeming with so many cultural attractions, among others, that they could fill several books.

Kulturális látnivalók

A kulturális kikapcsolódás szerelmeseinek megannyi lehetősége nyílik szenvedélyük beteljesítésére Erdélyben. Különösen érdemes nemzeti ünnepek alkalmakor ellátogatni a néholi magyar térségbe, ahol a mai napig szép számmal élnek honfitársaink. A kulturális turizmusnak természetesen elengedhetetlen része egy adott helység történelmének megismerése, és Erdélyben erre testközelből adatik lehetősége a turistáknak, ugyanis történelmi városrészeknek, középkori

Medical tourism

Travelers have the possibility to rest and heal simultaneously in Transylvania.

Let us begin the enumeration with the Félix Baths, called Félix-fürdő in Hungarian and Băile Felix in Romanian; it is the largest thermal spa resort of Transylvania. The daily 17 million, 49 degrees Celsius-hot liters of water are ideal to treat gynecological, cerebral, rheumatologic or musculoskeletal problems.

But it is also ideal for those who wish to simply rest. More than 7000 tourists a year enjoy its relaxation, wellness and kiddie pools, water slides, gyms and saunas. A fun bit of trivia: the nearby warm-water lakes are ideal for exotic florae and faunae.

The Bear Lake (Medve-tó in Hungarian or Lacul Ursu in Romanian), also known as "The Dead Sea of Transylvania" due to its high sodium content, boasts of a spa worth visiting, the wooden villas of it coming very close to rivaling the spellbinding scenery of Sovata. Its baths, the water of which can reach up to 35 degrees Celsius, brings relief to those afflicted with cutaneous or musculoskeletal problems.

The wellness center of Parajd (Praid) attracts visitors from all over Europe with the well-known healing properties of the salt of Praid. Its thermal waters are ideal for treating musculoskeletal, articular, gynecological or cutaneous problems.

kastélyoknak természetesen nincs híján Drakula szülőházája. Az Erdély és Moldva határán található Gyimesekbe is érdemes ellátogatni ünnepi alkalmakkor, hogyha kíváncsiak vagyunk a helyiek szokásaira, népviseleteire (ezenfelül a hagyományos ételeik sem elhanyagolhatóak).

Természetesen itt található a „Drakula kastélyaként” is ismert Töröcsvári kastély, a Brassótól 30 km-re helyezkedő Töröcsvár faluban. Bram Stoker sosem látogatta meg a térséget, személyes elmondása szerint Charles Boner 1865-os kiadású, „Transylvania: Its Product and its People” c. könyvében található illusztrációt használta fel a művéhez.

Segesvár színes épületeivel, macskaköves utcáival és az UNESCO által világörökségnek választott középkori városközpontjával szintén kihagyhatatlan úti célpontnak számít. III. Vlad, avagy különös kegyetlenségével szerzett gúnynevén, „Karóbahúzó Vlad” (románul: Vlad Tepes) szülőhelyeként legismertebb talán a város. Eme havasalföldi fejedelem szintén ihletként szolgált Drakula ikonikus alakjához. Ezenfelül azonban az óváros nemcsak az óvárosoktól megszokott régies bájával vonzza az odalátogatókat, hanem még Kelet-Európa egyik legjobban megőrzött középkori városközpontjával is büszkélkedhet!

Ha a budapesti Vajdahunyad vára tetszik, akkor az annak mintául szolgáló, „eredeti”, erdélyi változata

egészen biztos le fog venni a lábadról! Hat évszázados életkorának ellenére a tökéletes állapotban megőrzött gótikus várkastélyt Mikszáth Kálmán a „várak királyának” titulálta: kincsesládá a középkori történet és művészet után érdeklődőknek. Nemcsak a térség, hanem az egész történelmi Magyarország legimpozánsabb építményének tartott várat a francia író, Jules Verne (magyar nevén Verne Gyula) „80 Nap alatt a Föld körül” c. könyvébe is belefoglalta.

Bár eme lista csak pár elemet tartalmaz, rengeteg egyéb kulturális szórakozási lehetőséget biztosít Erdély. Érdemes ellátogatni még a demsui templomba, a Peles-kastélyba vagy a transzfogarasi útra is. De az az igazság, hogy Erdély olyannyira bővelkedik többek között kulturális látnivalókban is, hogy több könyvet meg lehetne tölteni velük.

Gyógyturizmus

Kikapcsolódással egybevetett gyógyulásra is lehetősége nyílik az Erdélybe látogatóknak.

Kezdjük a bemutatást a Nagyvárad mellett található Félixfürdővel, mely jelenleg az erdélyi térség legnagyobb gyógyfürdője. A naponta több mint 17 millió liter 49 Celsius-fokos víz nőgyógyászati, idegrendszeri, reumás vagy mozgásszervi panaszok kezelésére egyaránt alkalmas.

Ám azok számára is ideális hely, akik csupán pihenésre vágnak. Relaxációs, wellness-, gyerekmedencék, vízi csúszdák, tornatermek és szauna egyaránt várja az évente több mint 7000 turistát. A hely érdekessége még, hogy a környékbeli meleg vizű tavak ideális élőhelyet biztosítanak az egzotikus növény- és halfajtáknak.

A magas sótartalma miatt az „Erdély Holt-tengerének” keresztelt Medvetónak a partjára épült fürdőbe is érdemes ellátogatni, melynek favillái szépségben már-már vetekednek a lélegzetelállító szovatai tájjal. A víz, melynek hőmérséklete akár a 35°C-ot is elérheti, enyhítést nyújt a mozgásszervi panaszokra vagy bőrbetegségekre is.

A parajdi wellnessközpont a jól ismert parajdi só gyógyító hatásával vonzza a látogatókat Európa

Those looking for vacations linked with physical healing have innumerable opportunities to do so in Transylvania, as the area is teeming with artesian waters and medicinal springs. Out of all its thermal baths and spas, those located in Déva (Deva), Maroshévíz (Toplița), and Tusnádfürdő (Băile Tușnad), are perhaps the ones worthiest of visiting.

Skiing

Poiana Brasov, located only 12 km from Brassó (Brasov) is not only Transylvania's most exclusive ski resort, but Romania's as well. Its Olympic-level

slopes welcome skiers of all degrees, but it is most adapted to those at a beginner or intermediate level. After skiing, it is recommended to get a taste of the local, Transylvanian cuisine in one of the nearby restaurants, and those who still have the energy for it, can also get a taste of the local nightlife in bars and clubs in the neighborhood.

There are several reasons to visit the ski paradise of Straja, which attracts amateurs of ski with its affordable prices, breathtaking landscapes, and a particularly long ski season (lasting from November until April). Moreover, its 12 slopes are lit up even during the night, making it the perfect spot for

minden tájáról. Termálvize magas só- és ásványianyag-tartalmának köszönhetően ideális ízületi és mozgásszervi, bőr- és nőgyógyászati panaszok kezelésére.

Akik pihenéssel egybekötött gyógyulásra vágnak, azoknak erre ezenfelül is megannyi lehetősége nyílik Erdélyben, ugyanis a térség bővelkedik artézi vizekben, gyógyforrásokban. Sok fürdője közül talán a legérdemesebb a dévait, a maroshévízít és a tusnádfürdőit meglátogatni.

Síelés

Poiana Brasov nemcsak Erdély, de Románia legexkluzívabb síparadicsoma, s Brassótól csupán 12 km-re található. Olimpiai sípályája bármely szinttel rendelkező síelőt szívesen lát, de leginkább kezdő és haladó síelők számára alkalmas. Síelés után pedig érdemes belekóstolni a hagyományos erdélyi ízekbe egy közeli étteremben, és annak, akinek még van energiája, este lehetősége nyílik belekóstolnia a Poiana Brasov-i éjszakai életbe is a helyi bárokban, szórakozóhelyeken.

A Vajdahunyad megyében elhelyezkedő strajai síparadicsomba több okból is érdemes ellátogatni: megfizethető árak és lélegzetelállító tájak mellett még a hosszú síszezonnal (mely itt novembertől áprilisig nyúlik) is csábítja a síkedvelőket. Ezenfelül 12 pályája este is ki van világítva, tökéletes alkalmat nyújtva a naplementei vagy esti síelésre.

A máramarosi Suior síparadicsomba leginkább télen ajánlott ellátogatni. 12 sípályája ideális kezdő és haladó síelők számára. Ha elfáradnánk a sportolásban, érdemes ellátogatni a közelben található sapántai „boldog temetőbe”, vagy a szintén közel

elhelyezkedő nyolc fatemplomba, melyek az UNESCO világörökségi tagjai.

Erdély síparadicsomokban sem szűkölködik: ugyan a listára nem kerültek fel, de többek között Szebenjuharos, Szováta és Kovászna sípályái sem elhanyagolhatóak.

Gasztroturizmus

A megannyi történelmi és természeti attrakció mellett Erdély konyhája is említést érdemel. Egy hosszú, természetjárós, városnézéses, síelős vagy akár gyógyerejű vizekben töltött nap után felüdülés betérni egy helyi étkezdébe, ahol az erdélyiek egyedülálló konyhájukkal varázsolják el az odalátogatókat.

Az erdélyi konyha jellegzetessége a zöldfűszerek bőkezű és változatos használata – egyesek szerint sehol máshol a világon nem használnak annyi zöldfűszert főzéshez, mint itt. Szóval csak az erős ízek kedvelőinek ajánlom! További érdekesség, hogy a gyümölcsleveseket, melyek különös népszerűségnek örvendenek, gyakran sült hallal fogyasztják. A sült tészták pedig jóval maguk mögé utasították a főtt változataikat.

skiing during sunset or the night.

The ski resort of Suior, Máramaros (Maramureş) is best to visit during the winter. Its 12 slopes are ideal for skiers with a beginner or intermediate levels. If one tires from all the exercise, it is recommended to visit the nearby “Happy Cemetery” of Szaplonca (Săpânța), or the eight wooden churches that are UNESCO World Heritage sites, also located in the area.

Transylvania is teeming with ski resorts as well: though they did not make it onto the list, the slopes of Szebenjuharos (Păltiniș), Szováta (Sovata) and Kovászna (Covasna) are also worth a mention.

Gastro-tourism

In addition to its natural and historical wonders, Transylvania's cuisine is noteworthy as well. After a long day spent walking in nature, exploring the city, skiing or simply recharging in a spa, it is refreshing to enter a local restaurant, where Transylvanians charm visitors with their extraordinary food.

Transylvanian cuisine is characterized by a generous and varied utilization of green spices; according to some, no other cuisine uses as much of it for cooking. I recommend it only to those who appreciate strong flavors! Another fun bit of trivia is that the particularly popular fruit soups are often consumed with fried fish on the

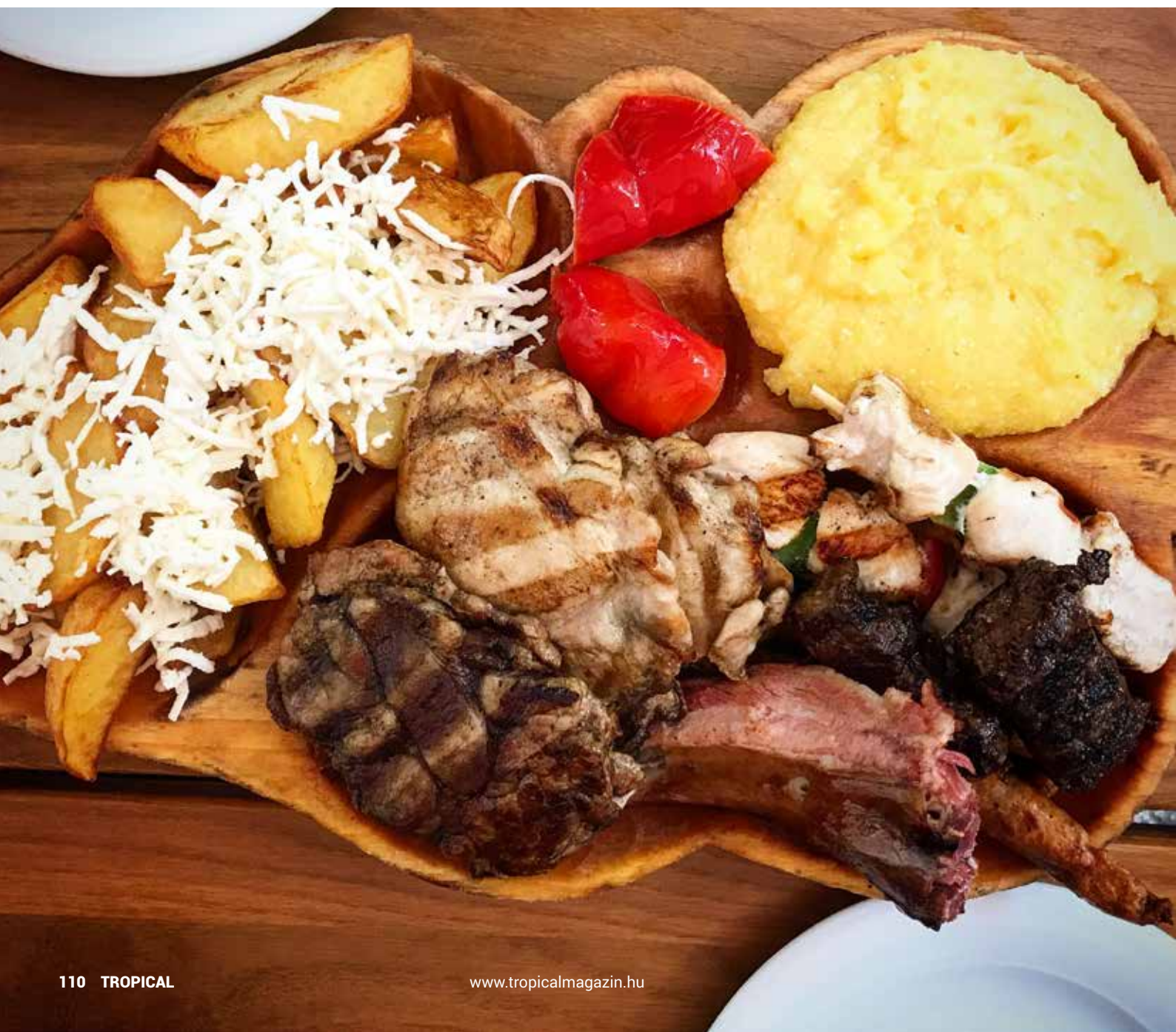
side. Pastries also reign over pasta.

We owe numerous culinary specialties to Transylvanian cuisine. If I had to highlight some, I would definitely highlight its most famous export – which has conquered all of Eastern Europe –, the chimney cakes, which need no further introduction, I believe. For those looking for unforgettable, unique but nevertheless Hungarian flavors, it is recommended to try the Transylvanian stuffed cabbage, tripe soup, or the delicious hominy's various versions.

Local cheeses, butters, fruit jellies and syrups are also worth mentioning; these can be easily found in all Transylvanian towns and villages, and are also always fresh.

Megannyi ételkülönlegességet köszönhetünk az erdélyi konyhának. Ha ki kéne emelnem párat, mindenképpen a legismertebb exportját – amely egész Kelet-Európát meghódította – a kürtőskalácsot említeném, amit, gondolom, senkinek sem kell bemutatnom. Felejthetetlen, különleges, de mégis hazai ízelekekért ajánlatos megkóstolni az erdélyi töltött káposztát, a báránypaprikást, a pacallevest és az ínycsiklandó puliszka megannyi változatát.

A helyi sajtok, vajak, gyümölcslekvárok, szörpök is említésre méltóak – ezek minden erdélyi városban és faluban könnyen megtalálhatóak, s mindig frissek.

Előfizetési kedvezmény

1 évre 10.440 Ft • 2 évre 19.600 Ft

Név:

Cím:

Tel.:

1 évre 10.440 Ft 2 évre 19.600 Ft Befizetés: csekk átutalás

Visszamenőleg, az első lapszámtól kérem az előfizetést

Tropical
Travel & Lifestyle

Előfizetések megrendelése:
info@tropicalmagazin.hu • +36 30 851 0000
facebook.com/tropicalmagazin • www.tropicalmagazin.hu

Monte Carlo, Palm Beach and the Riviera - in the Balkans

Monte Carlo, Palm Beach és Riviéra – a Balkánon

Crumbling walls, broken windows and guano – This is not what comes to our minds when we think of Monte Carlo. It is not Monaco, but the iconic casino building (Cazinoul din Constanta) draws this sad picture in Constanta, Romania. Nevertheless, the former venue of the royal balls is a mandatory scene for tourists.

Constanta was called the Romanian Monte Carlo since the last third of the 19th century. In the outskirts of the town, the terraced casino and leisure center was built with a wooden frame in 1880. In 1891, the roof and the façade were so damaged by a storm

Romania and Bulgaria are less evident destinations for travelers who desire luxury and seaside experiences. However, low cost flight and railway options are available between Budapest and the Balkan coasts of the Black Sea. Going on holiday on the footsteps of former kings and communist party leaders is an extraordinary experience.

by Cseperke Orsolya TIKÁSZ, Journalist

Kevésbé nyilvánvaló célpont a luxust és fürdözést áhító mai utazónak Románia és Bulgária. Pedig Budapestről fapadosokkal, sőt akár vonattal is elérhetők a Fekete-tenger balkáni partjai. Az egykori királyok és a kommunista pártfőnökök nyomdokain nyaralni nem utolsó élmény.

Szerző: TIKÁSZ Cseperke Orsolya, újságíró

Omladozó falak, törött ablaküvegek, madárpiszok – nem éppen ezek jutnak eszünkbe, ha Monte Carlóra gondolunk. Nem is Monaco, hanem a romániai Constanta jelképes kaszinóépülete (Cazinoul din Constanta) mutat szomorú képet. Ennek ellenére ma is kötelező fotóhelyszíne a turistáknak az egykor királyi báloknak otthont adó kaszinó.

A román Monte Carlóként a 19. század utolsó harmadától emlegették Constantát. A város partján 1880-ban nyílt meg a faszervezetes, teraszos kaszinó és szabadidőközpont. A tetőt és a homlokzatot annyira megrongálta egy vihar 1891-ben, hogy a város vezetése strapabíróbb épületet rendelt. Az 1893-as első változat azonban a divat miatt nem volt hosszú életű.

A francia Riviéra szele 1903-ra érte el a Fekete-tenger nyugati partját. Ekkor kérte fel Constanta a svájci származású Daniel Renard építész, varázsolja újjá a kaszinót art nouveau stílusban. A politika miatt azonban ez nem volt egy könnyű menet. „Nehogy már a franciákat majmoljuk, van nekünk szép saját stílusunk!” – hördültek fel a konzervatív politikusok. Meg is bízták a helyi Petre Antonescut, hogy az ő ízlésüknek megfelelően fejezze be az épületet. Viszont 1907-ben lecserélődött a város vezetése, visszakerült polgármesteri székébe az első megrendelő, és így 1910 augusztusában megnyitotta kapuit

az art nouveau egy káprázatos iskolapéldánya. Egyes feltevések szerint az építkezés és a huzavona az eredeti költségvetés hétszeresét emésztette fel.

A fényűző báltermeket rendszeresen látogatták a kortárs uralkodók. II. Miklós orosz cárnak és családjának is itt adott pazar bált I. Károly román király. A káprázatot megtépázták a két világháborúban betelepített szükségkórházak és a bombatámadások. A zivatáros évtizedek nyomait politikai foglyok takarították el 1951-re. 1960-ig nemcsak a szerencsejáték virágzott, de újabb államférfiak – többek között az iráni sah – is jártak a kaszinóban. Ezután a román központi turisztikai tanács költözött be az épületbe, ahol 1990-ig székelt.

A lassan harminc éve üresen kongó kaszinót többször megpróbálták felújítani, de hol egy gazdasági válság, hol egy bürokratikus vagy politikai vita akasztotta meg a folyamatot. Pedig pénz, kivitelező és a helyiek támogató petíciója is adott a még nem romhalmaz megmentésére – számolt be tavaly a Romania-Insider.

Persze nemcsak egy omladozó épület miatt érdekes Constanta. Ovidius szobra, Mahmud szultán mecsete és a delfinárium is élményekkel kecsegtet. Sőt, innen már komp jár át Isztambulba. Hamisítatlan Palm Beach-i élményt a Constantától 8

LUXURY

that the city's management ordered a more rugged building. The first version of 1893, however, was not long-lived due to fashion.

In 1903, the winds of the French Riviera reached the west coast of the Black Sea. This time, Constanta invited the Swiss-born Daniel Renard architect to revitalize the casino in art nouveau style. However, it was a difficult endeavor due to politics. "We should not copy the French, we have our own beautiful style." – This is how the conservative politicians opposed. Therefore, the city management asked local architect Petre Antonescu to complete the building according to their taste. However, the management was replaced 1907, and the mayor who made the original request for the new building was back. In August 1910, a dazzling example of art nouveau was opened for the public. According to some assumptions, the construction and delays consumed seven times the original budget.

The luxurious ballrooms were regularly visited by contemporary emperors. Here, Carol I of Romania organized a luxurious ball for Nicholas II of Russia and his family. The magnificence was damaged by bombings and the emergency military hospitals in both world wars. By 1951, the traces of storming decades had been cleansed by political prisoners. Until 1960, not only gambling flourished, but statesmen, including the Iranian Shah, visited the casino. Then, the Romanian Central Tourist Board moved into the building, and used it until 1990. There have been several attempts to recover the casino which has been empty for nearly thirty years. However, an economic crisis or a bureaucratic or political debate always blocked the process. According to the Romania-Insider, money, contractors and the supporting petition of the locals are all available to rescue the building.

Of course, it is not just a collapsing building that makes Constanta interesting. The statue of Ovid, Sultan Mahmud's mosque and the dolphinarium also promise experiences. Moreover, from here a ferry goes to Istanbul. Mamaia, located eight kilometers from Constanta,

provides authentic Palm Beach experience with sixty hotels and a beach with golden sand.

Moving south on the Romanian coast, the resorts named after the Roman gods follow each other closely. Neptun-Olimp, located six kilometers from Costinesti, was the exclusive resort of communist potentates and their foreign guests. Naturally, Ceausescu had his own luxury villa here. The once strictly guarded summer resorts and hotels are now maintained by private capital and tourists.

Farther from the seaside, Varna Veche lies on the Romanian-Bulgarian border. From here, you can even cross the border on foot. In the trail of luxury, let us take the direction north from the center of Varna. From there, eight

km-re északra fekvő Mamaia nyújt több mint 60 szállodájával és aranyhomokos partjával.

A román tengerparton délebbre haladva szorosan követik egymást a római istenekről elnevezett üdülővárosok. Costinestitől 6 km-re délre fekszik Neptun-Olimp, a kommunista potentátok és külföldi vendégeik exkluzív nyaralóhelye. Természetesen Ceausescunak saját luxusvillát építettek ide. Az egykor szigorúan őrzött nyári lakokat és szállodákat ma már a magántőke és a turisták tartják fenn.

A parttól kicsit beljebb, a román–bolgár határon fekszik Varna Veche, ahonnan gyalog is át lehet sétálni Bulgáriába. A fényűzés nyomában Várna központjától vegyük az irányt északra! Innen 8 km-re fekszik Evkszinográ, a bolgár cárok rezidenciája.

kilometers further lies Euxinograd, the residence of the Bulgarian Tsars.

Also in the last third of the 19th century, after Bulgaria became independent, it became apparent that Alexander of Battenberg had neither a palace nor a summer residence. The help came from the Greek bishopric. The institution handed over two small monasteries to the prince on the beach of South Dobrogea. The estate called Sandrovo lies eight kilometers from Varna. The term "Sandrovo" originates from the name "Sándor". During the reign of Ferdinand I of Bulgaria, Viktor Rumpelmayer, a Viennese architect, designed the complex known today, based on the model of French chateaus. The French influence was so strong that Ferdinand I himself brought building materials from the Chateau

Szintén a 19. század utolsó harmadában, Bulgária függetlenedése után vált nyilvánvalóvá, hogy az uralkodó I. Sándor fejedelemnek sem palotája, sem nyári lakja nincsen. Segítség a görög püspökségtől érkezett, két kis monostor által elfoglalt területet ajándékozott a fejedelemnek a dél-dobrudzsai tengerparton. Akkor a Sándor névből eredő Szandrovo elnevezést kapta a Várnától 8 km-re fekvő birtok.

A mai formájában ismert komplexumot a francia kastélyok mintájára tervezte Viktor Rumpelmayer bécsi építész Bulgária következő fejedelemre, I. Ferdinánd uralkodása alatt. A francia befolyás akkora volt, hogy maga I. Ferdinánd vitt haza építési anyagokat a Szajna-parti Chateau de Saint-Cloud kastélyból.

Igaz, a végső simításokhoz a svájci Hermann Mayer és a bolgár Nikola Lazarov építészek is hozzájárultak. I. Ferdinánd felesége, Mária Lujza a kész kastélyt átkeresztelte, Evkszinográdtól barátságos várost jelent.

A fényűző komplexumhoz hatalmas kert is tartozik, ahová Amerikából, Ázsiából, Afrikából és Dél-Franciaországból telepítették a növényeket. Később a kommunista minisztertanács üdülőjeként működött a rezidencia. A rendszerváltás után a bolgár kormányzat vette át a helyet. Az alaposan felújított komplexumban ugyan rendszeresen tartanak magas rangú találkozókot, turistákat is fogadnak. Az előre szervezett séta Evkszinográdtól honlapján (www.euxinograd.bg) is lefoglalható.

Az I. világháború után a bulgáriai Dél-

de Saint-Cloud which is located on the shore of the Seine. However, the Swiss Hermann Mayer and Bulgarian architect, Nikola Lazarov also contributed to the finishing touches. The wife of Ferdinand I, Princess Marie Louise of Bourbon-Parma, renamed the finished castle; Euxinograd means friendly town.

The luxurious complex also has a huge garden where plants are brought from America, Asia, Africa and southern France. Later, the residence was the holiday resort of the Communist Council of Ministers. After the democratic transformation, the Bulgarian government took over the place. Although the thoroughly refurbished complex is a regular venue of high-level meetings, tourists are welcome as well. The pre-organized tour can be booked on the website of Euxinograd (www.euxinograd.bg).

After the First World War, Romania took South Dobrogea. Princess Maria, the daughter-in-law of the formerly

mentioned Carol I of Romania, built a new summer residence next to the beautiful Euxinograd.

Balchik is located 40 kilometers from Varna. Here, the private castle of Princess Maria was built between the two world wars. The residence is decorated in Balkan and Oriental style. The property includes many villas, wine cellars, a chapel, a minaret and a large botanical garden. The garden with Dutch tulips is maintained by the Sofia University. More than two thousand different plants can be seen by tourists, and the entry fee includes the ticket to the castle. (www.dvoreca.com).

Unlike loud Bulgarian resorts, the shore of Balchik is the place of more modest, more relaxed experiences. And in case the royal luxury made our muscles tense, professional masseurs can help us relax in the mud spa at Lake Tuzlata (www.sbrtuzlata.bg).

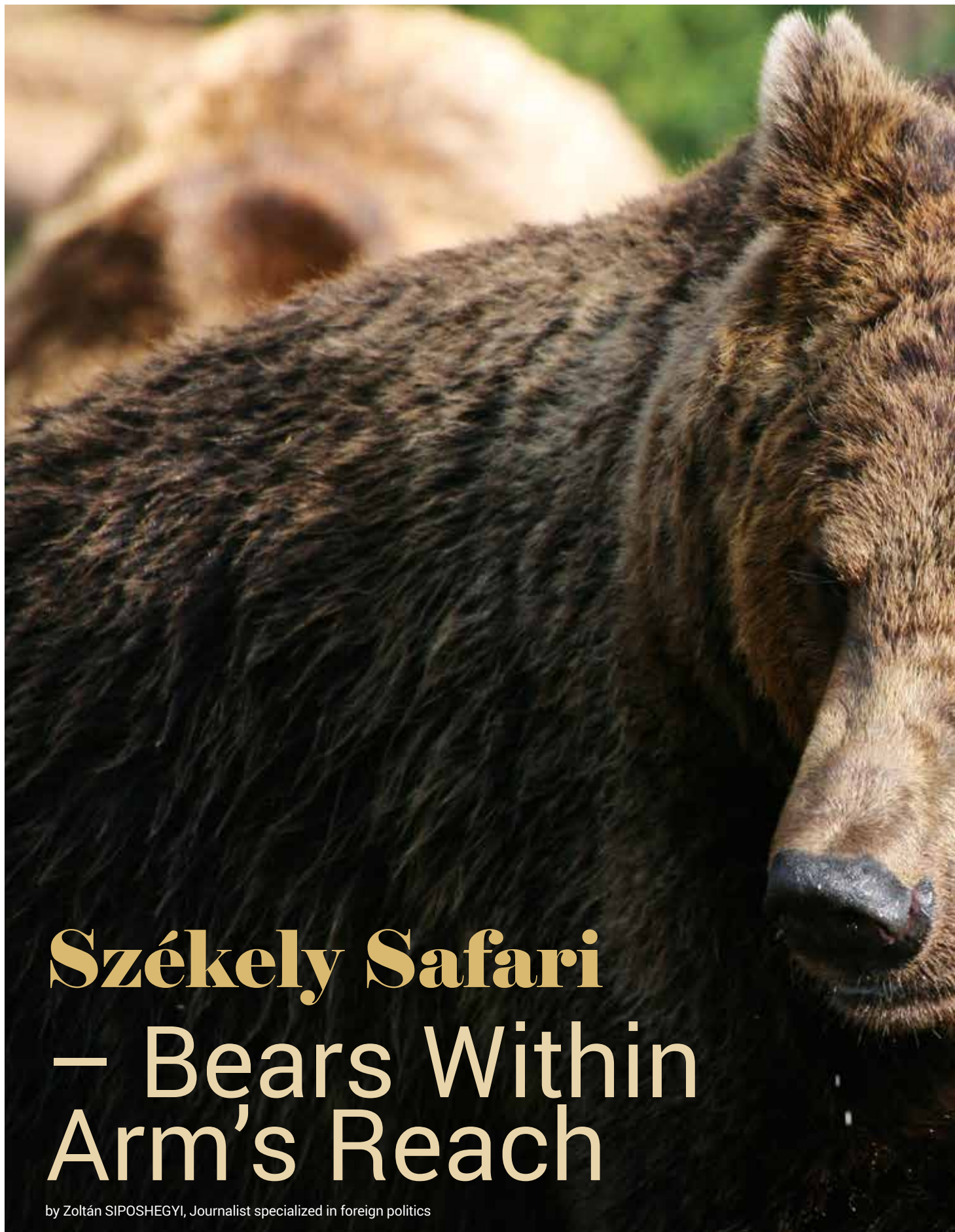
Dobrudzsa Romániához került. Mária román királyné, a korábban említett I. Károly menyje pedig egy újabb nyári lakot építtetett a gyönyörűséges Evkszinograd mellé.

Várnától szűk 40 km-re északra fekszik Balcsik, ahol a két világháború között épült fel Mária királyné magánkastélya. A balkáni és keleti stílusjegyekkel díszített rezidenciához tartozik számos villa, borospince, egy kápolna, egy minaret és egy nagy botanikus kert is. A holland tulipánoktól is pompázó kertet jelenleg a szófiai egyetem kezeli. A több mint kétezer különböző növényt a turisták is megtekinthetik, és a belépő a kastélyba is szól (www.dvoreca.com).

A harsány bolgár üdülőhelyekhez képest Balcsik partján a szolidabb szórakozás kedvelői heverésznek. Sőt, a királyi fényűzéstől befeszült izmainkat a tengerparti Tuzlata tó iszapgyógyfürdőjében (www.sbrtuzlata.bg) is kilazíthatjuk a profi masszőrök segítségével.

MEGFEJ- TENDŐ	BÚJÓCSKA JÁTÉK	KALASNYI- KOV KARABÉLYA	LUSTA, HENYE	NÉVELŐ	MEGFEJ- TENDŐ	SZÜNET A ZENÉBEN	KERESZT- SZÜLŐ HÁZBÉRLŐ	ERDEI KEMÉNYFA	ÉTEL- ÍZESÍTŐ	MEGFEJ- TENDŐ
▼	VÁDAT ELŐAD NÉMA TANÚ!	▼	▼	▼	▼	▼	▼	BUDDHIZ- MUS ÁGA REGISTERS	▼	▼
▼	▼	▼	▼	É PÁRIA AZ ABC-BEN ... INDIA, LÉGICÉG	MEGFEJ- TENDŐ KÍNAI NŐI NÉV	▼	▼	▼	▼	▼
▼	▼	MESEMON- DÓ HÁZA RÓMAI EGY	▼	▼	▼	▼	▼	FELSŐFOK JELE CIGARETTA MÁRKA	▼	▼
▼	EGYIK NEMZETI PARKUNK	▼	▼	▼	▼	KUTRICA SATÓBBI	▼	▼	KETTÓS MÁS- SALHANGZÓ ... MARS, LÓDUL!	▼
▼	ABC ELEJE KIS JEGYZET- FÜZET	ORSZÁGOS RENDEZŐ IRODA	▼	▼	ŐZ KÖZEPE! ÚNAGY OLGA NÓRA	▼	TEGNAP UTÁN	▼	VAJON HAGYNI A KÖTELEKBŐL	▼
▼	▼	PARKOLÓ JELZÉSE MEGFEJ- TENDŐ	▼	MEGFEJ- TENDŐ FINN AUTÓJEL	▼	▼	▼	TILOLNI SZOKTÁK	▼	▼
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	OLYAN NULLA	▼	▼
▼	▼	ÉGTÁJ RÖVIDÍTVE FOSZFOR VEGYJELE	ÉLESÍT SZEMÉ- LYÜKET	▼	▼	ANGOL TAGADÓSZÓ FELÉM	▼	▼	ELEK EMIL ZÉRÓ	▼
▼	▼	▼	▼	ANONIM JELE	KIS EDWARD KEREK BETŰ	▼	▼	EGYIK ŐSVEZÉR MAGÁN- HANGZÓ- PÁR	▼	▼
▼	▼	SAJÁT KEZÜLEG	▼	MEXIKÓI SZI- NÉSZ/ARAT/ H/ NOMEN	▼	▼	▼	▼	ÁGNES BECÉZVE KÖR SUGARA	▼
▼	▼	DÖRÖG AZ ÉG ARRA FELE!	▼	▼	NINCS TENNIVALÓM VASUTAS SZERVEZET	▼	▼	▼	▼	▼
▼	NŐI ÉNEKHANG KASZÁLÓ	▼	▼	MONTAND SZEMÉLY- NEVE LEFELÉ HAJLIK	▼	▼	▼	LEZART BANKI BELSŐ ELLENŐRZÉS RÖVIDÍTVE	KIJETT HANGZÓ NULLA	▼
▼	▼	▼	A VÉGÉN RÖGÖSI! ELÉLDEGÉL	▼	▼	BŰTOR VAN ILYEN	KÖTELEKET OLD EGRI EDE TAMÁS	▼	▼	▼
▼	▼	MEZTELEN KÉP	▼	▼	▼	▼	▼	▼	FRANCIA SZIGET ÖLTÖGET	▼
▼	▼	▼	DŰNE- TENGER IDŐHÚZÓ HANG	▼	▼	ELKÉPZELÉS NŐI NÉV	▼	▼	▼	TŰ VÉGE!
▼	SZEM- NEDVEIT MAJDNEM FÉLTUCAT	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	NÉVELŐ	ŐSZ VÉGE! SZÁMÁRA
TÍZ FELE PINCSI- KUTYA	▼	ÁGVÉG! MOZOG A FÖLD	▼	TŰLIUM VEGYJELE MEGLÁTSZI K RAJTA	▼	▼	ÉKALAK	SZÖVET- MÉRET ELALÉL	▼	▼
▼	▼	ÓRA KÖZEPE! RELATÍV RÖVIDÍTVE	▼	ŐSE RÉGIESEN NYÁVOGNI KEZD!	▼	MEGFEJ- TENDŐ INDUKCIÓ	▼	▼	▼	▼
▼	ELŐÍRJA AZ ORVOS BUSZ ELEJE!	▼	▼	▼	▼	▼	JAPÁN AUTÓJEL ARRAFELE!	▼	AZ ABC HETEDIK BETŰJE TATA FELE!	KÖZÉP- RANGI
▼	▼	▼	▼	RENDŐR- KAPITÁNYSÁG REGISTERS	▼	▼	SZLOVÁK TELEPÜLÉS	▼	▼	▼
▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	FRANCIA FÉRFINÉV	▼	▼	▼

Székelly Safari – Bears Within Arm's Reach

by Zoltán SIPOSHEGYI, Journalist specialized in foreign politics

Székelyföldi szafari Egy karnyújtásnyira a mackóktól

Szerző: SIPOSHEGYI Zoltán, külpolitikai újságíró

In nearly all Székely jokes, or even on the most popular Romanian beer, we come across one of the country's symbols, the *Ursus arctos*, or the brown bear. In our country, who doesn't like the gentle, trudging animal, bearing absolutely no resemblance to Winnie the Pooh? On the other side of our Eastern border, especially in Székely Land, however, their proliferation poses a serious problem.

The brown bear is Europe's largest predator, with male specimens sometimes reaching a weight of 350 kilograms. According to the estimates of the year 2017, around 6800 bears inhabit Romania, the overwhelming majority of the bear population, approximately 5300 specimens, can

be found in the counties of Harghita (Harghita), Kovászna (Covasna), Maros (Mures) or the neighboring one of Brassó (Brasov), all of which are part of Székely Land. This is where they pose the greatest threat, too. Only last year 18 people were attacked by bears, and this year a dozen attacks have already been reported. The latest attack took place at the community college of Bálványos, where a 27-year-old man from Gyimes was bitten by a smaller specimen on the zeroth day of the schoolyear; fortunately, the young man was able to get off with but a few wounds from the frightening experience.

Of course, not everyone feels threatened by the large predators;

Szinte az összes székely viccben, sőt még a legnépszerűbb román sörön is találkozhatunk az ország egyik szimbólumával, az *Ursus arctos*-szal, azaz a barna medvével. Hazánkból nézve ki ne szeretné a kedves, cammogós, Micimackóra korántsem hasonló állatot? A keleti határ túloldalán, főként Székelyföldön azonban komoly problémát okoz elszaporodásuk.

A barna medve Európa legnagyobb ragadozója, a hím példányok a 350 kilogrammos súlyt is elérhetik. A 2017-es állománybecslés adatai szerint Romániában mintegy 6800 medve él, a medveállomány túlnyomó része, mintegy 5300 példány a székelyföldi Harghita, Kovászna és Maros, valamint

a szomszédos Brassó megyében található. Itt jelentik a legnagyobb veszélyt is. Csak tavaly 18 embert támadtak meg a medvék, és idén is már fél tucat esetet jelentettek. Legutóbb a Bálványosi Szabadegyetem nulladik napján egy 27 éves gyimesi férfit harapott meg egy kisebb példány, de szerencsére a fiatal ember néhány sebbel megúszta az ijesztő találkozást.

Persze sokan nem rettennek meg a nagy testű ragadozótól, sőt a lehető legközelebről szeretnék megsemmisíteni életmódját. Nekik pont kapóra jön, hogy Székelyföldön a medvepopuláció több évtizedes csúcson van. És senki se féljen, nem kell napokat az erdőben cserkelni, hogy jól megtermett egyedekre bukkanjunk, hiszen ma már több vállalkozás is szervez teljesen biztonságos és kényelmes medveleleteket.

Sokan, mikor meghallják azt a szót, hogy medveles, egy egyszerű fatákolmányra gondolnak, ahol órákon át kell várniuk esőben-fagyban, miközben a bogarak agyoncsipkedik őket. Ezzel szemben manapság már sokkal inkább úgynevezett medvemegfigyelő állomások vannak. Ezek szigetelt faházak, amelyek alkalmasak akár hosszabb tartózkodásra is, WC-vel, árammal, fűtéssel, légtechnikával, ágyakkal vannak felszerelve. Hatalmas ablakaikban detektívtekő van, amin a medve nem lát be, viszont a vendégek megfigyelhetik az állatokat természetes környezetükben anélkül, hogy a medve tudna az ember jelenlétéről. Kicsit olyan, mintha egy óriási szélesvásznú mozifilmet néznénk. A legtöbb helyen egy kísérőt

is kapnak az érdeklődők, aki elmondja, hogy pontosan mit is látnak, és érdekes történeteket mesél a medvék életéről, szokásairól. Így a megfigyelés a gyermekek számára is élvezetes és persze biztonságos lehet. Vannak olyan lesek is, ahol kifejezetten a természetfotósokat várják, akik így akár napokig is közel lehetnek a természethez. Sőt esetenként még fotós szakköröket is tartanak.

És hogy mire is készülünk, ha befizetünk egy ilyen élményre? Elsősorban érdemes kényelmesen és melegen felöltözni. A Hargitán még nyáron is sokszor 10 fok alá hűl a hőmérséklet, és a legtöbb medvelest vagy gyalogosan, vagy terepjáróval lehet megközelíteni. Az viszont biztosra vehető, hogy valamennyit kell majd a sárban dagonyáznunk.

Azt még a legkisebbek is tudják, hogy a fagyok beköszöntével a medve téli álmat alszik, ez azonban nem olyan hibernálás, mint a hullók esetében. A medve sokszor felébred, hogy táplálék után nézzen akár a hó alatt is. Így elvileg egész évben meg lehet őket figyelni, de ha biztosra szeretnénk menni, főként tavasszal és nyáron látogassuk meg a lesek egyikét! A túrák általában délután kezdődnek, hiszen a faházakhoz szürkület előtt 2-3 órával érdemes odaérni. A medvék ugyanis pirkadatkor és alkonyatkor vadásznak. A leseket többnyire olyan tisztásokon állítják fel, amelyeken gyakran járnak az állatok, és némi táplálékkal oda is szoktatják őket. Így a siker szinte garantált. Ha szerencsések vagyunk, akár tucatnyi medvével

some actually wish to observe their lifestyle from as close up as possible. Fortunately for them, the bear population of Székely Land has reached a decades-long high. And fear not! There is no need to spend several days in the forest to stumble upon well-developed specimens, as there are several companies who organize safe and comfortable bear sightings.

For lots of people, upon hearing the word 'bear sighting', their thoughts immediately go to a lash-up wooden construction, where one has to wait for hours, in the rain and in the freezing cold, while bugs bite them to death. In reality, however, there are so-called bear-watching stations. These are sealed wooden houses which are

MEN'S CHALLENGE

suitable for longer stays, equipped with toilets, electricity, heating, HVAC, and beds. Their enormous windows are covered by a one-way mirror, which enables them to observe the bears in their natural habitat without the animals being aware of human presence. It is a bit like watching a movie on an enormous silver screen. Most places provide the customers with a guide as well, whose job is to explain what exactly they are seeing, and tells interesting stories about the way bears live and their habits. This can make bear-watching interesting – and of course, safe – for children as well. Some ambuscades await nature photographers in particular, who are thus enabled to be near nature for days at an end. Moreover, they host photography circles at night.

And what are we to expect if we sign up for such an experience? First of all, it's recommended to wear warm and comfortable clothes. Degrees in Hargita can drop below 10 degrees Celsius even during the summers, and most bear ambuscades can only be accessed on foot or by jeeps. We can be sure, however, that we will be forced to trudge in mud at some point.

Even the youngest know that come the winter, bears hibernate, but this hibernation isn't the same as for reptiles. Bears often wake up in search for food even after the snow has fallen. Therefore, theoretically, one can observe them year-round, but in order to make sure, it is recommended to visit one of the ambuscades during the spring or the summer. Tours usually begin at noon, as it is best to arrive 2 or 3 hours before twilight at the wooden houses. Ambuscades are usually constructed on clearings that are regularly frequented by the bears, and they attract them there with food.

This way, success is practically guaranteed. If we are lucky, we can meet even a dozen of bears in a couple of hours, or see them as they fight for the right to the land or for the right to mate. Of course, how close bears come to the windows depends on us, too. As their hearing is particularly acute, they can be scared off by barely

audible conversations or the slightest of noise, and the flash of a camera is guaranteed to make them run off. It is also recommended to come without having applied strong perfume, as the bear may thus 'smell something fishy' and easily tell that something is not right. Attacks, however, need not be feared.

Going to an ambuscade – without the intention to hunt – is more of a fatherly than a manly challenge; nevertheless, it can make for the experience of a lifetime. And if you don't feel safe even behind the glass, or simply don't want to huddle yourself up on uncomfortable chairs for hours, you can make yourself a cup of coffee, get cozy in your favorite armchair, and follow the happenings inside the forest through the online broadcast of one of the webcams stationed there. Time for bear-watching!

is találkozhatunk néhány óra alatt, sőt láthatjuk őket, ahogy a területért vagy a pázás jogáért harcolnak. Persze rajtunk is múlik, hogy a mackók milyen közel merészkednek az ablakhoz. Mivel rendkívül jó a hallásuk, a legkisebb beszélgetés vagy zaj hatására is elmenekülhetnek, a vaku villanása pedig biztos, hogy elriasztja őket. Ajánlatos mellőzni az erősebb parfümököt is, hiszen a medve könnyen kiszagolhatja, hogy valami nincsen rendben. Támadástól azonban nem kell tartani.

A medveles – így vadászat nélkül – inkább apai, mint férfiúi kihívás, de azért még életre szóló élmény lehet. Ha pedig valaki még az üveg mögött sem érzi biztonságban magát, vagy csak nem szeretne kényelmetlen székeken kuporogni órákon át, főzhet magának egy kávé, betakarozhat a kedvenc kanapéján, és a számítógépén is követheti az erdő életét valamelyik felállított webkamera élő adásán keresztül. Leselkedésre fel!

Pihentető és gyógyító luxus a Hajdúság szívében

BOROSTYÁN
MED-HOTEL****

Borostyán Med-Hotel**** & Medical Center

Nyíradony-Tamásipuszta, Csemete út
(Debrecentől 12 km-re)

E-mail: info@borostyanmedhotel.hu

Tel.: +36-20-5668888

www.borostyanmedhotel.hu

www.borostyanmedicalcenter.hu

A Borostyán Med-Hotel**** & Medical Center a gyógy- és termálvizekben gazdag Alföldön a szépséget, a gyógyítás és a wellness új dimenzióját tárja fel vendégeinek.

A Debrecentől alig 12 km-re megtalálható, luxus színvonalú kastélyszállodában és magánklinikán a pihenés és a gyógyulás kéz a kézben jár, hisz a hotel gyógyászati központja 14-féle szakrendeléssel (belgyógyászat, gasztroenterológia, kardiológia, bőrgyógyászat, szemészet, fül-orr-gégészet, urológia, nőgyógyászat, reumatológia, sebészet, emlőonkológia), világszínvonalú műtőkkel, csúcstechnológiás amerikai és német berendezésekkel, legmodernebb diagnosztikai eszközökkel (röntgengépek, Dexa csontsűrűség- és teljes test-zsír-izom arány mérő, hasi-, nyaki- és szívultrahang, mammoográfia tomoszintézissel, FotoFinder digitális anyajegyszűrő berendezés), Alma lézer szépség- és esztétikai eljárásokkal (lézeres intimkezelések, inkontinencia kezelése, horkolás megszüntetése, hajszáler- és visszérkezelés, arcifiataltás, bőrhibák, akné és hegek kezelése, pigmentfolt eltüntetése, rejuvenáció, tetoválás eltüntetése, végleges szőrtelenítés teljes testen, körömgomba eltávolítása) intim környezetben, beutaló nélkül, azonnali ellátás keretében várja vendégeit.

A magánegészségügyi centrumban több mint negyven, szakmailag elismert szakorvos dolgozik, ahol jelenleg a legnagyobb igény az egynapos sebészeti eljárások mellett a plasztikai sebészetet is magába foglaló szépség- és esztétikai szolgáltatások iránt mutatkozik. A Borostyán Medical Center valóságos szanatóriumparadicsom, hisz a luxuskategóriájú, tágas medical szobák alkalmasak arra, hogy a páciens a vizsgálatok és a beavatkozások alatt akár családjá körében gyógyuljon, lábadozzon. A vendégeknek teljes ellátást: reggelit, ebédet, uzsonnát, vacsorát, és igény szerint speciális étrendet kínál a szálloda. A Borostyánban nem kórházi körülmények között pihen a beteg, hanem egy idilli, mégycsillagos szállodában, megfizethető árak mellett. Az üzleti élet szereplőit, cégvezetőket, döntéshozókat exkluzív menedzszerszűrő csomagok várják, ahol egy látogatás alkalmával átfogó, teljes képet adnak az ide érkezők egészségi állapotáról, és javaslatot tesznek a szükséges kezelésekre vonatkozóan.

A szálloda célközönségébe a kisgyermekes családok, romantikázni vágyó fiatalok, gyógyulni érkezők és az unokáikkal együtt nyaraló nyugdíjasok tartoznak. A hotel saját kútból nyert, kiemelkedően magas, 11%-os ásványianyagtartalmú, sós termálvize hatalmas vonzerőt jelent a vendégek körében. A sparészlegén 14 kül- és beltéri medence - köztük 4 gyermekmedence és babapancsoló - 40 és 16 fős finn szauna, himalája sőtéglás infrasauna, gőz-és aromakabin, relaxációs sókamra, masszázsszalón, szaunaszeánszok, valamint panorámás napozókert kényezteti a vendégeket. Kuriózum, hogy a medencék teljes vízfelülete több mint duplája a szobák összapterületének.

A 47 szobás szálloda 16 közkedvelt mesefigurára – köztük Jégvarázs, Verdák, Mignon, Madagaszkár – épülő tematikus családi lakosztálllyal, továbbá mesés nászutas és junior lakosztályokkal nyújt superior kényeztetést.

Az itt működő Hókuszpókusz élmény- és kalandparkban téli-nyári sípálya, hófánk, óriáscsúszdák, 65 elemes erdei drótkötelpálya, körhinta, kisvasút, gokartpálya, trambulín, lézerharcpálya, valamint állatsimogató kínál izgalmas kikapcsolódást. A hotel saját taván vízbiciklizési és csónakázási lehetőség is biztosított.

Hiking in Transylvania

by Róbert Richard KISS, Company Group Editor in-Chief

On an awfully cold day in December, I was shooting a film in the Biczaz Canyon (Cheile Bicazului). It was so cold that we thought the camera would freeze solid. Then, while I was having a hot tea in the hotel by the Red Lake (Lacul Roșu), my Székely friend enlightened me: many European climbers come here to get prepared before conquering a peak in the Himalayas. This is namely the coldest region within reach. Furthermore, it is possible to practice sleeping in an accommodation hanging on a steep cliff.

The area of the Biczaz Canyon is a perfect place for hiking. The brave ones can climb up to the altar-stone (Piatra Altarului), where a huge cross is placed. In the 1930s, hikers climbed to the top for the first time. During World War II, the peak was used for military training. Placing symbols on the top became a tradition. There was a Romanian flag, a Hungarian flag, a date sign and a red star. In 1995, a cross was placed on the peak, which is still there.

Although you can choose from five hiking trails, I recommend this for experienced hikers and professionals only, because it is not an easy climb. There is an easier hiking trail by the

Túrák Erdélyben

Szerző: KISS Róbert Richard, cégcsoport-főszerkesztő

Egy borzasztóan hideg decemberi napon filmet forgattam a Békás-szorosban. Annyira hideg volt, hogy azt hittük, szétfagy a kamera. Aztán a szállodában, a Gyilkos-tónál a forró tea mellett elmagyarázta székely barátom: még a Himalája valamelyik csúcsának meghódítását megelőzően is sokan ide jönnek felkészülni az európai hegymászók közül. Ez ugyanis a leghidegebb térség közel s távol, ráadásul lehet gyakorolni, például azt, hogy bírják a meredek hegyoldalakra felfüggesztett szállásokon az éjszakázást.

A Békás-szoros környéke tökéletes terep a túrázáshoz. Az igazán bátrak pedig felmehetnek az Oltár-kőhöz, melynek csúcsán egy hatalmas kereszt magasodik. Még a harmincas években jutottak fel először hegymászók a csúcsra, a világháború idején kiképzésekhez is használták. A tetejére szokássá vált szimbólumokat helyezni. Volt itt román zászló, magyar zászló, évszám, vörös csillag, aztán 1995-ben keresztet emeltek ide, s ez látható a mai napig.

*Adja le
rendelését
és mi
elkészítjük
elvitelre is!*

Tel.: 06/1-325-6078

1025 Budapest, Pustaszeri út 57.
E-mail: cafe57@cafe57.hu
f [cafe57BP](#) [restaurant57](#)

www.cafe57.hu

MEN'S CHALLENGE

Lapos Creek where there are waterfalls too. The area is beautiful at the time of snowmelt. Of course it is lovely in summer too. I have visited this region several times at the beginning of April; it surely is an unforgettable experience.

Easy, relaxing hiking tours can be done around the Reservoir of Zetelka (Barajul Zetea). In the heat of summer, it is even possible to take a swim here.

Many people visit Lake Saint Anne (Lacul Sfânta Ana). Visiting the former castle of Bálványosfűrdő (Băile Bálványos) is also a popular activity.

The Búdös Mountain (Muntele Puturosu) is interesting because of its caves filled with carbon dioxide. There are plenty of hiking trails in the region.

We can find mineral waters at the Buffogó Peat Bog. Similar springs can be found in many places, especially in the vicinity of Tusnád (Tuşnad Sat).

Discovering the area around Szováta (Sovata) is also an exciting experience. Hiking around the helio-thermal Lake

Medve (Lacul Ursu) is probably the best in early autumn. It is interesting that the lake is warmer two or three meters below than on the surface. It is hot, indeed.

Of course, all of this is just a glimpse into my favorites. Experienced hikers should take the hike around the Madarasi-Hargita Peak (Harghita-Mădăraș). It is a wonderful experience. The Balánbánya (Bălan) - Egyeső (Piatra Singuratică) - rest house at Őcsém plateau (Vf. Ecem) is another classic hiking trail. Be sure to take a tour guide or go on an organized tour. On the one hand, it is easy to get lost because this is a romantic and beautiful land. On the other hand, it comes in handy if shepherd dogs or bears approach.

Nem könnyű ide feljutni, csak profiknak és tapasztaltaknak ajánlom, noha már öt túraútvonal közül is választhatunk. Könnyebb túrákat tehetünk a Lapos-patak partján, vannak vízesések is. Hóolvadáskor mesés szép a vidék! Nyáron is persze, de április elején többször voltam itt, felejthetetlen élmény.

Könnyű, pihentető túrákat tehetünk a Zetelaki-víztározó környékén. A nyári melegben itt fürödni is lehet.

A Szent Anna-tóhoz nagyon sokan kirándulnak, s szintén népszerű Bálványos egykori várának meglátogatása. A Büdös-hegy a széndioxidos barlangjai miatt érdekes. A környéken rengeteg túraösvényt találunk.

A Buffogónál borvizekre is lelünk. Hasonló forrást rengeteg helyen

találunk, főleg Tusnád környékén.

Szováta környékének felfedezése is izgalmas élmény. A heliotermikus Medve-tó vidékét talán kora ősszel a legjobb bebarangolni. A tó érdekessége, hogy két-három méter mélyen melegebb, mint a felszínen, egyenesen forró.

Persze mindez csak ízelítő a kedvenceim közül. A felkészült túrázók a Madarasi-Hargita-túrára is menjenek el, csodás élmény. A másik klasszikus, a Balánbánya-Egyeső menedékház-Őcsém-tető útvonal. Mindenképpen fogadjanak túravezetőt, vagy szervezett túrára menjenek, egyrészt könnyű eltévedni, hisz vadregényes, gyönyörű vidék ez, másrészt jól jön, ha megjelennek a pásztorkutyák vagy a macik.

A kategória nem új. Mindен más az.

A dizájn és az Audi quattro teljesítményének találkozása.
Az új Audi Q8.

ÜDVÖZÖLJÜK A **8.** DIMENZIÓBAN.

Az új Audi Q8 modell kombinált átlagfogyasztása: 6,6–6,8 l/100 km, CO₂-kibocsátása: 172–178 g/km. Az üzemanyag-fogyasztási és CO₂-kibocsátási értékek az előírt szabvány (715/2007/EK rendelet) jelenleg érvényes változata szerint kerültek meghatározásra. Ezek az értékek összehasonlítási alapként szolgálnak más járműtípusokkal szemben, nem szavatolják a járművek valós üzemanyag-fogyasztását.